

ఆయుర్వేదాచార్య ఎన్. మాధవమేనకగారి అమోఘమైన వేగు ఆవుషధములు

వెంటనే వ్రాయుడు:—సెట్ 1 కి ధర రూ 1-12-0

తంజివిలాసము:—

“Healthome” Madras.

విలాసము:—మలబార్ ఆయుర్వేదిక్ స్టోర్సు,

నె 107 రు, బ్రాడ్వే, మదరాస్.

వీటితోనుగ్గునుగుణములను గుఱించి యిదివర కే అందరికిని

జాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది

అట్లు తెలియనివారు ఆలసింపక తక్షణమే

చూచోకామయూహార కస్తూరిమాత్రలను

జిల్లెట్ టెప్పింగ్, ఒకదాని వాకిర మొదలగు వివిధ తృప్తచేదకరమైన నీళ్ళు తాళిస్తాయను. ప్రతిదినము అనుగ్రహించుచు ఉండవలయు. దీని వల్ల చచ్చుచున్న ప్రళంసావత్రములే ఇందుకు ప్రతిఘటన ద్వారా నివార్యము.

ఇది మేలైన కస్తూరి, మువ్వపువ్వు, అశ్రుమైన పీచులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తాక్రమాగా తయారు చేయబడినది. తాంబూలముతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. వలంబి, జ్వరములు, దగ్గులు, శీతలము, అజీర్ణము, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పిల్లల వడికము, త్రవ్వల తోపు, అగ్నిహృదయము, మలబద్ధము, ఎలసినత మొదలగువాటికి ప్రత్యాయుగమునలే పనిచేయదు. స్త్రీలు, పసిపిల్లలు ముదలవాడు మొదలగువారికి ఉపయోగపడును. 250-800 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రూ 0-4-0 పోస్టుఖర్చు 0-4-0 6 జి. పోస్టుఖర్చు రూ 1-8-0, 12 కి రూ 2-18-0, 25 కి రూ 5-3-0.

భిషక్ రత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రొఫెసరు,

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

శిశువును ప్రసవించుటకు ఎట్టిబాధలకు లోనుగాకుండ ఆనానాసముగా ప్రసవించుటకు వైద్యప్రపంచ మందలి సమీపవర్తి కనిపెట్టబడినది.

ప్రసవించు సమయమున ఎవ్వరైనా హానిలేకనే సహజరీతిని ప్రసవించెదరు. వృక్షమునుండి తాలినపండు మాదిరిగా, తల్లి కట్టి కష్టములేకనే శిశువును ప్రసవించగలదు. గర్భముదాల్చిన రోగి మాసముమండియే మందును నేవించుటలేదు.

దైర్ఘ్యము, ప్రధానవైద్యులు, వాడీపరీక్షయందు అతితేరినవారును నగు విమగ్గరత్న పండిత దావ్తరు యి. యస్. గోపాల్ గారిచే శాస్త్రీయముగా తయారు చేయబడినది.

దిటమిల్ నాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మశీ లిమిటెడ్. 44, గోవిందప్పనాయునిలీధి, పోస్టుబాక్సు 278 మద్రాసు.

గర్భిణీస్త్రీలకు “మహాఆయిత్” రిజిష్టరు బుడ్ ఒకసారికి సరిపోవు 12 కౌన్సుల సీసా 1-3 రూ. 5-0-0

నరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

ఇప్పటికా ప్రభుత్వకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈదినవ తేలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా యున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయవారు,

ప్రాప్రెటరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు.

ఐర్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్లు

అయిత్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు నవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులవారు. శై నుమిల్లుకుకావలసిన

సిలిండర్లు, సోల్టెంగ్ల నల్లలు సరసముగా యివ్వబడును. ముబ్బరాంపిల్లేసిధి, పెద్దనాయక కేట మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరుయిచ్చినతయారుచేసియివ్వబడును. ఈ త్రురములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

ది ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

ప్రధాన కార్యస్థానము:—మచిలీపట్నము. స్థాపితము 28-8-1925.

మ్యానేజింగ్ డైరెక్టరు:—డాక్టరు కోకా అహోబలరావుగారు.

23 మాసములలో అద్భుతమైన ఫలితములు

ఇంతింకను వచ్చిన భీమాదరఖాస్తుల విలువ రూ 15 లక్షలు పైగా

ఇంతింకను జారీ చేయబడిన భీమాపట్టాలు విలువ రూ 10 లక్షలు పైగా

భీమా చేయబడిన ఆంధ్రసోదరులారా. దూరపుకోడలు నునుపు

పై ఫలితములు గమనించి భారతవేళ వివిధ ప్రాంతములయందు నివసించు ఆంధ్రసోదరులందరూ యీ ఆంధ్ర సుందర భూమిని పొందుటకు. వినియోగముల కార్యదర్శి వ్రాయవలెను. పలుకుబడిగల మంచియేజంట్లు కావలెను.

ప్ర. 4-30.

యర్రమిల్లి.మంగయ్య, కార్యదర్శి.

ప్రశ్నోత్తరములు

మద్రాసునగరములోను జిల్లాలలోను పారిశ్రామిక పాఠశాలల నెలకొల్పుట

అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు

ప్ర:—(ఏ) గత 8 మాసముల యామధ్యకాలములో మద్రాసు నగరమందునూ, జిల్లాలలోను ఎన్ని పారిశ్రామిక విద్యాసంబంధపు పాఠశాలలు స్థాపింపబడినవి?

(బి) ఒక్కొక్క పాఠశాలలో ఎంతమంది విద్యార్థుల గలరు?

(సి) అచట శేర్పాడు విషయము తెలియ?

జ:—(ఏ) ఈ 8 మాసముల కాలములో జిల్లాలయందు 3 పాఠశాలలు నెలకొల్పబడి ప్రభుత్వముచే ఆమోదింపబడినవి.

(బి) (సి) ఒక పాఠశాలలో ఇంజనీరింగు కర్మాగార ముల సంబంధపు గణితము బోధింపబడును. అందులో 24 మంది విద్యార్థులు కలరు.

ఇంకొక పాఠశాలలో దుస్తులుచేయుట దర్జీపని శేర్పాడు మున్నది. 24 మంది విద్యార్థులు కలరు.

మూడవ పాఠశాలలో 40 మంది విద్యార్థులు కలరు. వ్యవసాయము తత్సంబంధ పరిశ్రమలు బోధింపబడును.

పారిశ్రామికతమరావుగారు:—ఈ పాఠశాలయందు విద్యార్థులను చేర్చుకొను విషయములో నిబంధన లేననను విధింపబడినవా?

జ:—ఈ విషయమై సరిగా జవాబు యివ్వబాలను.

పారిశ్రామికతమరావుగారు:—ఇట్టి పాఠశాలలను ప్రభుత్వమునా రామోదించు విషయములో ప్రతిబంధక నిబంధన లేననను గలవా?

జవాబు:—ఇట్టిపాఠశాలలు నామోదించుటకై యొక బోర్డు పరిపాలనాసంఘము కలదు. వారి అభిప్రాయానుసార మామోదింపబడును.

అనంతపురం కళాశాలలో బి. ఏ. తరగతికి

మూడవ గ్రూపునందు విద్యాశిక్షణ మేర్పరచుట

పారిశ్రామికతమరావు గారు

ప్రశ్న:—18-8-27 తేదీగల 1597 సంఖ్య గవర్నమెంటు ఉత్తరువు విషయములో ఈ కింది సంఖ్యాక్షి నిచ్చెదరా?

(ఎ) అనంతపురం కాలేజీలో సాధారణ బి. ఏ. డిగ్రీ పరీక్షకు మూడవ గ్రూపు (వౌతిక శాస్త్రమునందు) విద్యాశిక్షణ నిచ్చుటకు నిశ్చయించిరా?

(బి) అట్లునిశ్చయించిన యెడల అప్పటినుండి ఆకళాశాలయందు ఆశాస్త్రమును బోధించుటకు మొదలుపెట్టెదరా?

జవాబు:— ఏ. బి. లేదు.

పారిశ్రామికతమరావు గారు:—ఈ మూడవ గ్రూపు నెలకొల్పు విషయము ఇంకను అలోచనయందేయున్నదా? అట్లేన రాబోవు సంవత్సర ఆదాయవ్యయ అంచనా పట్టికలో చేర్చెదరా?

జవాబు:—ఈ ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పటకు గడవుకాన లేనని డెవలప్ మెంటు మంత్రిగారు నుడివరి.

లోకలుబోర్డులు, మునిసిపాలిటీల సవరణచట్టము అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు

ప్రశ్న:—స్వస్థసంఖ్యాకమైన సంఘములమాడ ఎన్నిక హక్కులను ప్రసాదించుటను, నామినేషను పద్ధతిని పూర్తి గా రద్దుచేయుటను లోకలుబోర్డుల ఆప్తు, మునిసిపాలిటీల ఆప్తును సవరణ చేయ నుంకించిరా?

లోకల్ బోర్డు మంత్రిగారి జవాబు:—వెంటనే ఆచరణకు దోగలుగుటకు వీలగునట్లు కొన్ని చట్టములు తయారుచేసి కాసనసభయందు ప్రవేశ పెట్టుటకు యోచనా జరుగుచున్నది.

హమీదుఖాను గారు:—జననీనెలయందు సమావేశ మగు సభయందు చైనను ఆచట్టములు ప్రవేశ పెట్టబడునా?

జవాబు:—నేను దీనికి పూచీపడజాలను.

చెట్ పట్ యూనియన్ బోర్డుపరిపాలన

బషీరహమ్మద్ సైద్

ప్రశ్న:—(ఏ) ఉత్తరాంధ్రాజుజిల్లాలోని పోక్నా తాలూకా చెట్టచియూనియనుబోర్డు పరిపాలన అవశ్రంశే మై నస్థితిలో కొంతకాలమునుండియు యిప్పటివరకును ఉన్నదని ఏదైనను కంప్లెయింట్లు గవర్నమెంటువారికి అందినవా?

(బి) యూనియను బోర్డువారి రెవిన్యూలలో చాలాభాగము సవరణయూనియనుబోర్డు నిబ్బంధిఖర్చుకే వినియోగపడుచున్నమాట నిజమేనా?

(సి) సబరు యూనియనుబోర్డువారు అనేక వ్యాజ్యములను దాఖలుచేయుచున్నమాట నిజమేనా? ఈ వ్యాజ్యములకు ఎంత ఖర్చు పెట్టబడినది?

(డి) ఈయనయను గ్రామము పన్నులు అత్యధికముగా వసూలు చేయబడుచున్నవా? సదరు జిల్లాలో యితర యూనియనులందు విధింపబడుచున్న పన్నులకన్న యీ యూనియనునందు అత్యధికపన్నులు విధింపబడుచున్నదను నిజమేనా?

(యఫ్) ఈ విషయములో గవర్నమెంటువారే చర్య జరిపిరి.

జవాబు:—(ఎ) లేదు.

(బి) (సి) గవర్నమెంటు వారి కేవలము సంచాయిషీ పూర్తేదు.

(డి) లేదు. ఈ యూనియనులో మ.పి. 1 కి 0-4-0 నా 1925-26 సం॥రములో పన్ను విధింపబడినది. కాని యితర యూనియనులందు మ.పి. 1 కి 0-5-6 నా విధింపబడి యుండెను.

(ఇ) ఇప్పుడు కేంద్రీయబడిన మహజరు సంగతి గవర్నమెంటుకు తెలియదు. మాదవపాలెంలోకి వెళ్లుట యూనియను ప్రజలు సమర్పించిన స్వాగత పత్రము యొక్క నకలుమాత్రము చేరినది. అందులో యీయూనియను ఎత్తివేయవలయు ననియు దీనిసానే పంచాయతీ ఏర్పరచ వలయు ననియు సూచింపబడినది.

(యఫ్) ఉత్తరగార్గాడు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి రిపోర్టుల కొరకయి అడిగియున్నాము.

బషీరు అహమ్మదుగారు:—యూనియనులేమియర్ల మీద వ్యాజ్యము దాఖలుచేయుటనైన సంగతి నిజమేనా?

ప్రెసిడెంటు:—ఈ ప్రశ్నకు జవాబుపైన యిచ్చి నాము.

మంత్రిగారు:—నాకా సంగతి తెలియదు.

బషీరు అహమ్మదుగారు:—మీరావిషయమై సంచాయిషీ తెప్పించలేదా?

జవాబు:—సదరు సంచాయిషీ తెప్పించదలచినాను.

బషీరు అహమ్మదుగారు:—సదరు స్థానిక ప్రజలలోని యీవిషయమై నిష్పాక్షికముగా నుండేవారివద్ద నుండియే సంచాయిషీ దయచేసి తెప్పించెదరా?

మంత్రిగారు:—ఇప్పట్లే తెప్పించబడదు.

ఫైదీలకు దుస్తులు

గొల్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు

(ప్రశ్న:—27-8-27 తేదీని నేను అడిగిన 884 నెంబరు ప్రశ్నకు సంబంధించి సంచాయిషీ యిచ్చెదరా?

జవాబు:—మీరు కోరిన సంచాయిషీ యీదిగువ యివ్వడమైనది.

884 ప్రశ్న (ఏ) రు 48,962 884 ప్రశ్న (బి) యావత్తున 884 ప్రశ్న (సి) రు 81,798-1-8 884 ప్రశ్న (డి) ఈ నూతనలో ఏమాత్రపు భాగమును జెయిల్లో పనుకబడలేదు.

హరిసర్వోత్తమరావుగారు:—(బి) క్లాజువిషయములో యీ రాజధానియందు నూలుపడుతున్నట్లు ప్రత్యేకపరిశ్రమగా పరిగణింపబడలేదా?

జవాబు:—ఈపరిశ్రమయన్నమాట నిజమేగాని చాలా చిన్న ఎత్తుగా నడిపింపబడుచున్నది.

హరిసర్వోత్తమరావుగారు:—1926 సం॥రములో తయారుచేయబడిన నూలుమొత్త మెంత?

జవాబు:—జవాబుచేప్పుటకు వ్యవధి కావలెను.

కాకినాడలో సెటిల్మెంటు పనులు ఆపివేయుట

సి. రామసోమయాజులు గారు

(ప్రశ్న:—(ఏ) రివీయింగ్ పనులు ముదరా వచ్చియున్నందున సెటిల్మెంటు వ్యవహారములు ఆపివేయవలసినదనియు స్క్రీము రిపోర్టు ప్రకటనకూడ నిలిపియుంచవలసినదనియు ఇప్పుడుములలోనున్న సెటిల్మెంటు రేట్లునే ల్యాండు రెవిన్యూ ఆఫ్ఫీసులోనికి వచ్చేవరకు, అములలో నుంచవలయుననియు తూర్పుగోదావరిజిల్లాలోని కాకినాడ మున్నగు ప్రదేశములలో రైతులు భూస్వాములుచేసిన సభలలోని తీర్మానములు ప్రతులు తమకు అందినవా?

(బి) ఈ రాజధాని ప్రభుత్వము వారికి భూమి కిస్తుల క్రింద విశేష మొత్తము న నూలు అగుచుండుటచే యీ సెటిల్మెంటు ఏర్పాట్లను నిలిపియుంచుటకు యీజిల్లా స్క్రీము రిపోర్టు ప్రకటన నిలిపియుంచుటకు ఆలోచించుచున్నారా?

జవాబు:—(ఏ) అవును. (బి) 1927-28 సం॥రపు గ్రాంటు డిమాండుల వోటింగు సమయములో రెవిన్యూమెంబరు

గారు చెప్పియుండినట్టిగా ఇప్పుడు జరుగుచున్న సెటిల్మెంటు ఏర్పాట్లు అవసరమై యున్నవి.

(1) ఆఫ్ఫీసు హక్కులవరకును నిగ్గియించి భూములకు నమోదుచేయుటకును బ.జరులు, పొరంబోరులు తగినవిధానముగా విడిదీయుటకు ఇప్పుడున్న రేట్లును మోపుంచుట, మోపుంచకపోయినను వైకారములన్ని అవసరమైయున్నవి.

స్క్రీము రిపోర్టునుగూర్చి ప్రజలను కదిలించుటకును యీవిషయమై విమర్శించుటకు కనకాళి విచ్చుటకై యెందుచేత యీ స్క్రీము రిపోర్టు ప్రకటించగూడదో కారణము తెలియజేయుచు.

కాబట్టి సెటిల్మెంటు ఏర్పాట్ల పనులను ఆపివేయవలసినగాని, స్క్రీము రిపోర్టు ప్రకటన నిలిపియుంచుటకు ఆగత్యము కన్పించుటలేదు.

బిక్కిని వెంకటరత్నంగారు:—ఈ ప్రశ్నలో ప్రజలకు తమ జరుగుచున్న సెటిల్మెంటు ఆపలేమియు ల్యాండు రెవిన్యూ చట్టము పూర్తియగునరకు ఆపుచేస్తారా యని యిచ్చుచి. దానికి ప్రభుత్వమువారి జవాబు ఏమి?

రివిన్యూ మెంబరుగారు:—అంతోసంగవలెన సమాధానముకంటె వేరేమి చెప్పుటకు లేదు.

గోదావరినీరు ఎంత సముద్రములోనికి పోవుచున్నది?

కే. వి. ఆర్. స్వామిగారు:—(ఏ) ఇప్పుడు గోదావరి కాల్యులలో ప్రవహించుచున్న నీటిలో ఎన్నవ నంతుగాని ఎన్ని రెట్లుగాని గోదావరి అనకట్టువీధునందీ పోవుచున్న నీరు కలదు?

(బి) ఈ విధముగా సముద్రములోనికి వృథాగా పోవుచున్న నీటిని అరికట్టి సాగునకై ఉపయోగించు విషయమును గవర్నమెంటువారు ఆలోచించినారా?

(సి) రిజర్వాయిర్లు కట్టువిషయమై ఏవై నా సూచనలుగాని సలహాలుగాని అనకట్టి నిర్మించిన కాలనుగారు చేయించిరా?

(డి) ఈ విషయమై ఆలోచించుటకు ఒక స్పెషలు ఆఫీసరును నియమించుట మంచిదని తలంచెదరా?

జవాబు:—(ఏ) సంచాయిషీ దొరకలేదు. (బి) అవును. (సి) లేదు. (డి) అవసరమని గవర్నమెంటువారు తలంచుట లేదు.

బిక్కిని వెంకటరత్నంగారు:—ఈ ప్రశ్నలో (ఏ) క్లాజునకు సమాధానముగ సమాచారము తెలియదని చెప్పిరి ప్రభుత్వమువారు సమాధానమును తెప్పించెదరా?

కాంగ్రెసుబహుమానము

50 నవలలు — రు 53-8-0 లు వెలగలవి.

రు 25 లు మాత్రమే

త్వరపడుడు! మంచినమయము!! త్వరపడుడు!!!

ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధికి ఆవ్యయనిధానము

ఆంధ్ర పాఠకులకు ఆనందసంధానము

ఆంధ్ర గ్రంథాలయములకు అమూల్య ప్రదానము

ఆంధ్ర ప్రచారిణీ గ్రంథ నిలయము

చెన్నపట్టణములో అఖిలభారత దేశీయమహాజనసభ జరుగు నీసమయమున

మాగ్రంథముల నన్నిటిని చాల చౌకగ నిచ్చెదము

ది 31 డిశంబరు 1927 తేదీనకు మాత్రమే

అన్నియు సాంధ్ర దేశమునఁ బేరందిన నవలలు

నవరసభరితములగు నవలలు.

పుస్తకములు, వి. పి. గా, పంపగోరువారు రు 10 లు

ముందుగ పంపవలెను ఖర్చులు కొనువారే భరింపవలెను

దరఖాస్తులో మీకు దగ్గర రైలు స్టేషను తెలుపుము

1 నూర్జహాను	1- 8-0	28 సాధన	0-12-0
2 మనోరమ	1- 8-0	29 పరిమళ	0-12-0
3 శిరపూజ	1- 8-0	30 నీరద	0-12-0
4 మాయావి	1- 8-0	31 ఆరణ్యిక	0-12-0
5 గోరా ౧ సం.	1- 8-0	32 మాయావిని	0-12-0
6 గోరా ౨ సం.	1- 8-0	33 రజని	0-12-0
7 జయపజయములు	1- 8-0	34 భారతవీరుడు	0-12-0
8 శ్రీ కృష్ణచరిత్రము ౧ సం	1- 8-0	35 నీతిముక్తావళి	0- 6-0
9 శ్రీ కృష్ణచరిత్రము ౨ సం	1- 8-0	36 నీతికథాముక్తావళి	0- 8-0
10 వివేకము	1- 8-0	37 శకుంతల	0-12-0
11 విశ్వప్రయత్నము	1- 8-0	38 అశోకుడు	0-14-0
12 భారతీభాస్కరము	1- 8-0	39 వీరమహిమ	0-10-0
13 మృణాలిని	1- 8-0	40 ఏకాంతసేవ	0- 8-0
14 భూతగృహము ౧	1- 8-0	41 సీతావనవాసము	0-12-0
15 భూతగృహము ౨	1- 8-0	42 సంజీవనము	0- 2-0
16 తుమార్పణము	1- 8-0	43 ట్రోజన్ యుద్ధము	0- 6-0
17 మాధవీలత	1- 8-0	44 భ్రాంతివిలాసము	0-12-0
18 వరకలమంజూ	1- 8-0	45 లక్ష్మదూతాయలు	0-12-0
19 రామాశ్రమము	1- 8-0	46 భారతమహిళ	0-12-0
20 ప్రమదావనము	1- 8-0	47 శ్రీ రామరాజనీతి	0- 4-0
21 రహస్యగోపనము	1- 8-0	48 హోరావళి ౨	0- 4-0
22 క్యావల	1- 8-0	49 బాలవిజ్ఞానముంజరి ౧	0- 4-0
23 ప్రతిజ్ఞాపాలనము	1- 8-0	50 బాలవిజ్ఞానముంజరి ౨	0- 4-0
24 యోగేశ్వరి ౧	1- 8-0		
25 యోగేశ్వరి ౨	1- 8-0		58- 6-0
26 లలితచంద్రహాసము	1- 0-0		
27 సమానపరిభ	1- 8-0		

మేనేజరు:—ఆంధ్ర ప్రచారిణీ గ్రంథనిలయము, విరావురము.

కాంగ్రెసుకు రాండలంచినవారును, పుస్తకములు కొనువారును ముందుగ మాకు పుస్తకముల నిమిత్తము దరఖాస్తు పంపుకొనవలయును. దరఖాస్తుకొక “సెట్టు” కంటె ఎక్కువ యియ్యబడదు. 0-4-0 అడ్మిషన్ ఇచ్చి చందాదారులుగాఁ జేరువారికే రు 25 లకు సెట్టు వచ్చును. చందాదారులుగాఁ జేరనివారు సెట్టుకు రు 30 లు ఇయ్యవలెను.

గౌ. లామెంబరుగారు—ఇంకలకంఠమో పరిశోధనా పూర్వకముగా పనిచేయుటనియుంటుంది. కావున ప్రస్తుత మిట్ట విచారణకు ప్రభుత్వమువారు గడంగరాదు.

సారాయి దిగుమతి నిషేధము

కే. వి. ఆర్. స్వామిగారు

(సర్వే—(ఎ) ఈలాప్రశ్నలు: సారాయి దిగుమతి రూపు అమ్మకమును నిషేధించు విషయములో ముందుగా పొగుచ్చేయవలసిన లెక్కల వివరాలు ఏమిటి తెలిపబడినవి?

(బి) ఈ విషయమై గవర్నమెంటు వారు ఎప్పుడు నిశ్చయము చేసెదరు.

జవాబు:—(ఎ) కంకు నిర్మితిలలో సంపూర్ణ మవ్వపాస నిషేధమును అనుబంధ పట్టుటకు ఆ యిట్టి ఖర్చు వివరాలు సేకరింపబడినవి.

ఈ విషయములో గవర్నమెంటువారు ఎప్పుడు నిశ్చయము చేసెదరా? చెప్పవలయును.

యస్. సత్యమూర్తిగారు.

ప్రశ్నలోని (ఎ) భాగములో రెవెన్యూచేయబడిన యిట్టి మేటు సులభమున.

జవాబు:—నికరపు లెక్క ఇంకను సేకరింపబడినది. సత్యమూర్తిగారు:—వాని ప్రాతిపదిక లెక్కలైనను తెలిపెదరా?

జవాబు:—ఈ విషయము కంక్షాప్రశ్నయేనది. అందు చేత ఇప్పుడు సంజాయిషీ చెప్పవలసి నీకులేదు.

సత్యమూర్తిగారు:—ఈ విషయము ఒక నిష్పి మేటు తప్ప కంటా తగినది చేయబడెనని తేలుచున్నది. ఆ నిష్పి మేటు ఏదో తెలిపెదరా?

జవాబు:—మేము తగినంతగా నిష్పి మేటు నాన్వయము. కాని అట్లాగే కమిషన్ గాంచే తయారుచేయబడినదికాదు.

సామి వెంకటాచలంబెట్టిగారు:—యిట్లాగి నిష్పి మేటు యేమిటా తెలిపెదరా?

జవాబు:—అది నేను తెలియజేయుటకు నీకులేదు.

రామపురం ఆసుపత్రిలో పనిచేసిన యిమ్మైన

కరవత్రిములకు పంపి వెళ్లుట

అల్లూర్ జామీన్ ఖాను:—యావరం పంపి వెళ్లుట చెంది యున్న మతసంబంధమైన కరవత్రిములకు తొమ్మిది అనువత్రియందున్న కోసులు ఇరవయ్యేములకు పంపి వెళ్లుట, వార్డుకు ఉచితముగా నివ్వబడెనా? ఎందువల్ల.

జవాబు:—ఆ విషయమై సంజాయిషీకొరకు గవర్నమెంటువారు అచటకు వ్రాసియున్నారు.

జామీన్ ఖాను:—ఈ జామీన్ వ్రాసినప్పటినుండి ఇరవయ్యేములకు పంపి వెళ్లుట జవాబు వచ్చియున్నదా?

జవాబు:—లేదు.

మద్రాసు నగరములో మోటారువారు కర్తవ్యహారా.

వి. రామచంద్రా రెడ్డిగారు.

ప్రశ్న—(ఎ) 1925-26 సం॥ ౪౦ 1926 27 సం॥ రములలో మద్రాసు నగరములో జరిగిన మోటారు ప్రమాదములను జిల్లా పట్టణములలో మోటారు ప్రమాదములను కలిపిచేసెదరా?

(బి) ఈ ప్రమాదములకు చేయబడిన నివారణాపాతములను అంశములయిన ఖర్చును తెలియజేసెదరా?

(సి) ఇందుకొరకై అదనముగా పోలీసు సిబ్బంది నియమించబడినదా. అట్లు నియమించబడిన అధిక సంఖ్యాకు లగు పోలీసు వారెవరు. వారి విధముగా ఇందుకొరకై నియమింపబడినది?

(డి) మద్రాసు నగరములోని మోటారు ట్రాఫిక్ కు బంధించు చేయబడిన విషయమై గౌ. వేసంగిలో పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగారికిని లామెంబరుగారికిని ఉపదేశములందు సప్రదించు జరిగినదా?

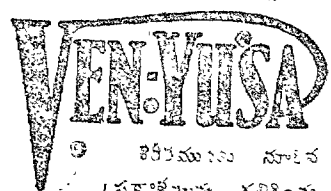
(ఇ) సదరు సంవత్సరములకు పర్యవసానమేమి?

జవాబు:—(ఎ) (1) మద్రాసు నగరములో 1925 సం॥ ౪౦ మందు 409 ప్రమాదములు జరిగినవి. 21 మరణములు సంభవించి. 1926 సం॥ ౪౧ మందు 406 ప్రమాదములు 25 మరణములు సంభవించి. గవర్నమెంటు వ్యావహారిక సంవత్సరములకు లెక్కలు తయారు కాలేదు.

(2) జిల్లా పట్టణములందు—1925-26 సం॥ ౪౧ 94 ప్రమాదములు. 1926-27—149 ప్రమాదములు.

వి. 1. మోటారు నగరముందు—నగరమునందు రహదారి ఒడ్డునకు ప్రదేశములు ఇదివరలో 85 ఉండెను. ఇప్పుడు 65 ప్రదేశములు సూక్ష్మమైనవిగా పరిగణింపబడినవి. అచట రహదారిని వదిలించి అనుసానియటకొక ప్రత్యేక సిబ్బంది ఏర్పరచబడినది. ఇందువల్ల అయ్యెడి అధిక ఖర్చు గవర్నమెంటు వారు భరింపుచున్నారు.

అందమునగు త్రవీ
ప్రీ తొంగ గగినట్లు
చేరువకొనున్నది.

తెలియజేయు నూతన ప్రకాశమును గలిగించు ప్రాంతాన్ని సంబంధమైన మిగడలంటి పదార్థము.

తెలియజేయు నూతన ప్రకాశమును గలిగించు ప్రాంతాన్ని సంబంధమైన మిగడలంటి పదార్థము.

ఈక్రింది సూచనలు అలోచింపబడుచున్నవి. (1) ఏదైన ఒక మోటారు బస్సుకంటే నీయొక్క బస్సులు అధమ పక్షమున ఉండెనప్పుడే అట్టికంటే నీయొక్క బస్సులకు మాత్రమే తైలెస్సు యివ్వబడునట్లును, (2) గవర్నమెంటువారికొకపూచీ కత్తు వ్రాసియచ్చి సదరు పూచీకత్తులో మగ్గన రైయి ఇంకొక ఘరానానునిసి పూచీపడినయెడలనే గాని అట్లెవ త్రిపుకొన దలచిన మోటారు బస్సుకు తైలెస్సు ఇవ్వబడదు.

2. జిల్లాలందు—మధుర పట్టణమందలి మోటారు రహదారిని బంధించు చేయుటకై అదనముగా కొంతసిబ్బందిని ఏర్పాటుచేయు విషయమై అలోచింపబడుచున్నది.

(సి) మద్రాసు నగరము—అదనముగ ఏర్పాటుచేసిన సిబ్బందిలో 2 క్రామ సాన్లంట్లు 11 పోస్ట్ కానిస్టేబులు, 55 కానిస్టేబులు యీ నగరములోని రహదారిసమర్పమున పట్టుచుండుటకై నియమింపబడిరి. ఈ సాన్లంట్లు చీట్లు తనిఖీ కొరకు మోటారులవేగమును పొద్దుమోరకుండునట్లు చూచుటకును నియమింపబడిరి. ముగ్గురు పోస్ట్ కానిస్టేబులు ప్రాతపనికని ప్రతినీఖీ కొరకును నియమింపబడిరి. 4 గురు కానిస్టేబులు అమీనా పనికొరకును నియమింపబడిరి. మిగిలిన వారందరూ ఆరగా రహదారి సమర్ప ప్రదేశములందు రాకపోకల ననుకొనిండుటకును.

జిల్లాలందు—ఇందుకొరకై జిల్లాలలో అదనపుపోలీసు సిబ్బంది యిందునిమి తైమై కాంగ్సు చేయబడలేదు.

(డి) (ఇ) గవర్నమెంటు మెంబరులు ఆయాశాఖాధికారులను సంధర్భానుసారముగ సంప్రదించుచూ వచ్చిరి.

యస్. సత్యమూర్తి గారు—మోటారుబస్సువాండ్ల వద్ద నుండి మామూలు రీతికొను అలవాటు అవినితీ ప్రవర్తనయును కానిస్టేబులనుండు సాన్లంట్లయందును అణచివేయుటకు గవర్నమెంటువారేమి ప్రయత్నముల చేసిరి?

లామెంబరుగారు—ఆ విషయమై ఆనుమానముమాత్రము ఉన్నది. అట్టి సందర్భము తెచ్చుకొనను ఒక రివ్యూ సామెలతో సహా పట్టి యిచ్చినయెడల అవసరమైన ప్రతిక్రియ చేయబడును.

సత్యమూర్తి గారు—నేనీ శాసనసభకు ప్రతి దినమున్ను బస్సుమీద నీ వచ్చుచుండును. ఈ భూరగతము ప్రతిదినము జరుగుచుండుట నా కండ్లార జూచుచుండును.

జవాబు—ఈ విషయము భాగుగా గుర్తుంచుకొనబడును.

కర్నలునీయొక్క రాక్షసకృత్యములను గూర్చి ముద్దాయిల వాజ్మూలములందు చెప్పిన విషయములు

కే. వి. ఆర్. స్వామిగారు:—నీలసత్యగ్రహసంధర్మములో ఫీల్డ్ ప్రెసిడెన్సీకోర్టునందు విచారణచేయబడిన ముద్దాయిలు యిచ్చిన వాజ్మూలములందు యీనీలునే నాని 1857 సంవత్సరములోని అల్లకల్లాలములందు నికృష్టమైన ప్రాకార్యములను జేసియుండుటయే సత్యగ్రహకారణమని చెప్పియుండిరా?

జవాబు:—గవర్నమెంటు వారి కీవిషయమై సంజాయిషీ రాలేదు.

కే. వి. ఆర్. స్వామిగారు:—ఈయంపలు ఎందువల్ల యీ విగ్రహముపై దండెత్తుచున్నారో విూతు తెలియునా?

జవాబు:—అందలి కారణములు నాకు తెలియదు.

కేర్నలు వార్తాపత్రికలలో చదివి యిప్పుడు తెలిసికొన్నాను.

ప్రశ్న:—వార్తాపత్రికలవారా తెలిసికొన్నటువంటి కారణము లెవ్వి?

జవాబు:—70 సంవత్సరముల క్రిందట నీలునే నాని చేత వేసిన కృత్యములకు కొన్నిటిని చేసియుండెననియే. అదియే యీ సత్యగ్రహాల యాగ్రహకారణమనియు తెలిసినది.

ప్రశ్న:—ఈయంపలు చెప్పుచున్న ప్రకారముగా సదరు కృత్యములే?

జవాబు:—నాకు తెలియదు.

దండునాటాయరాజుగారు:—ముద్దాయిల వాజ్మూలముల బట్టి ఆకృత్యము లేవియో విచారించి తెలిసికొనిరా?

జవాబు:—లేదండీ.

గౌ. హంసకోర్టు తురతాపుగారు:—ఈ యంపకలపక్షమున ననుకూల ప్రభాభిప్రాయము విశేషించి యున్నందున సమర్థమైన గ్రంథాధారములబట్టి యీ ప్రాకృత్యముల కారణములు తెలిసికొనవలసినను తెలంపుగలదా?

జవాబు:—ఈ యంపకలు చెప్పిన విషయములు యీ విషయములో అంతుముఖ్యమైనవి కావు. అయినను నేను విచారించి తెలిసికొనలేను.

ప్రశ్న:—ఈ సత్యగ్రహసంబంధపు కేసులలో చెప్పబడిన తీర్పులకు చదివి చూచినారా?

జవాబు:—లేదు.

రాయలకమిషను

గాంధీమహాత్ముడు

అసహాయోద్యమమువలననేగాని

మరిదేనివలనను స్వరాజ్యము రాదు

డాక్టరు అన్నాగారు, డాక్టరు బిసెంటు, సర్ శివస్వామయ్యగారు, రామానందచటర్జీగారు అభిప్రాయములు

గాంధీమహాత్ముడు

అసహాయోద్యమము విఫలమైనదా?

నేడు మనదేశమున అసహాయోద్యమముతో రాజకీయముల కెట్టి సంబంధమును లేదని నే నేగుడునుగాని అసహాయోద్యమము జీవితక్రిగా మనకు లభించినది. అది ఏదమిషనునందైనను విశ్వరూపమును దాల్చినద్యును గట్టినద్యును నాకుండుటవలన నేనిపు డేసమస్యను తలపెట్టుచుంటిని గాని లేనిచో దీనిని స్ఫురింపజేసిన అవసరమిప్పు డేమియునులేదు. అసహాయోద్యమప్రచారమును బాగుగా జెల్లడించుటకు 1920 లో నాకాక్కి కముగా కలిగిన ప్రజాప్రభోదే ప్రబలతను నిదర్శనము. దౌర్జన్యవిరహితముగా అసహాయోద్యమ మిపుడుగూడ సంతోషాహిని యొ పనిచేయుచున్నది. వైస దట్టముగ గ్రమ్మిన వతకలహములను మలినమువలన లోన జరుగుచున్న పవిత్రీకరణవిధానమును దానము చూడజాలనున్నాము. కావున స్వరాజ్యము మనకెన్నటికి లభించినను అది అసహాయోద్యమమువలన మనము పడయగలిగిన బహుమానముగనే లభించును. కాని లండనునుండి అమాంతముగా వచ్చి యు విరాళమువలె లభింపదని నాకు నేడుగూడ స్పష్టముగా గోచరించుచున్న యున్నది - అని మహాత్ముడు వ్రాసిన వ్యాసము నిన్ను 10 వ తేదీని వెలువడిన ఎంగు యిండియాలో ప్రకటింపబడెను. (ప్రీ. ప్రెసు)

డాక్టరు అన్నాగారు

కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షుడుగా

ఎన్నుకొనబడినవారు

“ఈరాయలకమిషను ప్రయత్నమును విరమించి రాండు టేబిలు కాన్ఫరెన్సు నేర్పరచి ఆసభకు (బిటు) భారతదేశముల ప్రతినిధుల నాహ్వానించుటలను ఆసభలో రాజ్యాంగవిధానమును గూర్చి చర్చించునటులను యిండియానుండికి నూచింపదననని నేను రాజప్రతినిధిని కోరెదను. నేడు (బిటునుండి) నర్తమునకును ఇండియాదొరతనమునకు ఒకవంకను దొరతనమునకు భారతీయులకును మరియొక వంకను తీవ్రములగు భిన్నాభిప్రాయములు కలిగియున్నవి గాన దేశీయు లిపుడు సర్వవిధముల సంఘమును బహిష్కరింపగలరని నేను తలచుచున్నాను” - అని అన్నాగారు వ్రాసిరి. (ఆ. ప్రె.)

డాక్టరు బిసెంటు గారు

అవకారమునకు తోడు అవమానము గూడను

ఈరాయలు కమిషనుకు భారతీయులు బహిష్కరింపగలరని తోచుచున్నదని బరద్యాను మహారాజగారు హెచ్చరింపగా మే మిచ్చినదానిని దేనిని గూడ మీరు తిరస్కరింపజాలరు. తిరస్కరించినచో మేమపుడు చూడెదము అని అహంభావముతో బర్మెనుహెతు ప్రభువు నుడివెను. భారతదేశము అసహాయమై తన పాదములకడ పడి యున్నదను భావముతో నుడివెను. మనము తిరస్కరించిన నితడు చూచునట. సరే. ప్రపంచమంతయును చూచును. విర్లండు ఉత్తరభాగమున సార్వభౌముని నేనలతో పోరాడుటకు యీ బర్మెనుహెతు ప్రభువు వెనుక కుట్రపన్ని నేనలను సిద్ధపరచి ధనమును సనుకూర్చెననిగూడ ప్రపంచమంతయు నెరిగియే యున్నది. ఇపుడు భారతి భావి భాగ్య నిర్ణాయక మగు సంఘమును నియమించు అంధు భారతీయులకు సానము లేకుండు నితడు చేసెను. మీరు భారతీయులను బహిష్కరించితిరి గాన మీ సంఘమును భారతీయులు గూడ బహిష్కరింపగలరని స్థూలవిషయా సత్యనిక దురాగ్రహము కలిగినది. 1917 లో స్వపరిపాలనమే భారతదేశపరమాధి యని పార్లమెంటువారు నిర్ణయించినపుడు అంతకు పూర్వము స్వపరిపాలనమును నూచించినవారిని ముద్దరిని మొదట విడుదలచేసిరి. ఇండియానుండి భారతదేశమునకు వచ్చి రాజప్రతినిధిగోగూడ సంచారము గా

వింపెను. వివిధపక్షములవారిని విడుదల చేయబడిన నాయకలకు గూడ ఆహ్వానించి వారి అభిప్రాయములను తెలిసికొనెను. మనము కోరినదంతయు మనకు లభింపజోయినను కొంత ఆధికారము లభించినది. దానివలన ఏమరాజ్యములలో ప్రారంభోచితవిద్య యేర్పడినది. స్త్రీలకుగూడ ఓటింగు అధికారము లభించినది. (ఆంగ్ల దేశము నందది స్త్రీల కింకను లభింపనే లేదు.) దక్షిణదేశమున కాటకముల నిరోధించు నీటిపారుదల, యజమానులపాద్యత మున్నగు లాభములు చాల కలిగినవి. భారతీయులకు విద్యాధికులు తమకు లభించిన అధికారమును వీడలగు దేశీయులకొరకే వినియోగించురని దీనివలన విడితమైనది. వారికియ్యబడిన అధికార మత్వల్పమైనను దానిని వారతిష్టానునీచుముగా వాడుటవలననే తమ హక్కులను భంగము కలుగునని ఆంగ్లేయులు భావించి ప్రతిహతను బూనసాగిరి.

భారతీయులు తనకంటె చాలసమర్థులని బర్మెనుహెతు ప్రభువు గ్రహించెనుగాననే యెటులైనను సరే నిక నెట్టి అధికారము నొసంగకుండ జేయవలెనని భావించుచున్నాడు. బ్రూనోను తగులబెట్టుటవలన ప్రపంచము కడుబులలేదని స్థిరపరచుటకు వెనుక నొక తెగవారు ప్రయత్నించిరి. అది యింకను కదలుచునేయున్న దని దీనుడును వృద్ధుడు నగు గాల్గో ముద్రావ్యముతో నుడువునటుల చేసిరి. కాని జరుగుచున్న దిదో జరుగుచునే యున్నది.

భారతీయులలో గాల్గో వంటివారుగాక బర్మోవంటి వారె హెచ్చుచుండి కలిగెదరుగాక. మానవుని హృదయకములను నందు భగవంతు డున్నాడు. కావున మానవున కలభ్యమైన దేది యునులేదు. అని బర్మోనుడివిన నాక్యములను మనము మరచగూడదు. ప్రయత్నమే లేకుండ నుండుటకంటె ప్రయత్నించుటయు, ప్రయత్నమునందు విఫలు డగుటయునే చాలనుంచినది. అనిబిసెంటుగారు వ్రాసిన వ్యాసము న్యూ యిండియాలో ప్రకటింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

సర్ శివస్వామయ్యగారు

కె. సి. ఎస్. ఐ.

వెనుక చెన్నపురి గవర్నరు సంఘసభ్యుడు, భారతశాసన సంఘసభ్యుడు, భారత మితవాద మహాసభాధ్యక్షుడు, 1922 లో నానాదేశసభలో భారతప్రతినిధి.

“రాజప్రతినిధి భారతీయులను సమాధానపరచి ఒప్పించుటకు చాలశ్రద్ధతోను పాండిత్యముతోను ప్రకటనమును గావించినందులకు నేను ప్రశంసించెదను. భారతీయులను బహిష్కరించుట ఉచితమని సమర్థించుటకు యిర్వికప్రభువు చూపిన కారణములు బొత్తుగా నవచ్చులేదు. పార్లమెంటు సభ్యులుగా నుండవలెను. వారిలో హెచ్చుచుండి టాపీలుగానుండవలెను. అపుడే అది నిష్పాక్షికము కాగలదు. అపుడు సంఘమువారు సకలమును గ్రహించురు. భారతీయులుగూడ సభ్యులుగానున్నచో పిమ్మట పార్లమెంటు సంయుక్త సంఘమువారి పరిశీలన జరిగిననుగూడ పార్లమెంటువారికి భారతపరిస్థితులు తెలియవు థాన వారామోదించజాలరని యిర్వికగారు వ్రాసినవిషయము భారతీయులకును పార్లమెంటుకునుగూడ కీర్తికరముకాదు. భారతీయులను బహిష్కరించుట భారతీయులకు చాల అవమానకరమగును గాన టాపీ దొరతనమునకుగూడా నిది చేయదగిన పనికాదు. వారు భారతీయులను నియమించియు బహు జవాబి పాయమును బడసియుండవలెనని గాని బుద్ధిపూర్వకముగా నిట్లు భారతీయుల నవమానింపవలెననిదిగాదు. భారత స్వరాజ్య విధాన నిర్ణయమునందు పాల్గొనుటకు భారతీయుల కెట్టి హక్కును లేదనవిషయమును భారతీయులెన్నటికిని మరువకుండుటకును భారత ప్రతినిధులను నానాదేశమునందును సామ్రాజ్య సంఘమునందును చేర్చుటయును ప్రహసనమును లోకవిదంబనా

రము వారు జరుపుచున్నను భారతదేశ మెన్నటికిని పాలితదేశమేగాని సమానదేశముగాదని భారతీయులకు స్పష్టపరుచుటకు నే వారు భారతీయులను బహిష్కరించిరిని నేను తలచుచున్నాను. న్యాయస్థానములలో వాదిప్రతివాదులు వాదించుట కవకాశ మిచ్చునటుల యిట్టిసంఘముయొడుట సామ్యమిచ్చుటకు భారతీయుల కవకాశ మొసగుటవలన యీ యవమానము తొలగునని యెన్నటికిని భావింపగూడదు. ఆత్మగౌరవముకొరకు మన మిసంఘమును పూర్తిగా బహిష్కరింపవలెననియే నేను భావించుచున్నాను. అందువలన కమిషనును నిలిపివేసినను మరికొన్ని యొద్దవరకును సంస్కరణముల నీయకపోయినను మనకు కలిగెడు నష్ట మేమియును లేదు. మనలో చిన్న మతముల వారికి విరోధములను కలిగించుటకు ప్రయత్నములు జరుగవచ్చును. వివిధపక్షములవారు విచారణ సంఘమును బహిష్కరింపవలెనను తీర్మానముల నామోదించినంతమాత్రమున చాలదు. నర్తకులగూడ సామ్యమొనగగూడదు. ఆల్పసంఖ్యాకములను కొన్ని పక్షము లిటుల వ్యర్థుల కనుమతించిచ్చినను సరేగాని అధిక సంఖ్యాకులు మాత్రము ముఖ్యముగా బహిష్కరింపవలెను. అటులచేసినచో కొంతవరకైన మన మాతృగౌరవమును నిలుపుకొనినవార మగుదుము. విచారణలో సీసను భారత ప్రభుత్వమును గూర్చిన ప్రశ్నలంగీకరింపబడునని తోచదు. రాజప్రతినిధి భారతీయుల కుద్దేించిన లేఖ బ్రెటుల దొరతనమున కుద్దేంపబడినచో చాల సమంజసముగా నుండును అని అయ్యురగారు నుడివిరి. (ఆ. ప్రె.)

రామానందచటర్జీగారు

మోడరనుస్క్రూప్రతికాధిపతి

సంఘమును తప్పక బహిష్కరింపవలెను. సంఘము వారి రిపోర్టుతో భారతీయులకెట్టిసంబంధమును లేదని ప్రపంచమునకు జెల్లడికావలెను. సంఘసభ్యుల నియామకము సరిగా లేదు రాజప్రతినిధిగారి ప్రకటన యేమియును నవచ్చులేదు. మనదేశమును లోబరుచుకొని ప్రోక్లింపెట్టుట వలన రాజకీయముగను ఆరికముగను గూడ బ్రతిభువారి కందరికి చాల లాభము కలిగినది. కావున వారిలో మిక్కిలి హెచ్చుచుండి మనదేశమును ప్రోక్లింపెట్టుటనెనియే కోరుచుండురు. పార్లమెంటు సభ్యుల భావముగూడ నిదియే. ఈసంఘసభ్యులుగూడ నీతెగవారేగాని మనకు స్వాతంత్ర్యము నొసంగగోరు ఆత్మస్వసంఖ్యాకులలో చేరినవారు కాదు. కావున నీసంఘము నిష్పాక్షికము కాదు. స్వపరిపాలనా విధానమును నిర్ణయించుటకు ప్రతిజాతికిని హక్కుకలదు. ప్రతిజాతికి సర్వదేశాభిమానము సహజము. అది దోషముకాదు. ఇతరదేశములకు స్వయం నిర్ణయాధి కారమెటులకలదో మనకును అటులేకలదు. పార్లమెంటువారు న్యాయము చేయదలచినచో మనభావముల నన్నిటిని పూర్తిగా వినవలెను. సాక్షులు సాక్ష్యములు విపులముగా వ్రాయబడినను ఆచారభారతముల నన్నిటిని పార్లమెంటువారు చదువరు. వారు నివేదికను నూచవలను మాత్రమే గమరించెదరు. భారతశాసనసభవారు ప్రత్యేకసంఘమును నియమించుట కంగీకరించినచో వారిఆత్మగౌరవమునకు భంగముకలుగును. రాండుటేబిలు కాన్ఫరెన్సును కోరుచు 1924 ఫి బ్ర వ రి లో తా మొక తీర్మానమును చేసిన విషయము నాసభవారు మరువగూడదు. అపుడే మిక్కిలి హెచ్చుచుండి సభ్యులు దాని నామోదించిరి. 1925 సెప్టెంబరులో వరల నట్టి తీర్మానమే ఆమోదించబడెను. ఈరెండుతీర్మానములను దొరతనమువారతినిర్లక్ష్యముగాచూచిరి. బ్రెటిషుదేశపు ప్రబలును పార్లమెంటువారునే మన కంత్యపరిష్కర్తలని ప్రస్తుతలాభముగోరు అసరస్వాంతులెవరును భావింపగూడదు. పార్లమెంటు కత్తితనుగ ఆవిర్యాన్యుతకే మరెయొకటి కలను. మనము ఆత్మవంచకులము కామండ భగవంతు ననమానపరచునండ స్వయంసహాయ మొనరించుకొనుమంజినచో యీ తాకికాడ్కుతకే మనకు తప్పకతోడ్పడి మనలకు మార్గదర్శియై స్వాతంత్ర్యమును సమకూర్చును. కావున సర్వవిధముల నీసంఘమును బహిష్కరింపుడు. రాజప్రతినిధి తీసిమాటలు హాస్యాస్పదములుగా నున్నవి. వెనుక నేర్పరుపబడిన విశ్రమవిచారణసంఘముల నివేదికల నన్నిటిని పార్లమెంటువారు త్యేకించిరినియే యిర్వికప్రభువు అభిప్రాయమా? అని ఛటర్జీగారు నుడివిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

బెవిను చంద్రపాలుగారు

ఇదియొక కుయుక్తి. మనరాజనీతిజ్ఞులకు భ్రమింపజేయుటకే వారీయుక్తిని వన్నిరి. దీనిని పూర్తిగా బహిష్కరింపవలెను. సాత్వికనిరోధ మొనరించుటకు తీవ్రమగుప్రచారమును గింపవలెను. మనకుగల స్వయంనిర్ణయాధికారమును వారు బహిష్కరింపగూ తొలగించిరి గాన మనకు మరల నగ్నిపరి యవసరమగుచున్నది. సర్వశ్రేయతరత్యువులవారు మరల నాలి

చించి స్వరాజ్యపక్షమువారి ప్రతిఘటనపట్లనే ఆనందించిన వలెనని పాలుగారు వ్రాసిన లేఖ ఫార్వర్డు ప్రతికూల ప్రకటితమై యున్నది.

శ్రీనివాసయ్యంగారి హెచ్చరిక

కలకత్తా, నవం 10:—సంస్కరణల విచారణసంఘము అందరు బహిష్కరింపవలెనని గోరుచు కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు శ్రీనివాసయ్యంగారు ఫార్వర్డు ప్రతికూల యిట్లు వ్రాయుచున్నారు. “ఇట్టి సంఘమును నియమించుటయందలి అర్థమేమి? మన స్వరాజ్యపురాత్నము నిరాకరించుట, ఇది ప్రభుత్వమువారి తప్పిదమని తేననను. దీనివలన వారియొక్క నిశ్చితార్థి ప్రాయము వెల్లడియగుటయేగాక ప్రభుత్వమువారిని తీవ్రముగ నెదుర్కొనుటకు మన కవకాశము కలిగెను. సాంఘిక రాజకీయ విధేయము లన్నియు అంతరింపవలెను. అందరికీ క్షిణి కేంద్రీకరించుటకు ప్రతిఘటనకు చర్యలన్నియు నిలిపివేయవలెను. కాంగ్రెసు నందు మనము మన రాజకీయవిధానమునేర్పరచుకొని, రాజకీయపక్షము లన్నిటికి వికమత్యము చేపూరుటకు సమిష్టిపథము (రాండుటేబిలు కాన్ఫరెన్సు) లేక కన్వెన్షను పార్లమెంటును సమావేశ పరువలెను. “తుప్పుపట్టియున్న మనచేతి సంకల్పము శాశ్వతముగ పగులగొట్టెదమా లేక వేరొకసారి గట్టిగా బిగించుటకు అవకాశమొసంగెదమా?” అని ఆయ్యంగారు హెచ్చరించుచున్నారు.

టం. ప్రకాశంపంతులుగారు

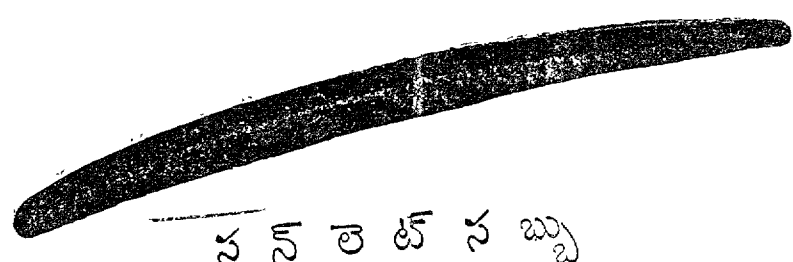
తప్పక వికమత్యము కుదురునని ఆశ

మదరాసు, నవం 10:—రాయలు కమిషనుగూర్చి టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారు ఆసోసియేటెడు ప్రెసు విలేజ్లో సందర్శింపగా యిట్లు చెలిపిరి:—

భారతీయుల కిష్టములేకపోయినను బలవంతముగ పార్లమెంటులో సంఘమునే నియమించుటచే బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు మేలే యొనర్చిరి. వారు ఆనుమానించి ఆనుమానించి చివరకు రాజకీయసాంఘిక విద్వేషములు ప్రబలియున్న యీ సమయము మంచివిషయముగ నెంచి తమచిత్తము వచ్చినవరకు సంకీర్ణింప జూచిరి. భారతరాజకీయ పక్షములు సాంఘికసంస్థలు గృహశిష్టములవిషయము యొంతపోరాడుకున్నను ఏకామిష జెప్పి ఎల్లకాలము మాతృదేశమును బానిసత్వమునందుంచు యత్నించి శత్రువు నెదుర్కొనునపుడు తమ ద్వేషములమరచి సర్వశత్రుల కేంద్రీకరించి నడుముగట్టి పనిచేయుటకు సిద్ధముగ నున్నారని త్వరలో తెలిసికొనగల్గుదురు. దేశములో సాంఘిక కల్లోలములకు ప్రభుత్వమువారును కొలదిమంది సాంఘికపక్షపాతులను నాయకులను మాత్రమే కారకులు. కొన్ని సంఘములవారికి ప్రత్యేకసౌకర్యముల ఆశజూపి యితరులకుండి విడిచిని జాతీయదౌర్బల్యమును ప్రోత్సహించుచున్నారు. కాసనసభలకు పోయిన మూలకొందరు తమకార్యక్రమములను ఆచరణవిధానములను మార్చుకొని ప్రభుత్వమువారి ఆచరణబద్ధములకు అడుగైబడి తమలోపముల వెల్లడించిరి. అందుచేతనే బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సలహాపై కాసనసభా ప్రతినిధిసంఘముల నేర్పరచి పార్లమెంటులో సంఘమువారి యిష్టమువచ్చినట్లు తిప్పకొన జూచుచున్నారు. భారతజాతీయత అడుగంటలేదు. ఎన్నిటికి అడుగంటదని బ్రిటిషువారికి నచ్చజెప్పవలెను అన్నిపక్షముల నేకము చేయుటకు దైవము తప్పక తోడ్పడును. సంఘమును బహిష్కరించుటకు అన్నిపక్షములవారు తోడ్పడెదరని నేను నమ్ముచున్నాను. కాంగ్రెసును పూర్తిగా లొంగిపోవలెనని వైస్రాయిగారి విన్నపము నూచించుచున్నది. మదరాసు కాంగ్రెసు తగిన జవాబు తెప్పవలెను. కాంగ్రెసుపేరిన కాసనసభలకు పోయినవారు ఆసభలయందేమి చేయవచ్చునదియు వేరొకసారి నిశ్చయించుకొనవలెను. మదరాసు కాంగ్రెసు చాలముఖ్యమయినది. భారతదేశ భావియభ్యుదయము మదరాసుకాంగ్రెసు నిర్ణయముపై నాధారపడియున్నది.

హక్మతుల్లాఖానుగారు

డల్లి, నవంబరు 10:—హక్మతుల్లాఖానుగారు యిట్లు చెలిపిరి. “వైస్రాయిగారి ప్రకటన చూడొక కొంత రమకొని నట్లే ఫలించినది. భారతీయముల నిరసించుచు, వివిధరాజకీయ పక్షములపై సహాయమున్నది ఈసహాయనసరించి అన్ని పక్షములవారు తమధేయములను మరచిపోయి సంఘమునకు సహాయముచేయుటకెంతమాత్రము వీలులేదని ఏకగ్రీవముగ ప్రకటించురని నమ్ముచున్నాము. భారతప్రజల గౌరవమును కాపాడుట కదియొక్కటే మార్గము.”

సన్ లైట్ సబ్బు

విషయమై ఖర్చుచేయబడునట్టి ప్రతి అణాయును బాగుగానే వెచ్చించబడుచున్నది. సన్ లైటు సబ్బు శ్రేష్ఠముగా ఉడుపులను శుభ్రపరచుచున్నది. మీ ఉడుపులు కూడ త్వరలో పాతగిల్లదు. (6)

మణ్సుగం చెట్టిగారు

కోయంబత్తూరు, నవంబరు 10:—భారతకాసనసభ స్వరాజ్యపక్షము ఫీఫ్ విభుఅస్ ఆర్. కె. మణ్సుగం చెట్టిగారు యిట్లు చెలిపిరి. వైస్రాయిగారివాదము నెవ్వరు సంగీకరింపజాలరు. విచారణ జరుపుటకు అవసరము శాంతపరిస్థితులున్నపుడు 1924 సం|| భారతకాసనసభలో కోరగా విచారణజేయకుండ మరుగుపరచిరి. ఇప్పుడు సాంఘికవిద్వేషములు పెచ్చుపెరిగి యుండుటయే విచారణ జరుపుటకొక కారణముగ నూచించుట చిత్రముగనున్నది. ఇట్టియొక ప్రభుత్వమువారుదేశములోని సాంఘిక ద్వేషములచే లాభము పొందజూచుచున్నారనువారు తప్పానరంపలేదన్నమాట భారతీయులను సంఘమునుండి తొలగించుటకు వైస్రాయిగారు తెలిపిన హేతువులవిని యెవ్వరు మోసపోజాలరు. విచారణయందు భారతకాసనసభ్యులు పాల్గొనుట కవకాశమిచ్చితిమనుట వట్టిబుబకము. ఇదియొక సౌకర్యముగ సంగీకరించుట తెలివితక్కువవని వైస్రాయిగారు ప్రకటన చివరకు సహాయము చేయవలెనని గోరుట గాయముపై కారముజల్లినట్లున్నది. వైస్రాయిగారు బ్రిటిషు మంత్రివర్గమునే యారీతి బ్రతిమాలియుండిన బాగుండును. ఇండియా ప్రస్తుత మీయమనమునకు ప్రతీకారమొకరింప జాలరుగాని, తప్పక కినుకజేందకమానదు. ముందు మనమేమి చేయవలసినదియు నే నిష్కరు నూచింపజాలను. అన్నిపక్షముల అన్నిసంఘముల నాయకులు సమావేశమయి నిర్ణయింపవలసియుండును.”

సి. దొరస్వామి అయ్యంగారు

చిత్తూరు, నవంబరు 10:—సి. దొరస్వామి అయ్యంగారు ఎం. ఎల్. ఎ. యిట్లు చెబుచున్నాగ. అనుమన్నట్లు జరిగినది. మనమేసితియందున్నామో యెరుంగదుము. మెజారిటీరి పార్టీలు మైసూరిటీ రిపోర్టులతో నిద్రవరకు విసువుజెందితిమి. కోపోద్రేకమున తిట్లుట సంఘమును బహిష్కరించవలెనని కేకలిడుట నిలిపివేసి మదరాసు కాంగ్రెసులో కాంతముగ ముందు కర్తవ్యమును నిర్ణయించవలెను. తిరిగి సహాయ నిరాకరణమే తరణ్యమును. చిందరవందయైయున్న జాతీయ స్వేచ్ఛబలమును గాఢిమహాత్ముడు పునరుద్ధరింపవలెను.

డా|| పి. వరదరాజులునాయుడు గారు

నేలం, నవంబరు 9:—ఈ సంఘమును దేశీయులెల్లరు బహిష్కరింపవలెనని నిరదరాజులు నాయుడుగారనిరి. అందరు బ్రిటిషువారేగల యీసంఘమును ప్రకటించుట మనయొక్క స్వయంనిర్ణయాధికారమును నిరాకరించుట కంటే వేరుకాదు. శాంతవైర్య స్థిర చిత్తములతో దీని నెదుర్కొనవలెననిరి.

జార్జి జోసఫ్ గారు

మధుర, నవం 10:—“వైస్రాయిగారి ప్రకటనయందు వింతయేమియులేదు. ఇర్విన్ ప్రభువుగారి విన్నపము చక్కగనున్నది. కానిరాజకీయములందు చెప్పటకన్న చేయుటయందే యెక్కువ ఘనతయుండును. ఇండియాను బానిసత్వమునందుంచుట ఇంగ్లాండునకవసరము. ఇంగ్లాండును తిరగద్రోయుటకు క్షిణిసంపాదించువరకు నిట్లుండకతప్పదు. ఎవరెన్ని మంచిమాటలు జెప్పినను ప్రయోజనములేదు. సంఘసభ్యుల నామములు ఆకాభంగమొకరించినవి. భారతీయులందరను సమిష్టి సంఘమును కోరుచున్నారు. ఆకోర్కె నిరాకరించబడెను. సంఘము వచ్చినపిదప యేమిజేయవలెనో యెనమిట్టుకు వారు వేరు వేరుగ చెలిపిన ప్రయోజనములేదు. అ. భా. కాంగ్రెసు సంఘము నందుగాని వేరుగగాని నాయకులందరుగూడి వెంటనే సత్వరసర్వము నిర్ణయింపవలెను.” అని జార్జిజోసెఫుగారు చెలిపిరి.

బర్దవాను మహారాజుగారు ఆశాభంగమును

వెలిబుచ్చుట

లండను, నవంబరు 8:—ఫ్రీప్రెస్ ప్రతినిధి బర్దవాను మహారాజుగారిని సందర్శింప వా రీక్రింది ఆభిప్రాయములను తెలిపిరి:—

రాయలుకమిషను ఆకాభంగము కలుగజేసినది. కొంతమందిసభ్యులు భారతీయులు కమిషనునందు చేర్చుకొనబడెనరని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించియున్న భారతీయులకు కొంత వరకైనను తృప్తికలిగియుండజేసిది. సంస్కరణ కాసనము ననుసరించి రాయలు కమిషనునందు భారతీయు లుండ నక్కరలేదుగాని ఈ విధమున భారతీయులు లేని కమిషనును నియమించుటచే ప్రభుత్వమువారు భారత ఆకాంతిని ప్రజ్వలించజేసి రని చెప్పవలసియున్నది.

డాక్టరు మూంజిగారు

నాగపూరు, నవంబరు 10:—డాక్టరు మూంజిగారి రీక్రింది ఆభిప్రాయములను తెలిపిరి:— భారతదేశమున హిందువులకు మహమ్మదీయులకు ఏర్పడిన సంఘర్షణమును, కాంగ్రెసునందలి విభేదములను ఆధారముగ గైకొని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు భారతదేశమును ఈ కమిషనుద్వారా అనమానపరుప సాహసించిరి. భారతదేశమున మహమ్మదీయులు చక్కని నిర్మాణముగల వారై వికమత్యముతో తమకోరికలను ప్రకటించుకొనిగలవారై యున్నారు. వారు కాంగ్రెసుతో కలసి పనిచేయుదురో చేయరో చెప్పటకు వీలులేదు. యథోచిత సహకారకే.

ప్రభుత్వమును ప్రభుత్వమునా రెడ్డి పూర్వమును ప్రకటించి
కుమారుడు అట్టి పూర్వమునా ప్రకటించుచును.
కాయలు కమిషనునందు భారతీయ బంధువులను బ్రతిష్ఠ
ప్రభుత్వమునా ప్రకటించి. భారతీయులను కాయలు
కమిషను మునుపటి భారతీయుల చెప్పినట్లు, కాని మహమ్మ
దీయులను చెప్పినట్లుగా మునుపటి మున్నది. అన్ని పక్షముల
పూర్వ అన్ని తెగలవారు కలసి పనిచేయుమనిన సహాయము వచ్చి
వదలి ప్రజలు గుర్తెరుగవలయును.

పంజాబు ముక్తి అభిప్రాయము

పంజాబు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునా ముక్తి పర్యాయం
కేంద్రమునా గ్రామీణుల అభిప్రాయములను తెలిపిరి:—రాయలు
కమిషనునందు భారతీయులను కేంద్రముల అసంతృప్తికర ము
విషయమునను కమిషనును బహిష్కరించుటకు ఎట్టిలాభము
కలుగదు. పంజాబువారు ఎట్టి విషయమునను భయపడ నక్కర
లేదు. పంజాబుముఖములకు లేదు స్వాధీనమునందున్న కాఖలును
చక్కగ పరిపాలించినది. లాత్సర్ల తప్ప ఇతర కాఖలునన్నిటిని
ప్రజాస్వామ్యమునా మార్పు పంజాబువారు అర్హత సంపాదించి
రనియు రాయలు కమిషనువారి పంజాబు ప్రజలు నచ్చచెప్ప
వచ్చును.

బహిష్కరింపుడు బహిష్కరింపుడు వర్తకుల ప్రకటనము

సర్ ప్రభుత్వమునా ముక్తి, మనమోహనదాసు
రాంజీగారు ఈక్రింది ప్రకటన గానించున్నారు. రాజప్రతినిధి
కార్యనిర్వాహక సభయందును రాష్ట్రీయ కార్యనిర్వాహక సభల
యందు ఎక్కివచ్చితిమి కానియుగ పనిచేసి గొప్పభూతి
గాంచి భారతీయులందరితో యున్నారు పరిపాలనవిషయము
లందు అనుభవము చెందినవారు కూడ రాయలుకమిషనునందు
సభ్యులుగ నుండకూడదని బ్రతిష్ఠ ప్రభుత్వమునా తీర్మానించు
కొనిరి. రాయలు కమిషనుసభ్యులుగ నుండ నర్హుల భార
తీయు లెందరో యున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో భారతీయు
లకు ఈవిధమున తిరస్కరించుట భారతీయులను అనమానింప
వలయునను ఈ దేశములో బ్రతిష్ఠ ప్రభుత్వమునా చేసినపని
యని చెప్పవలెను. భారతదేశమున ఇట్టి అశాంతి వ్యాపించునని
రాజప్రతినిధి తలపలేదు కాబోలు అత్యగౌరవముగ భార
తీయు దెవ్వడును ఆరాయలు విషయము ఏవిధముగ నైనను
తోడ్పడవలను.

ఇంగ్లండునందలి కార్మికవక్షపు నాయకుల అభిప్రాయములు

స్క్రిముగోరుగారు

లండను, నవంబరు 9:—ప్రీచెస్ ప్రతినిధి సందర్శింప
పార్లమెంటునందు కార్మికపక్షమును చేరన స్క్రిముగోరు
గారు ఈక్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి భారతీయుల దెవ్వరు
రాయలు కమిషనునందు సభ్యులుగ నియమింపబడలేదను
పార్లమెంటులో ఇది బ్రతిష్ఠ: ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వమునా తొక
విధమున సామంతమునది భారతీయుల ఆశయములను వివరిం
చుటకు ఒకగులేక ఇక పురు భారతీయులైనను కమిషనునందు
సభ్యులుగ నుండకంకట అశక్తియును విషయము.

బిలివియసు ప్రభువు

ప్రీచెస్ ప్రతినిధి బిలివియసు ప్రభువును సందర్శింప
తాను కమిషనుమై మంగళవారము ప్రభువులసభలో మాట్లాడ
నుద్దేశించినట్లుగను ముందుగ అభిప్రాయములను ప్రకటించవల
సనియు చెప్పిరి.

మేజరు గ్రాహంపోలుగారు

మేజరు గ్రాహంపోలుగారు ఈక్రింది అభిప్రాయములను
తెలిపిరి:—బ్రతిష్ఠ పార్లమెంటు సభ్యులే రాయలుకమిషను
సభ్యులుగ నియమింపబడినందున భారత
దేశమునా తీవ్రమగు ఆశాంతి వ్యాపింపగలను. కమి
షనునందలి ఇరువురు కార్మికపక్షపు సభ్యులు యుద్ధకాఖ
యందు పనిచేసినవారు. వీరినియమముల ఆత ప్రాముఖ్యమైన
విషయముకాదు భారతదేశమునందలి అన్ని పక్షములవారు
ల తమ మునుపటి ప్రకటించిన కమిషనువారుగాని పార్ల
మెంటువారుగాని ఆమోదము తీర్చుకొనవలయు. సర్
మొదటగా మునుపటి అభిప్రాయములను సంతోష
ముల విషయమును ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఈకమిషనును భార
తీయు బహిష్కరించెదరని తోచుచున్నది కాని త్వరలో
ప్రభుత్వము అంగీకరించినందు కార్మికము అధి
కమునకు వచ్చినందు భారతీయులు గుర్తెరుగ త్వరపడ
వలయు ఈచిత్తు.

బ్రతిష్ఠ పక్షముల వ్యాఖ్యలు

గిడింగు ప్రభువుగారి వ్యాఖ్య

లండను, నవం 9:—రాయలుకమిషను అసంతృప్తికర
ముగ నున్నదని బ్రతిష్ఠపక్షము వ్యాఖ్యను మొనర్చుచున్నది.
ఒక్క డెయిలీకానికలు పత్రికాపత్రము బాల్మిక్రమప్రభు
త్వమునావల నన్నిటిని బలపరచుచున్నది. ఈపత్రిక గిడింగు
ప్రభువుగారిని సురక్షింపవలయును ఈకమిషనును నియమిం
చు సందర్భమున బాల్మిక్రమగారు గిడింగు ప్రభువుగారితో అన్ని
సందర్భములందును సంప్రదించుచుండిరి. కావున ఆకమిషను
నియమకమిషను మైగిడింగుగారి వ్యాఖ్య అధికముగ నున్నదని
చెప్పవలెను. బోధపక్షమువారు లిబరలుపక్షమువారు ఎట్టి అభి
ప్రాయములను ప్రకటించుటలేదు. లిబరలుపక్షమునకు చేరిన
వాడు అధ్యక్షుడుగ నుండుటచేత బోధప్రభుత్వమునా అధి
కారమునందున్నందున పార్టీనియమములను సరించి బోధ
లు లిబరలును ఎట్టివిమర్శక గానింపవచ్చును. కాని కార్మిక
పక్షపు రాయలుకు తమ అభిప్రాయములను వివరిగ ప్రకటిం
చుచున్నారు. కార్మికపక్షమునందలి అతివాదులు బ్రతిష్ఠ
ప్రభుత్వమునావలన తీవ్రముగ ఖండించుచు భారతీయులు
ఈకమిషనును తప్పక బహిష్కరించెదరని తెలుపుచున్నారు.
మితవాదులు ఆకాథ గమును అసంతృప్తి ప్రకటించుచు భార
తీయులు బహిష్కరణ ప్రయత్నములు గానింపవలెదనియు
త్వరలో లేబరుపక్షమునా అధికారమునకు రానుండుటచే
తీవ్రముగ ప్రతికూలు సమర్థులు ఉచితము కాదనియు హిత
మొనరుచున్నారు. కమాండరు కెన్వర్త్తిగారు భారతీయులపట్ల
సానుభూతి తెలుపుచు భారతీయులు కమిషనును బహిష్క
రింప సంకల్పించుకొనిన ఇంగ్లండునందలి దైహ్యులకు బలము
కలుగునని తెలుపుచున్నారు.

భారతవ్యవహారముల బ్రతిష్ఠ

కమిటీ

తీర్మానములు

లండను, నవంబరు 9:—భారత వ్యవహారములకై ఏరి
రుపబడిన బ్రతిష్ఠకమిటీవారు నేటివరము బాల్మిక్రమబరిగ్గా
అధ్యక్షతను సమావేశమై ఈక్రింది తీర్మానములు గానించిరి:
ప్రభుత్వమునా తమదృక్పథమును విధానమును సంపూ
ర్ణముగ మార్పుకొనవచ్చు భారతసంస్కరణముల విషయమై వి
చారణసలహా నియమింపబడిన రాయలు కమిషను నిర్వహణ
జనముగను. భారతీయులు సామ్రాజ్యపౌరసత్వపు హక్కులు
పొందవలసిన స్వతంత్రజాతివారని తలచక క్లెయిన్ప్రభువు వారు
ను పేర్కొన్న కాలమునందువలె భారతీయులను పాలితజాతివా
రుగ పరిగణించి ఇట్టి కమిషనును నియమించుట గొప్పపాప
పాటు.

భారతదేశ వ్యవహారములను పరిష్కరించు విషయమున
భారతీయులకు సంపూర్ణాధికార ముండవలయునని ఈకమిటీవా
రు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కావున భారతకాసనసభవారు
7 మంది సభ్యులను ఎన్నుకొనవలయుననియు, ఈఏకమంది రా
యలు కమిషను సభ్యులతో సమానముగ హక్కులు హోదాగల
వారై కమిషనువారితో కలసి విచారణసలహాపలముననియు,
ఈనూపలను బాల్మిక్రమ ప్రభుత్వమునా అంగీకరించునట్లు
బ్రతిష్ఠవారు ప్రచారము సలుపవలయునని కమిటీవారు తీర్మా
నించుచున్నారు.

భారతీయులు అందరుకలిసి తమ నూపలను తయారు
చేసి ప్రకటించవలయునని కమిటీవారు హితమునగుచున్నారు.

బర్మాపత్రికలు - ప్రముఖము

రంగు, నవంబరు 9:—కాసనసభ్యులకు ఆవువలపల్లి
నారాయణరావుగారు ఈక్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి
భారతీయులు రాయలుకమిషనునందు సభ్యులుగ నియ
మింపబడవలయుటచే దేశమున తీవ్రముగ ఆశాంతివ్యాపించగల
దు. భారతదేశమునకు జరిగిన పరాధనముగ ప్రజలు దీని పరి
గణించెదరు. మొదటి తిరుగతి పార్లమెంటు సభ్యులైనను ఈ
కమిషనునందు లేదు. ఇంగ్లండునాడు భారతీయుల ఆశయముల
పట్ల సానుభూతి మాపవలరని వాదమును బాల్మిక్రమ ప్రభుత్వము
వారి చర్య బలపరచుచున్నది.

యూచంగు మాంగుగారు

భారత కాసనసభయందు బర్మాప్రతినిధులుగ యూచం
గుమాంగుగారు ఈక్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి:—అనుభవము

విధానమునా పార్లమెంటునందు రాయలు కమిషను
సభ్యులను పరిగణించుట ప్రభుత్వమునా తప్పుటను బాల్మిక్ర
మ ప్రభుత్వమునా తప్పుటను బాల్మిక్రమ ప్రభుత్వమునా తప్పుటను
భారతదేశమునందు అసంతృప్తికరములను సామ్య
ములేదు. కావున కమిషనువారు బర్మాప్రభుత్వము ప్రత్యేకము
గ విచారణపలిపి ప్రత్యేకనూపలను గానించుట ఉచితము.

ఆంగ్లేయుల అభిప్రాయములు

భారత కాసనసభ్యులకు ఆంగ్ల మూడుగారు ఇట్లుచెప్పి
రి:—కమిషనునందు భారతీయులుండవలెనని భారతదేశము
నందలి ఆంగ్లేయుల అభిప్రాయము. కాని కాసనసభల సెలవుక
మిటి నియమింపబడును. కావున ఈ భారతీయులు లేని తోష
ము తీరిపోయినది. భారతీయులు ఉద్రేకపూరితులై
బహిష్కరణమునకు గడంగెదరని నమ్ముచున్నాను.

భారత కాసనసభ్యులకు మెన్. జి. కోక్ గారు ఈ
క్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి:—బాల్మిక్రమ ప్రభుత్వమునా
రు నియమించిన రాయలుకమిషను విచారణసలహా విషయ
మై గానించిన ఏర్పాటులు అన్ని విధముల ఉచితముగ నున్నవని
చెప్పవచ్చును. ఎవరో కొందరు ఉద్రేకపూరితులు కమిషనును
ఆక్షేపించవచ్చును గాని విజానవంతులగు భారతీయులు ఆక్షే
పించుటకు అవకాశములేదు. భారతీయులు లండను సంపూర్ణ స్వ
రాజ్యమును కోరువాదగుచున్నారు. భారతీయులు సంపూర్ణ స్వ
రాజ్యముపొంద అర్హులనియు స్వరాజ్యము వారి జన్మహక్కు
అనియు ప్రకటించినవారినే విచారణసంఘ సభ్యులుగనియమి
చుట ఎట్టివ్యాధిమో తెలియకున్నది. కొన్ని సూచనలను తమ
రుచేసి పార్లమెంటు కమిటీవారితో సంప్రదించుటకు కాసనస
భ్యులకు అవకాశమివ్వబడినది. కమిషనునందు భారతీయు లుండు
టకున్న ఈ ఏర్పాటు లాభకరమని చెప్పవలెను ఏపక్షమునకు
చేరని భారతీయులను రాయలుకమిషను సభ్యులుగ ప్రభుత్వ
మునా నియమించియుంపవలెనని జనుగ భారతదేశపు ప్ర
తిభులు కారని ఆంధ్రేశము ఏర్పడియుండెడిది. నాయకులకు
సభ్యులుగ నియమించియుండిన అధికసంఖ్యకుల నీవేదికము
అల్పసంఖ్యకుల నీవేకము సిద్ధపయ్యెడిది. ఇట్టి పరిస్థితులలో
బ్రతిష్ఠప్రభుత్వమునా చేసిన పని అన్ని విధముల ఉచితమై
నదని చెప్పవలెను.

కలనలు గిడ్డిగారు (ఆంగ్లో హైద్రాబాదు నాయకుడు)
కమిషను తృప్తికరముగ నున్నదని అభిప్రాయము తెలిపిరి.

సెంట్రలు బ్యాంకింగ్ హాము

పోలీసువా రావోకి తీయుట

కలకత్తా, నవంబరు 10:—ఇండియా సెంట్రలు బ్యాంకి
ంగ్ జరిగిన 180 వేల ద్రోహమునుగూర్చిన కేసు సందర్భమున
క్రిమినల్ ఛార్జీచార్జీ జగపతిముఖర్జీగార్ల యింట్లు సోదా
చేయబడి ఆఫీసులందు అణచుచేయబడిరి. గురువారము కా
దునకుమున మరియొక సోదాసరిగను. అది దక్షిణరాజ్యం
యూర్షియను 940 రూపాయల పొరించినవని పట్టుకొనుటకు
జరిగెను. (ప్రీచెస్)

నాగపూరుమంత్రులరాజీనామా

గవర్నరుగారి ఉత్తరువును నిరీక్షించుట

నాగపూరు, నవం 11:—మంత్రులగునకు జబల్పూరు
నకుపోయి గవర్నరుగారు ప్రస్తుతముగ నున్నారు. మం
త్రుల రాజీనామాగూర్చి చర్చించుటకై అచ్చట నేడో కేవల
కాలి నెలు సభజరుగునని తెలియుచున్నది.

మంత్రుల పోటు రెండుదినములుండి జిల్లాలో కేంద్రప్ర
భుత్వమునా సమావేశపరచిన సభకు పోయెదరు. రాజీనా
మాగూర్చి గవర్నరుగారి తీర్పునకై యందరు యెరుగు జామ
చున్నారు. (ప్రీచెస్)

కావలెను

“కర్నూలు జిల్లా కోవెలపట్ల తాలూకా అవుకుగ్రామం
మం దూరం అనుపత్రిలో పనిచేయుటకుగాను ఒక రిజిస్టరు
మెడికల్ డాక్టరు కావలెను. నెల 1 టికెరు 50 లు వేతన మి
వ్వబడును. దరఖాస్తులతో యోగ్యతాపత్రమును, గత సర్వీసు
వగైరా వున్నయెడల 1927 వ సం 11 నవంబరు 20 వ తేదీలోపల
ఈక్రిందివారికి పంపుకోవలెను.”

యం. ముతయ్య, కోవెలపట్ల తాలూకా పోస్ట్ అఫీసు ప్రెసిడెంటుగారు
7-11-27

మద్రాసు గవర్నరుగారు నెల్లూరు సందర్శించుట

నిన్నటి ఉదయము 11 గంటలకు మద్రాసు గవర్నరుగారు నెల్లూరు చేరిరి. జిల్లా కలెక్టరుగారును వినరూ సంఘమువారును గవర్నరుగారితో గలిసిజిల్లాము చుట్టు తిరిగిరి లక్ష్యవహసా రెడ్డి పబ్లికుహాలు జూచినవారికి భయముకలిగించుచున్నది. ఏ సవయవారు కూలిపోవునో యనుభయముచే నందులోపలి క్వారును వెళ్లుటకు సాహసించబోతున్నారు. మంగురూరుపై కలన్నియు మటుమాయమయినవి. దక్షిణపుగోడ ధ్వంసమైనది. ఉత్తరపు గోడకు చీలికలు గానబడుచున్నవి.

స్త్రీలకొరకును పిల్లలకొరకును నిర్మింపబడిన జూబిలీ ఆసుపత్రి చాలవరకు ధ్వంసమైనది. దీని పునర్నిర్మాణమునకుగాను గవర్నరుగారు ప్రభుత్వమునుండి రూ 5000 గ్రాంటు చేయించెదమనిరి.

జిల్లాకోర్టుకు పెంకులన్నియు ఉడిపోయినవి. మనసయి కోర్టుకు గోడలు మాత్రమే నిలిచియున్నవి. గవర్నరుగారు మోటారుబండిమీద కూలపేటనుండి సంతపేటకు వెళ్లిరి. త్రోవలో కోడల్ పక్కనుండు వృక్షములన్నియు తుపానుచే నిర్మూలించబడినవి. సంతపేటలోని హెడ్ క్వార్టర్స్ను ఆనుపత్రిలో గోడ మీదపడుటవలన ఒక స్త్రీ మరణించెను. మరో ఘర్షణ పాడుగూడ చాలవరకు ధ్వంసమయ్యెను. సంతపేటనుండి గవర్నరుగారు స్టాను హాను పేటకు వెళ్లిరి. రైలు స్టేషనునకు దక్షిణ సరిహద్దునున్న కెరసనాయిలు డిపోలగూడ చాలనష్టముపొందెను. బి. ఓ. సి. కంపెనీ ఆయిలుటాంకులు రెండు, కొన్నిగజముల మారమువరకు గాలిచే త్రోసివేయబడెను. స్టాను హానుపేటనుండి గవర్నరుగారు రంగనాయకులు పేటకు వెళ్లుటకు యత్నించిరిగాని త్రోవయంతయు పడిపోయినచెట్లతో నిండియుండుటచే వెనుకకు మరలి జిల్లాబోర్డు ఆఫీసుముఖముగా బోయిరి. ఈ ఆఫీసుకు యెదురుగానున్న శ్రీకృష్ణానీనీమా పూర్తిగా నాశనమయినది.

జిల్లాపోలీసు ఆఫీసువద్దఁబ్దులేక యవసరముచున్న నిరుపేదలు వందలవందలుగా గూడి గవర్నరుగారి చుట్టును చూసిరి. తమకష్టములను బాపెదరుగాకయని గవర్నరుగారితో మొరబెట్టుకొనిరి. ఆచ్చటిపరిస్థితులను స్వయముగా తెలికొనటకొరకే తామచటికి వచ్చిరనియు చేయగలిగినంతసహాయము చేసెదననియు గవర్నరుగారు చెప్పి వారిని సంతోషపరచిరి.

నివారణసంఘము గవర్నరుగారి

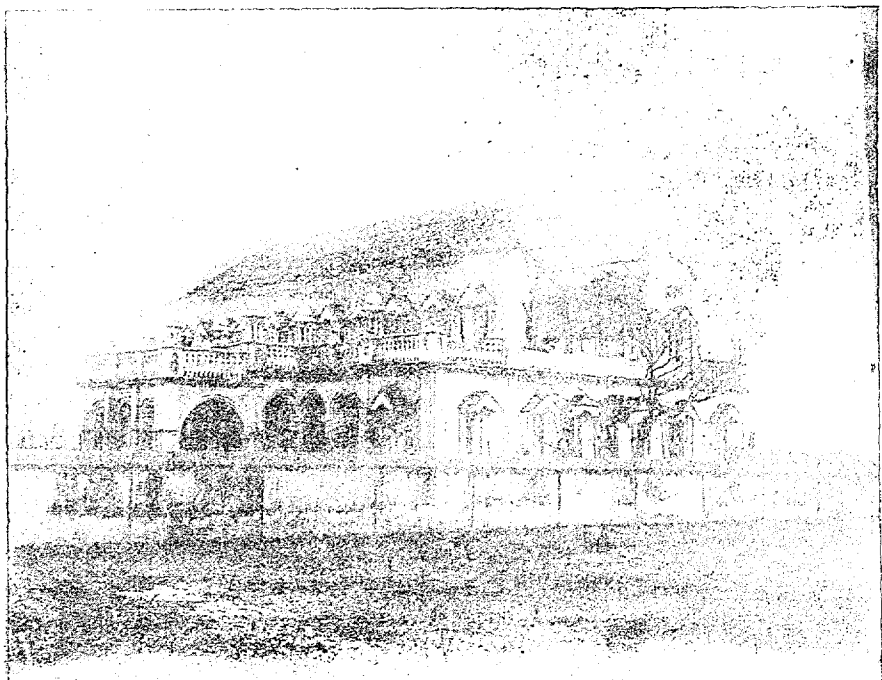
అధ్యక్షతను సమావేశమగుట

కొంతకాలము గడచినతరువాత గవర్నరుగారి అధ్యక్షతన నివారణసంఘమువారు జిల్లాబోర్డు ఆఫీసులో నొకపథిగా విచిరి. భావ్యంతయ్యంగారు సంఘముతరపున గవర్నరుగారికి వందనము లాసగినతరువాత, ఎ. యస్. కృష్ణారావుగారు తుపానువలన గలిగిన భీభత్సమును గూర్చి సవిస్తరముగా నిట్లు మాటలాడిరి.

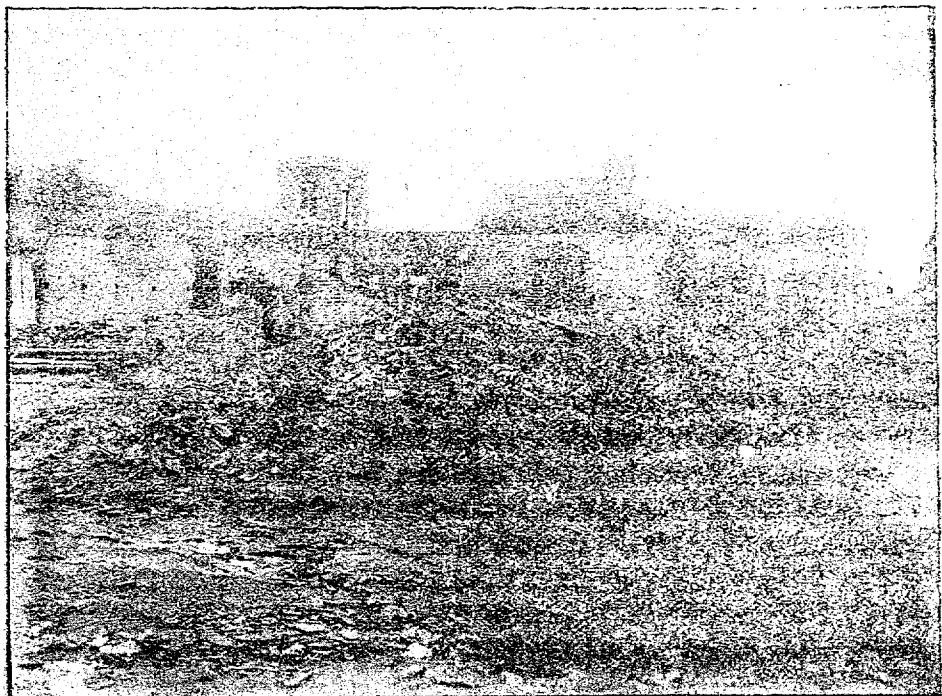
మొత్తముమీద జిల్లా కంత్తకు ఆపారమగునష్టములు సంభవించినవి. పశువులనాశనము ప్రజానాశనముగూడ బెస్తారముగా సంభవించినది. పూరియిండ్లు పెంకుటిండ్లు మేడలుగూడ అనేకము పడిపోయినవి. వీధులు యిండ్లులేక బయటపడి గాపులుపడుచున్నారు. ధనవంతులకు గలిగిన నష్టము అపారము. పబ్లికు కచేరీలు, ఆసుపత్రిలు, పాఠశాలలు ధ్వంసమయినవి. వ్యాపారములన్నియు స్తంభించినవి. అన్నివ్యవహారములను సామాన్యస్థితికి దెచ్చుటకు విశేషకాలముపట్టును.

గ్రామములనుండి అందుముఖ్యముగా సముద్రతీరపుగామములనుండి యెక్కువ దుఃఖింకరముగా వార్తలు వచ్చుచున్నవి. ప్రజలనేకలు మరణించిరి. పశువులుగూడ అనేకముగానవి పోయినవి. కొన్నిస్థలములలో పండియున్న పంటలన్నియు పోయినవి. గడ్డికుప్పలన్నియు నెగరగొట్టబడుటచే పశువులకు మేతదొరకట కష్టము. బయట పొలములమీది భావ్యపురానులు చాలవరకు చెడగొట్టబడినవి. వీధులకు కూలిజేసికొని పొట్టపోషించుకొనటకు తగినంత కూలిపనిగూడ లభించుటకష్టము. గ్రామములకుపోవు త్రోవలన్నియు చెడిపోయినందున నచ్చటనుండి వార్తలు త్వరగాను వివరముగాను వచ్చుటకు వీలుపడకున్నది. ప్రస్తుతము చేరిన వార్తలకంటె యిక్కుమారు వచ్చువార్తలు యెక్కువభయమును బుట్టించునని తోచుచున్నది. నివారణసంఘముకటి యేర్పడియున్నది. ఉద్యోగిని లింకను యెక్కువతరము దీసికొని యావిమయమై యెక్కువసమీచేయవలసియున్నది. వీరు గవర్నరుగారు కాపిన త్రోవ ననుసరించెదరుకాక.

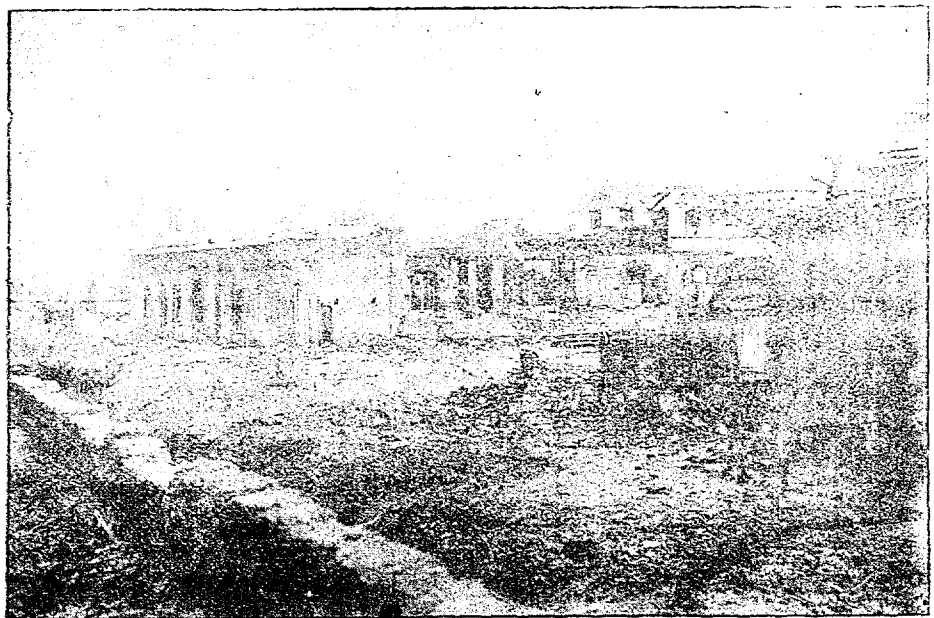
నెల్లూరులో తుపాను

తుపానుచే పూర్తిగా చెడిపోయిన పురమందిరమును గవర్నరుగారు చూచిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

మూలపేటయందు విధ్వంసమయిన యాదృశ్యమును గాంచిన వారు కంటగీరుపెట్టకమానరు. (ప్రె. ఫో. బి.)

స్తానుహానుపేటకు పోవు మార్గమున పూర్తిగా చెడిపోయిన యిండ్లు. (ప్రె. ఫో. బి.)

నెల్లూరునందేగాక గ్రామములందుగూడ కలరాబాధ్యము ప్రవేశించినది. ప్రజలబాధలు తొలగించుటకు అన్నము, నస్త్రము, యిండ్లు, స్వల్ప వడ్డీపైన నెక్కువకాలము విరక్తములు, మొదలగు సౌకర్యములు గలగజేయట ఆత్మవసరము. ఇందుకుగాన ప్రభుత్వమునొక విజ్ఞాపన వెలువేతయారుచేసి పంపునయమై సభివారాలలో విచెదరుకాక.

గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము

పిమ్మట గవర్నరుగారు యిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి:— నెల్లూరునుండి తుపానువార్త వివవచ్చినతోడనే ప్రజలపై ప్రభుత్వమువారి సాహసూరిని దెలుపుచు నొక తంతినంపి యుంటిని. నేనిచ్చటికివచ్చిని. కనుక గోవను ప్రభ్యుగారికి

మీయందరియెడల సానఘాతిని తెలియజేయుచున్నాను. సహాయార్థము యెంతద్రవ్యము ఆగత్యమో సరిగా దెలియకపోవుటచే రూ 10,000/- మాత్రము ముందుగా సాంక్షను చేయబడెను. స్థావ్యుగారును కలక్టరుగారును ప్రభుత్వమువారికి రిపోర్టుల సంపియున్నారు. వీధుల సహాయార్థము కలక్టరుగారు తమ కత్తి నంతన వినియోగపరచుచున్నారు. మునిసిపలు ఛైర్మన్లుగారి కోరికప్రకారము పెంటబండ్లనిమిత్తము రూ 2000/ న్ను జూబిలీ ఆసుపత్రి నిమిత్తము రూ 5000/ న్ను వారి యధీనములో నుంచెదను. వివరముల పనులను వెలువే ప్రాంశించవచ్చును. ఈ విషయమై నాళికికొలది సాయమొనర్చెదను.

గవర్నరుగారు తిరిగి మద్రాసుచేరుట

గవర్నరుగారు నేటి సాయంత్రము నెల్లూరునుండి మద్రాసుకు తిరిగివచ్చిరి.

సి డెన్ హాం ప్రభువు గారు: రాయల్ కమిషను

శాశ్వతము

రాయల్ కమిషను నియామకము, భారతీయులలో నాశ్వర్యము బుట్టించినను, సి డెన్ హాం ప్రభువుగారు స్వాతంత్ర్య ప్రతిపక్షులకు పరమానందము గలిగించెను. హిందూదేశములోని యూరపియనులేమి, ఇంగ్లండునందలి రిటైర్డ్ ఆంగ్లో-హిందవులేమి శ్రీరంగనీరుల చెలుపుచున్నారు. లండను ప్రైము ఫ్రికకు వ్రాయుచు, రాయల్ కమిషన్ ఫర్మములను సి డెన్ హాం ప్రభువు వివరించెను. మొదటి ఫర్మము లాకర్డులను రక్షించుటయట. రెండవది ప్రజల పురోభివృద్ధిని పెంచి, వారిని గమ్యస్థానము జేర్చుటకు, సురక్షితమగు మార్గముల నవలంబించి ప్రభుత్వయంత్రమును మార్పుటయట. మూడవది స్వదేశసంస్థానాధీశుల హక్కులను కాపాడుటయట. నాల్గవది స్వస్థ సంఖ్యాకులగు మహమ్మదీయులను తదితర అల్పసంఖ్యాకులను రక్షించుటయట. రాయల్ కమిషనువా రేమిషయములగూర్చి విచారణ సలిపెదరో తెలియలేదు గాని, మొత్తముమీద సి డెన్ హాం ప్రభువుగారు మాత్రము పై నాల్గు ఫర్మములను సూచించిరి. వీనియర్థమేమియో యిండుక పరికింపవచ్చును. లాకర్డుల రక్షణము పేరుతో పోలీసు ఖర్చును, పైన్యపుఖర్చును జెంచుటకు వీలగును. ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యములను నిరోధించుటకు వీలగును. ఇక స్వపరిపాలనము జేరుటకు సురక్షితమగు మార్గముల నవలంబించుట యనిన, నిరంకుశాధికారము కవలకుండ ఏర్పాటుల చేయుటయనియే. స్వదేశ సంస్థానాధీశుల హక్కులను కాపాడుట యనిన, వారి నిరంకుశ పరిపాలనమును పెంపొందించుటయే యగును. సంస్థానాధీశులకు బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజాస్వాతంత్ర్యమునట్లు ఎట్టివిముఖత గలదో, దెలిసిన సంగతియే. స్వస్థ సంఖ్యాకుల రక్షణ పేరుతో, సి డెన్ హాం ప్రభువుగారు ప్రజలమధ్య చీలికల గల్పింపజూచుచున్నారు. రాయల్ కమిషను విచారణ మూలమున తుదకీటి ఏర్పాటులే జరిగిన వింత యుండదు.

ఇట్టి రాయల్ కమిషనువలన హిందూదేశమునకు లాభముకన్న 'సప్తమధికముగ గలుగుననుటకు సందియములేదు. ఆకారణముచేతనే, శివస్వామి అయ్యరు, సప్రభాట అత్యంత మితవాదులు గూడ కమిషనును బహిష్కరించుచున్నారు. వారికిగూడ భ్రష్టు వదలినది, భారతీయులను కమిషనునందు సభ్యులుగ జేర్చుకుంటుటకు కారణము, సంస్కరణ విధాన నిర్మాణమునందు వారి కెట్టి హక్కులేదని సూపుట దప్ప వేరుగదు. 'బాల్డు

మిగులు సూచించిన ప్రధానసూత్ర మిదియే. ఇట్టి కమిషనును సంపూర్ణముగ బహిష్కరించుటచే నెట్టి నష్టము గలుగబోదని, సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారు గట్టిగ చెలుపుచున్నారు. కొందరెవరో కమిషనుకు తోడ్పడినను, అధిక సంఖ్యాకులు బహిష్కరించి, ఆత్మ గౌరవమును నిలువజెట్టుకొనవలయునని, అయ్యరుగారు హెచ్చరించిరి. గిల్లు హాలులో ముచ్చటించుచు, బాల్డు మిగులు గారు రాయల్ కమిషను నియామకమును సమర్థింప జూచిరి గాని, వీరి వాక్యములు భారతీయులలోనే మాత్రము విశ్వాసము బుట్టింపవు. బ్రిటీషు ఉద్యోగులను కమిషనులో జేర్చని రీతిని, భారతీయులను గూడ జేర్చలేదని బాల్డుమిగులు సమర్థించిరి. లండను ప్రైము ఫ్రిక కమిషనును పత్రిక లిటులనే వాదించుచున్నది. కాని బ్రిటీషు ఉద్యోగులు ప్రభుత్వ సేవకు లగుటచే, ప్రభుత్వమువారెటుల విధించిన నటుల నడువక తప్పదు. వీరికి వేరొక మార్గములేదు. బ్రిటీషు ఉద్యోగులను కమిషన్ లో జేర్చకుండుట తప్పని సరియగుటచే, భారతీయ బహిష్కారమునకును దీని కిని పోటీజెట్టుట కడువిచిత్రము.

డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక కమిషనును సమర్థించుట వింతగాదు. తత్ప్రతికాధిపతియగు బర్క్ హాం ప్రభువుగారు కమిషనులో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. ఇదివరకే స్థిరాభిప్రాయములను గలిగిన వారిని సభ్యులుగ నియమింపగూడదనియు, కమిషనును బహిష్కరించుచో భారతీయులలో రాజకీయ బాధ్యత బెరుగలేదని తలంపవలసి వచ్చుననియు, యీ పత్రిక జెదిరించుచున్నది. డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రికాధిపతికి హైందవసమస్యగూర్చి స్థిరాభిప్రాయము లిదివరకులేవా? స్వపరిపాలనాశయమునకు ఈ పత్రిక ఎప్పుడును వ్యతిరేకముగనే వ్రాయుచున్నది. మిగిలిన కన్సర్వేటివు సభ్యులకు గూడ ఇట్టి యభిప్రాయములే గలవనుటకు సందియములేదు. కమిషను అధ్యక్షులగు సర్ జాన్ సైమనుగారు లిబరలు పక్షమువా రగుటచే, వారిని నియమించుట బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి విశాలాభిప్రాయములకునిదర్శనమని ప్రైము ఫ్రిక చాటుచున్నది. లిబరలు పక్షమువారి నొక్కరిని అధ్యక్షునిగ నియమించిన మాత్రాన వారు జేయగలుగున దేదియులేదు. ఇంతియగాక, హిందూదేశమునకు సంబంధించిన సమస్యల విషయమున, కన్సర్వేటివులకన్నను లిబరలు పక్షమువా రెక్కుడు విశాలభావముతో ప్రవర్తించుటలేదు. సైమనుగారు లిబరలు పక్షమువారిలో పూర్వాచార ప్రియులు. వీరి రీతివల కార్మికుల సమ్మె విషయమయి సంకుచితాభిప్రాయము చెలుపుటచే, సమ్మె చట్టమును నిర్మించుటకు కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమువారికి ప్రోత్సాహము గలిగెను. ఇంగ్లండుకుబోయిన సంస్థానాధీశుల రాయబారమునకు వీరు సలహానిచ్చియుండిరట. కమిషనువారు నిర్ణయించవలసిన సమస్యలలో స్వదేశ సంస్థాన సమస్యగూడ జేరియున్నది.

కమిషను చట్టమును త్వరితముగ శాసనము గావించుటకు ఇండియా మంత్రిగారు జేయుచున్న ప్రయత్నముల జూచిన విచిత్రమగును. ప్రభువుల సభలో సయినను తిన్నగ చర్చజరుగుటకు వీరవ కాశమీయకున్నారు. చట్టమునకు పూర్వము దీర్ఘ చర్చజరుగుచో కాలయాపనయగునని, బర్క్ హాం

హెడ్డు ప్రభువుగారు జేసిన విన్నపమునకు, ఆలివి యగు ప్రభువుగారు వల్లెయనిరి. చట్టము శాసన మయినప్పటి జరిగెడి చర్చకు విలువయుండదని తెలిసిన విషయమే. కామన్సు సభలో గూడ త్వరలో పనిముగియునని, ఇండియా మంత్రిగా రూపొందుచున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో లేబరు పక్షమువారు సవరణల గావించుటకు ప్రయత్నించెదమని జేసిన ప్రకటనవలన ఫలముండజాలదు. శాసనసభల సెలవు కమిటీల కెక్కుడు హక్కుల నిష్పించెదమని వీరు జెప్పటవలన ప్రయోజనముండదు. సెలవు కమిటీల తోడ్పాటువలన గౌరవ హానిగలుగుట దప్ప వేరు లాభము గలుగబోదు. ఇంతవరకు దెలిసిన సమాచారము బట్టి, లేబరు పక్షమునందు అతివాదులు మాత్రము కమిషనును బహిష్కరింప గోరుచున్నారని తెలియుచున్నది. కమిషనులో లేబరు పక్షమువారు పాల్గొనుటవలన ఇంగ్లండు ఇండియాలకు మరింత ఎడబాటు గలుగునని, న్యూ లీడరు పత్రిక మందలిం చుచున్నది. మదరాసు కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులగు డాక్టరు అన్నామయ్యగారు పాలకులకు చక్కని సలహా నిచ్చుచున్నారు. ఎవరికిని బనికిరాని కమిషనును ఉపసంహరించుకొని, రాండురేబిలు సమావేశమును కూర్చవలయునని గోరుచున్నారు. కాని, వీరి సలహాలను పాలకులు ప్రస్తుతస్థితిలో సంగీకరించెదరని తలంచుట కెట్టి యవకాశముండదు.

సి డెన్ హాం ప్రభువు ప్రభువుల తోడ్పాటుతో కన్సర్వేటివు పక్షమువా రెటుల నయినను, కమిషను ప్రహసనమును సాధ్యమగునంత త్వరలో ముగింప నిశ్చయించిరి. రేపటిదినము గోల్డ్ హాలులో జరుగు సభలో శ్రీనివాసయ్యంగారు, డాక్టరు బిసెంటు, ప్రకాశంపంతులు గార్ల భోలు ప్రముఖులు తమ యసమ్మతిని దృఢముగ చెలిపెదరు. ఈ రీతిని దేశమందంతటను అసమ్మతి సభలుజరిగి, హిందూ దేశమున కిట్టి కమిషనుతో బనిలేదని అనందిగ్ధముగ చెలుపుట యత్యవసరము. ఇట్టి సమయమునందు జరిగెడి ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభ తన అభిప్రాయమును ఖండితముగ చెలుపునని నమ్మవచ్చును. రాజోపు భారత శాసనసభలో చర్చించుటకు, గోస్వామిగారు తీర్మానము బాకిరి. పార్లమెంటరీ కమిషనునందు శాసనసభ కేమాక్రము విశ్వాసములేదనియు, 1925 సంవత్సరమున గావించబడిన నేషల్ డిమాండునే తిరిగి బలపరుపవలెననియు, గోస్వామిగారి తీర్మానము చెలుపుచున్నది. ఇట్టి తీర్మానమును భారత శాసనసభవా రామోదించి తమ అభిప్రాయమును ప్రపంచమునకు వెల్లడిజేయుట లాభకరము. భారతీయులతో ఇంగ్లండు సహకారమును నిరాకరించుచున్నపుడు, భారతీయులుగూడ అట్టి మార్గమునే అవలంబింపకమానరు. రిస్పాన్సివు సహకారవాదులుగూడ ఇట్టి మార్గమునే బోధించుచుండిరి. తత్పక్షనాయకులలో నొకరగు డాక్టరు మూంజీ గారిట్టి యభిప్రాయమునే సూచించియుండిరి. తలవని తలంపుగ భారత భూమియందంతటను, నూతన ప్రభోధము గలుగుటకు కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వము వారు కారకులయిరి. ఈవారపు "యంగు ఇండియా" పత్రికలో గాంధీమహాత్ముడు అసహాయోద్యమమునందు తమ కింగను సంపూర్ణ విశ్వాసము గలదని వ్యాసము వ్రాసినటుల నేటి వార్తలు

చేయవలెను. ఎన్నిటికయినను లండను నుండి స్వరాజ్యమును హిందూదేశముపై గురిపించుచున్న మహాత్ముడు దేశమునకు జ్ఞాపకముజేయుచున్నాడు. అసహాయవాదులు మారదృష్టిలేనివారైయు, దొరికిన సంస్కరణ ఫలమును విడనాడి దేశమున కవకారము గావించినందు, మితవాదు లింత వరకు చాటుచుండిరి. అట్టిమితవాదులే నేడు అసహాయమును, బహిష్కారమును బోధించుచున్నవారై యున్నారు. ప్రస్తుతపుకమిషను సంగీకరించుట కన్న ముఖ్యమైన సంస్కరణములు చేకూరుట కాలస్యముజరిగినను మేలేదుని, శివస్వామి అయ్యరుగారు జబుకుటజూడ స్వల్పసంస్కరణముల సంగీకరించి క్రాత్కాలిక లాభములకొరకై నిజమగులాభములను విడనాడువైఖరి దొలగిపోవుచున్నదని గ్రహించవచ్చును. ఇప్పుడువ్యాపించిన అసహాయ దృక్పథము పత్వరస్వాతంత్ర్య సంపాదనకు ప్రజలను మరియొక మూడు పురికొల్పుచో, బర్మెన్ హెడ్జు బాబ్జువిన పిజ్జెహం ప్రభృతులకు దేశము కృతజ్ఞత జూపవలెను.

నెల్లూరు : గవర్నరుగారి సందర్శనము

నిన్నటిదినము మద్రాసు గవర్నరుగారు నెల్లూరుకు వెడలి, సాయంకాలమునకు తిరిగివచ్చిరి. వీరు మరికొన్నిరోజులు పర్యటనము చేసి, తుపానుచే బాధనొందిన నెల్లూరు మండలముతోబాటు, కడప గుంటూరుమండలములను గూడ దర్శించి, ప్రజల కెట్టి నష్టము వాటిల్లెనో, ప్రజల హాహారములలో నెంతవరకు నిజముగలదో, అధికారుల ప్రకటనలలో నెంతవరకు నిజముగలదో, స్వయముగ గ్రహించిన మేలుగ ముండెడిది. నెల్లూరులో కొలదిగంటల కాలములో నున్నమాత్రాన, పరిస్థితులన్నియు వీరికి నోపరించెనని తలంపవలెద. చూచినంతవరకు గవర్నరుగారు నెల్లూరుపుర దుస్థితి గూర్చి మిగుల విచారపడిరని చెలియుచున్నది. పత్రికలలో ప్రకటించబడు విషయములలో గమనించుదానికన్నను, షెక్కురెట్లు నష్టమధికముగ గలదని, స్వయముగ జూచినవారు చెలుపుచున్నారు. పట్టణములలో కన్న పల్లెల దుస్థితి మరింత విషాదము గలిగించుచున్నది. పల్లిపాడునందలి పినాకీనీ సత్యాగ్రహశ్రమమునందు విశేషమైన నష్టము గలిగినది. పాకలు పడిపోయినవి. మగ్గములు రాటములు చెడిపోయినవి. నేతగాండ్ర కుటుంబములును పంచముల కుటుంబములును అన్నాచ్చాదనములు లేకను కష్టపడుచున్నారు. పల్లిపాడు శ్రమమునకు 4000 చూపకముల నష్టము గలిగినది. కిల్లాయంతయు ఘోర నష్టముల పాలయ్యెనని జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు గవర్నరుగారికి విన్నవించిరి. గాలివాన గలిగించిన యిబ్బందులకుదోడు, కలరాగూడ వ్యాపించుటచే, ఎట్టి దురవస్థ హోదాపించుచున్నదో యూహించవచ్చును. జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు సూచించినట్లు, అన్నము, బట్ట, ఇండ్లు, దీర్ఘకాలమునకు చెల్లించు ఋణము లత్యవసరముగనున్నవి. ఇబ్బందులంతగ లేనని ప్రోక్కుగారి మలే లేల్చివైన ప్రయోజనముండదు ప్రభుత్వము

వారు మంజూరుచేసిన పదవేలరూపాయిలు, పరిస్థితులు తెలియనముందు జేయబడెనని, గవర్నరుగారు సంగీకరించిరి. అయినచేల రూపాయిలు సాబిలీ వైద్యశాలకును, రెండువేలరూపాయిలను పాకీ బండ్లకునుగాను మ్యునిసిపాలు ప్రైవేటుగారికిరము జేయబడునని, గవర్నరుగారు సూచించిరి. ఇవి పోగా మూడువేలరూపాయిలు మాత్రము మిగులును. ఇవి ఏమూలకువచ్చును? గవర్నరుగారు తమ సానుభూతిని కార్యరూపముదాల్చి జేయవలయుననిన, ప్రజాప్రముఖులు జేసెడి మదింపు సంగీకరించి, అందుకనుగుణ్యముగ ధనసహాయము జేయుట యవసరము. గవర్నరుగారి రాకవలన, ఎట్టిఫలమునుచూచో చూడవలయును.

మధ్యరాష్ట్రమంత్రుల రాజీనామా
స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు మధ్యరాష్ట్రములందు మంత్రిపదవులను స్వీకరించుటచే, జాతీయోద్యమమునకు విశేషనష్టముగలిగెను. స్వరాజ్యపక్షమునందు చీలికగలిగెను. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును నిర్వహించిన వారు, అయ్యది నిస్సారమనియు, సారములేని పిష్టియనియు, చెలిసియుండ స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులీ పదవుల సంగీకరించి చేయగల మేలేదనియు, పలువు రాశ్చర్యపడసాగిరి. ట్రాన్సుఫర్డు శాఖా పరిపాలనము విషయమున, మంత్రులకును కార్యనిర్వాహక సభ్యులకును మధ్యగలిగిన ఎడబాటువలన, మంత్రులు రాజీనామానిచ్చినట్లుల చెలియుచున్నది. ద్వంద్వ ప్రభుత్వము నిర్ధకమని వీరిష్టమునను గ్రహించియుండురు. రాజీనామానిచ్చిన మంత్రులు తమ యనుభవములను ప్రపంచమునకు పెల్లడిజేసి, మంత్రిపదవులకొరకాశపడుచున్న యితరుల భ్రాంతిని గూడ దొలగించుటమేలు. రాయల్ కమిషను రానున్నతరి, ద్వంద్వ ప్రభుత్వమెట్లు నిర్మలమో చెలుపుటకు, మంత్రుల రాజీనామా బాగుగ యక్కరకువచ్చునని తలచెదము.

యుద్ధమంత్రిగారి రాక
బ్రిటీషు యుద్ధమంత్రులగు సర్ వర్టింగుటను ఇవాన్సుగారు హిందూదేశమునకు త్వరలోనరుదెంచెదరని తెలిసిన విషయమే. వీరు పల్లికుళూదాలో రారనియు, ప్రయివేటుగ వచ్చెదరనియు వార్తలు చెలుపుచున్నవి. ఎటువచ్చినను, వీరు తమవని నెరవేర్చుకొని బోయెద రనుటకు సందియములేదు. సైన్యమునందు మనుష్యబలముకన్నను సూతనయ్యత బలము సఫికము జేయవలయునని వీరిసంకల్పము. ఇంగ్లండులోవలె ఇండియాలోగూడ మారణయంత్రములను అధికముగ ప్రవేశపెట్టు నలయునని వీరు అభిలషించుచున్నారు. హిందూదేశ సైన్యావసరముల ననుసరించియే బ్రిటీషుసైన్య విధానమును నిర్ణయింపవలసి వచ్చునని, వీరుగిల్లహాలు సభలో నుడివిరి. రెండరికముల సైన్యములు హిందూదేశమున నుండు నను యూహాకీది బలమిచ్చుచున్నది. యుద్ధమంత్రిగారి రాక ప్రస్తుత సైన్య వ్యయము నికను నృద్ధిజేయుటకు తోడ్పడునని తలంపవచ్చును.

ఇటలీ : ప్రాన్సు
ఇటలీ ప్రాన్సులమధ్య ట్రాన్సునమధ్యగూర్చి తగాదాజరిగెనని పాకకు తెలుగుదురు. మరియొక

తగాదా కారణమేర్పడినది. ప్రాన్సుకును యుగోస్లావియాకునుమధ్య నిపుడు సంఘర్షించినది. దీనివలన ఇటలీకి మరింత ఆగ్రహము కలిగెనని చెలియుచున్నది. తమ కేసుముగ కీది భంగకరమనియు బాల్కనులలో నుపద్రవకావల మగుననియు, నానారాష్ట్రసంఘము కీది మిరుద్ధమనియు, ఇటలీ మొరలికసాగినది. ప్రాన్సు రుమేనియా, యుగోస్లావియా లేకమగువో ఇటలీ హంగేరియా బల్గేరియాలు ఏకమగునట. ఇటలీ యూహలన్నియు అపోహలని ప్రాన్సు జవాబిచ్చుచున్నది. ఇటలీ ప్రాన్సుల మధ్య బుట్టిన మనస్పర్థలు తుండకెట్లుల పరిణమించునో చెలియదు.

ఎవరు బాధ్యులు?
బెంగాలు నిర్బంధితులను విడిచిపెట్టనందుకు, బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు రొక్కరే బాధ్యులుగాని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బాధ్యులుగారను వదలి అనత్యమని, కామన్సువలలో వికటరుటనుగారు బదులుజెప్పిరి. బాధ్యులెవరయిన నేమి? ప్రజలకు గావలసినది ఫలితమే. విడుదల జరుగసంతవరకు పాలకవర్గమంతయు బాధ్యులనియే ప్రజలు తలంపక, బోరు. ఇందువలన వికటరుటనుగారి కేసుయిన తృప్తిగలుగునేమో తెలియదు. రాయల్ కమిషనును నియమించ నున్నపుడునును, రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదలకుండుట దూరదృష్టి నేమాత్రము సూచించదు.

సంగ్రామ నిష్ఫలత
సంగ్రామములు నిష్ఫలమనియు, సంగ్రామముల నణచుటకై సంగ్రామము గావించుట అనర్థ హేతువనియు, మనుష్యసృష్టము, ధననష్టము అత్యంతముగ నుండక తప్పదు గాన, యీ పని కేహతియు పాల్పడగూడదనియు, రాబట్టనను సైన్యాధిపతి ఇటీవల ప్రసంగించెను. లాయడుజార్జిగారు గూడ యిటులే ప్రసంగించియుండిరి. ఛేబర్లే ను గారి యూహలకు భిన్నముగ నభిప్రాయ మిచ్చు ప్రముఖులు ఇంగ్లండులో బయలుదేరుచున్నారు. వీరు పట్టుబట్టి నానారాష్ట్రసంఘమున ఇంగ్లండు కిటీవల కళంకమును బాపుట యుక్తము.

స్పెన్సరుహోటలు కథ
చెన్నపురిలోని స్పెన్సరు హోటలులో బ్రిటీషు యువ్యోగియొకరు భారతీయ నేనకుని మోసక సంగతి నిజముకాదని, వికటరుటనుగారు కామన్సు సభలో మరియొకమారు ధృవపరిచిరి. లేబరుసభ్యులగు ట్రాంపాగారి సంగతిని సాక్ష్యము వలన రుజువుజేసెదనని, మరియొకమారు సూచించిరి. ఇట్టి స్థితిలో ప్రభుత్వమువారు తగిన విచారణ నలిపియుండవలసినది. అందుకుమాటుగ ఇండియా మంత్రిగారు క్రిందిఆధికారుల వాక్యములనే ప్రమాణముగ వైకొనుట, వారి సంకుచితదృష్టికి ప్రబల నిదర్శనము.

నూలువడుకుట
పూనానగరమునందలి ప్రెయిసింగు కళాశాలలో, విభిగ రాటముద్రుపటకును, సూర్యనమస్కారముల గావించుటకును నేర్పాటు జేసెదరట. ప్రతి యపాధ్యాయునకును యివి యవసరమని, ప్రిన్సిపాలుగా రభిప్రాయపడుచున్నారు. విద్యార్థులును ఉపాధ్యాయులును యీ మార్గము నవలంబించుచో, దేశమున కత్యంతమగు మేలొనర్చినవారగుదురు.

నెల్లూరులో తువాను దురవస్థను సందర్శించి గవర్నరుగారు పోయిరి. గవర్నరుగారు, జిల్లా కలెక్టరు వుడుకానుగూరు, రా. బి. ఎస్. కృష్ణరావుగారు, స్టాభిరామరావు, భావ్యమయ్యంగారు, కెప్టను శంకరశాస్త్రిగారు తదితర సహాయసంఘసభ్యులును ఈ పటమునందు గాననగును. (ప్రె. ఫో. బి.)

విదేశవార్తలు

రాయలకమిషను ప్రభువులసభలో చర్చ (ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

బ్రిటిషు కార్మికపక్షమువారి ప్రకటనము

లండన్, నవం 9 - ప్రభువులసభలో బర్మింగ్హామ్ ప్రభువు ఇట్లు బయలిదెను రాయలకమిషను బిల్లును రెండు సభలవారు ఆమోదించిన పిమ్మట భారతదేశ వ్యవసాయముల గూర్చి చర్చించిన బాగుండును ఆశీర్వాదప్రభు వీటిల్లును శ్రీ ఘనముగ ఆమోదించులెననిరి ఆయనతో ఈవిషయమై ఏకీభవించుచున్నాడను ఒకకమిషను నియమించుట కొకతీర్మానమును బెట్టెదను సాధ్యమైనంతవరకు దానివిషయమై అందరును చర్చించవలెను కమిషను త్వరగా నియమించవలెనని సిద్ధాంతము కెద్దానినైన ప్రభువులసభలో ఎలైన దేశీయ ఆవిషయమై 15 తేదీని ఆలోచించుట అవకాశమున్నది

చర్చకు అనవసరముగ ఆలస్యముండరాదని ఆలియరు హార్లేను ప్రభువులసభిరి 15 తేదీని రాయలకమిషను బిల్లును రెండవసార్వాయము ఆలోచించెదరని బర్మింగ్హామ్ ప్రభువనను 17 తేదీని కమిషన్ ఏర్పడవచ్చును ప్రతిపక్షులు ఆమోదించలేని త్వరలోనే ప్రభువుల సభనండి బిల్లును నంపుటకు వీలగుననిరి. కామన్సులలో విశేషముగ పనియున్నను ఈబిల్లును సాధ్యమైనంతవరకు పరిష్కారము జేయునటుల జేసెదను

రంగయ్యరుగారి సూచనలు

డిల్లీ శాసనసభలో నియమించబడు జాయింట్ కమిటీ సభ్యులను ప్రజానిర్వచిత డిల్లీ సభ్యులే ఎన్నుకొనవలెను వీరి కొక ప్రతిపత్తి ఆధికారము రాయలకమిషను కున్నటులే యుండవలెను. సాక్ష్యమును దీసికొనవలెను రాయలకమిషను ఈకమిటీయను పీఠెననో, చివరకు రౌండుటేబులు సభగా మారవలెను. కలిసి ఆలోచించి ప్రజాశక్తికను అంగపార్లమెంటు వారి కర్మిండుటకు తయారుచేయవలెను పిలుగానినో బ్రిటిషు పార్లమెంటుకు ప్రత్యేకముగ నివేదికలవంపవలెనని రంగయ్యరుగారు చెబుచున్నారు.

రాయలకమిషను బిల్లులో రాయలకమిషనును 10 సంవత్సరములలోపు నియమించవలెనని నుడువుచున్నది. పది సంవత్సరములైనపిదప అని లేదు.

రాయలు కమిషనుబిల్లును రెండవసారి ఆమోదించిరి ప్రభువుల సభలో.

కార్మికపక్షమువారి ప్రకటనము

భారత రాజ్యాంగవిధానమును పరిశీలించ బూనకొనుట మంచిదేకాని భారతీయులు తమయభిప్రాయములను పూర్తిగా చెబుచు అవకాశములేని పద్ధతిని ఆవలంబించుట విచారకరము పార్లమెంటులో చర్చించుచువును ఈలోపములను తొలగించి సవరణగావించి రాష్ట్రీయ కేంద్రశాసనసభలచే నియమించబడు భారత జాయింట్ కమిటీవారు ఎక్కువ సహకారముతో ఎక్కువ ప్రత్యేకపలుకుబడితో పనిచేయుటకు వీలగునటుల జేయవలెను భారతీయుల ప్రజాస్వామ్య గమ్యస్థానమునకు తోడ్పడునటుల ఆత్మగౌరవముగ భారతీయులు తోడ్పడుటకు అవకాశముండునటుల కొన్నిహర్షులను లాభకరముగ జేయునటుల ప్రయత్నించెను

భారతీయులే రాయలకమిషనుగూర్చి చర్చను దీసికొనుటకుగూర్చి పార్లమెంటుచర్చ ముగియువరకు ఆలోచించుటను ఆపవలెనని పార్లమెంటు కార్మికసభ్యులనున్నార విచారణ రెండుసంవత్సరములు పట్టును

ఇండియాలో ప్రారంభ విచారణగావించుటకు వచ్చె సంవత్సర ప్రారంభమున బతులుదెరి ఇండియాలో కొన్ని నెలలుండి ఇంగ్లండుకేగి తిరిగి శీతకాలముంతయు ఇండియాలో సాక్ష్యమును దీసికొనెదరు.

రాయలు కమిషను సభాధ్యక్షుడు

ట్రెన్సుపత్రిక ఇట్లు ప్రకటించుచున్నది. సర్ జాన్ నైమన్ గారు సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదులు. లిబరలుపక్ష నాయకుడు లిబరలు సిద్ధాంతములకు సంబంధించిన ఉదారభావములతో రాయలకమిషను విచారణకు సజ్జను. ప్రభుత్వము వారు తమలోనుండి నియమించక మేధావిని నైమన్ గారిని అధ్యక్షులుగ నియమించిరి ఎంతటి కష్టసమస్యనైన సమస్యనుగ పరిష్కరించగలడు అధ్యక్షునిగూర్చి జేరుగజెప్ప నక్కరలేదు మతాగ్రబుద్ధిగలవారు ఉదారస్వభావుడు అందలిసభ్యులు శ్రద్ధాశువులుగ పనిచేయువారు. లోకజ్ఞానముతో గూడు కొన్నవారు మంచిస్వభావముగలవారు రాచకీయాభిప్రాయములలో ఆసక్తికరగతులవారు. పార్లమెంటులో అన్నిరకముల యభిప్రాయములు వీరియందున్నవి గర్వములేదు. ఆస్యోన్యముతో పనిచేసెదరు

సర్ జాన్ నైమన్ గారు నిస్సందియముగ నిష్పక్షికముగనే ప్రవర్తించుననుచున్న పత్రికలన్నియు ఇతరసభ్యుల విషయమై ప్రతికూల అనుకూలభావము లున్నవి.

డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక:- భారతీయుల విరోధ భావమును అనగా ప్రతికూలభావమును చెబుచు రాయలు కమిషను పని జ్యోతివిచారణకు సమానముగ నుండుననియు, అందుచే ముందుగా వారందరును ఇట్టి యభిప్రాయముతో నుండురని జెప్పవీలులేదనియు భారతీయులలో రాజకీయభాధ్యత ప్రబలింపదనుటకు బహిష్కరణము మంచినిదర్శనము గాకుండుటయే గాక ప్రతికూలముగ గూడ గన్పించు ననుచున్నది.

వెనుమిస్టరు గెటెలు:- భారతీయుల కేల నియమించలేదు వారిని జేయకపోవుట ఎంతమాత్రము నచ్చుటలేదు. అట్లు చేయుటచే ఆకాభంగమునకు అపహేములకు అవకాశము ననుచున్నది.

డెయిలీ న్యూసు:- రాజప్రతినిధి భారతీయులను కమిషనులో జేర్చనందులకు దెలిసిన కారణములు బొత్తుగా ఎవరికిని నచ్చ వనుచున్నది.

ట్రెన్సుపత్రిక:- రాయలు కమిషను పూర్తిగా పాల్గొమెంటు: యిట్లాగానే యుండవలెను అటులనే ఏర్పడినది. సామాజ్యపార్లమెంటుకు తృప్తిని కలుగజేయలేని నివేదికము అంతా చించి నర్మముగాదు బ్రిటిషు భారతీయుల యభిప్రాయములను చక్కగా చెబుచువారు గావలెను సాధ్యమైనంతవరకు భారతీయుల యభిప్రాయమును చెబువా రుండవలెను అందుచేతనే ప్రస్తుతము, పూర్వము బ్రిటిషు గవర్నరులుగ నన్నవారిని పిలువవలెనటును నియమించలేదు. భారతదేశ రాజకీయములను గూర్చి వివిధభావములు గలవానిని నియమించవలె ననువారి కిదే ప్రత్యుత్తరము కమిషనులో సుప్రసిద్ధ కన్సర్వేటివు కార్మిక నాయకులు లేకుండుట విచారకరము ఇంగ్లాండులో లిబరలిజం చనిపోయెను ఇండియా పరిస్థితులను గ్రహించుటకు ఇంకను పలుకుబడియున్నది. అందుచే భారతీయులు ధైర్యముపాట దవచ్చును కమిషను సభ్యులు ఉదారభావములతోనే ప్రవర్తించెదరు భారతీయులు భయపడవక్కరలేదు బోరిపక్షమువారి కట్ట యనుకొని భయపడువారి భయములను నైమన్ గారు రద్దుతులగ నుండుటచే బావుకొనవచ్చును.

మాంచెస్టరు గార్డియన్:- ఇర్విను ప్రభువు గారు రిటలండ్: చిన పద్ధతి రాయలు కమిషనులో భారతీయులు పాల్గొనుట కవకాశమియ్య దేహామని భయమగుచున్నది. ఇంతవరకు భారత నాయకులు నిశ్చయించుకొన్న నేమాగాని భారతశాసనసభ్యులు పాల్గొన ప్రయత్నించుట పాడిగాదని తోచుచున్నది. భారత సెలెక్షుకమిటీ వ్యతిరేకాభిప్రాయములను పయించిలేని భావతీయులు స్వరాజ్యమున కర్హులుగారనెదరు. ఒకవేళ రాజీనామా జేసికొన్న అయ్యది సాంఘికతగవులతో కొట్టుకొనుచున్న అతి నాదులకు నచ్చదు. వారిని బాధించదు వారువచ్చి ఇట్టిరాజీ కొత్తగా కొన్నవారిని దూరెదరు సంపూర్ణ సత్వరస్వరాజ్యమునకు దీమాత్రము తక్కువగా కొరసను వారికిక భావికాలపు రాజకీయములందు గతులులేవు గతులుండవు ఇండియాలో వివిధపక్ష నాయకులందరును సర్ జాన్ నైమన్ గారితో ఆలోచించుకుండ తొందరపడరా దనుచున్నది.

బ్రిటిషు పత్రికల కుతూహలములేదు

బ్రిటిషుపత్రిక లన్నియు రాయలకమిషను విషయమును నిరుత్సాహముతో జూచుచున్నవి ఒక్కరిడింగు ప్రభువి పత్రిక డెయిలీ క్రానికలు మాత్రము రాయలకమిషను పీఠాటును పూర్తిగా ఆమోదించుచున్నది. ఇదియే విశేషము. రాయలకమిషను ఏర్పాటులో మంత్రివర్గమువారు రీడింగు ప్రభువుతో ఆలోచించుమండిరట. అందుచే ఈ నియమమునకు రీడింగు ప్రభువి సలహా తోడ్పడియుండు ననుచున్నది.

కన్సర్వేటివు లిబరలుపక్షమువారు తమవారి కమిషనులో నుండుటచే వియభిప్రాయమును తెలిపినను వారిని బాధించునను భయముతో మిక్కిలున్నారు. ఒక్కకార్మికపక్షమువారు భారతముగ తమయభిప్రాయమును చెబుచున్నారు. ఎవరో కొందరు మాత్రము మిన్నకుండిరి తెల్లవెంగు కార్మికపక్షమువారు పూర్తిగా రాయలకమిషను నియమమును ఖండించుచున్నారు భారతీయులు బహిష్కరణము జేయుటలేవ్వ జేవాక గత్యంతరము కన్పించదనుచున్నారు. ట్రెలువింగు కార్మికపక్షమువారు భారతీయులను లేకండజేసినందులకు విచారింతు భారతీయు లీకమిషనును బహిష్కరించరాదనుచున్నారు. అందరు కలిసి రాయలు కమిషనుకు తమ యభిప్రాయములను చెలియజేయవలెననిరి దానివలన లాభముండును. కమిషనుసభ్యులు దానిని గుర్తించెదరు. కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమే యుండునని ఎంత ఆశ యున్నదో కార్మిక ప్రభుత్వముగూడ ఈ సిఫాయ్యలు శాసనరూపమునదాల్చునప్పటికి రావచ్చునను అశిలంన్నహికాన బహిష్కరించుటకు భారతీయులు అన్ని పక్షములవారును తమయభిప్రాయములను చెబుచుట మంచియనుచున్నవారు. కార్మికప్రభుత్వమువచ్చునో భారతీయులు రాయలు కమిషనును బహిష్కరించినచో భారతీయులకు మంచి చేసెద మన్నను కార్మిక ప్రభుత్వమున కీబహిష్కరణము ప్రతిబంధకముగా ఏర్పడు ననుచున్నారు అప్పటికి వారికి బహిష్కరణము, ప్రతికూల సాక్ష్యము, ప్రతికూల నివేదికములు తయారుగ ఎదురు జూచుమండు ననిరి.

కమాండరు కన్సర్వేటి

రాయలు కమిషనులో భారత ప్రతినిధులే గాక స్వదేశీ సంస్థాన ప్రతినిధులుగూడ నుండవలెను. కార్మిక సభ్యులలో మంచివారినే నియమించిరి భారతీయులు బహిష్కరించలేరని తెలియుచున్నది అయ్యది విచారకరము అట్లుచేయుటచే మన ప్రతికూలురచేతిలో చిక్కుకొనెదము. ఇండియా ఇంక్వారులో నన్న ఇంపీరియలిస్టు చేతిలో చిక్కుకొందుమని భారతీయులు ఈ పనికి నిశ్చయించుకొనుటకు ముందు బాగ్రతగా ఆలోచించవలెను. లేనిచో చాల చిక్కులేర్పడు ననిరి.

భారతదేశ విషయమునుగూర్చి ఆలోచించు బ్రిటిషు సంఘమువారు బార్టి ల్యాన్సుబరీ గారియధ్యక్షతక్రిందగూడిరి. ప్రభుత్వమువారి విచారణపద్ధతి భావములు మారినగాని రాయలు కమిషను వ్యర్థమగునని నిశ్చయించిరి. ఆసలంతయు తప్పుదాకాజే నడిచిరి. భారతీయులు సామాజ్యస్వర్యములు గలబాతి యు

కరవి పరాధీనుల బాధిక విధియైను. కాక పూర్వము కాలమునకు జూచినట్లులే భారతీయల పురుషుల పరిస్థితి బాధిక జూచుచున్నాడు.

రాయలకవిమనులెగాక భారతీయుల తిరుభాగ్యదయమున వారే నిర్ణయించవలెనని భారతదేశమును ఆలోచించి (బ్రిటిషుసంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు. బ్రిటిషులలో ప్రజలు తమభాగ్యతకు నెరవేర్చుకొనియున్నారు. అందుచే ఈవిషయములో పూర్తిగా మార్పుగల్గి డిల్లీ సభలో 7 గురు ప్రతినిధులు (బ్రిటిషుకవిమను సభ్యులతో సమానముగ కలిసి ఆలోచించి విచారణపట్టుకు బలగునట్లు బ్రిటిషుమంత్రులను ఒప్పించవలెననుచున్నారు. ఈలోపుగ ఈరాయలకవిమను భారతీయులు బహిష్కరించినను అంగీకరించిన భారతీయులు అన్నిపక్షములవారును ఏకమై భారతరాజ్యాంగవిధానమును తయారుచేయునటెను. సంపూర్ణ సమానస్వత్వములతో భారతీయులు తమతో భాగములుగ నుండవలెనని బ్రిటిషుప్రజలు గోరుచున్నారు. ఇండియాను బ్రిటిషుకు తూర్పుదేశమున నైతిక నిష్ఠంగ (డిప్టీ) జేయదలచినదియు సింగపూరు నాకాళమును వలె జేయదలచినదియు, భారతదేశమును రాష్ట్రీయ సైన్యముగ తెరిచిరియు జేయ నిశ్చయించినదియు ఆధారముతో గూడుకొన్న నివేదికలు బయటపడినవి. అట్లు బ్రిటిషుప్రజలతో ఆలోచించునంతయును అసహ్యముయినవని సహించదు. అట్టిపనిని చేయదలచిన ఈసంఘమువారు అన్నివిధముల వారికి కంటకముగ ఏర్పడి భంగముగ పనిచేసెదమనిరి.

జార్జి ల్యామ్సుబర్గారు

బ్రిటిషుకవిటీవారి తీర్మానమును పొలుపొందుడ ప్రతి ఆక్షరమును ఆమోదించుచున్నారని గాన నేను వేరే యభిప్రాయమును చెప్ప నక్కరలేదనిరి. ఆసభకు తానే యభ్యుత్తరమును చేసిరి. తాను ఏకీభవించుచున్నట్లు స్పష్టముచున్నది. పార్లమెంటు సభ్యుల లాభమునిమిత్తము ఆవల ఈతీర్మానముతో నొక ప్రకటనమును సంగతులన్నిటిని చెలుపుచు ప్రకటించెదననిరి.

మేజరు గ్రాహం పోలుగారు

గూడ కన్వర్సి గారి వలెనే భారతీయులు రాయలు కవిమనును బహిష్కరించరాదు నుచున్నారు. అందరను ఏకమై ఎదుర్కొనవలెననిరి. తమను భిప్రాయములను ఏకాభిప్రాయముతో చెప్పవలెననిరి. బ్రిటిషువారి నొక్కరినే నియమించుటచే భారతీయులెవరికిని తృప్తి గానుండును బ్రిటిషు సభ్యులతో సమానాధికారముగ 7 గురు భారతీయులను డిల్లీ సభనుండి నియమించునట్లు జేయుటకు ప్రయత్నించునట్లు తెలియుచున్నది. భారతీయులు అన్నిపక్షములవారును కలిసి ఒకవిధానమును తయారుజేసికొని యెప్పుడు తన ప్రభుత్వముననిరి. ఇట్టిపనికి అట్లుజేసిన రాయలకవిమను వానిని పొడిచివేయు తప్పదు. ఈకవిమనుకే గాక ఏకమిషనుకు గూడ వివేకతప్పదు. ప్రస్తుతరూపముననున్న ఏర్పాట్లు బహిష్కరమునే సూచించును. బ్రిటిషు ఇండియాకమిషనరీ నన్నట్లు రాయలు కవిమను నివేదికమును అందజేసిన పిమ్మట దానిని ఆమలుజరుపు ప్రభుత్వము బాల్టిముప్రభుత్వము గాను. వారి తరువాత వచ్చుప్రభుత్వముచేయును. ఆ ప్రభుత్వము కార్మిక ప్రభుత్వమైయుండును బ్రిటిషు ఇండియా కమిటీవారి తీర్మానముచేతను రాయలకవిమను సమస్యచేతను భారతదేశమునూ జనసభకు పోలుగారు వచ్చెదరట.

స్కిము గోరుగారు

డండికార్మిక సభ్యుడు భారతీయులు రాయలకవిమను లోతరని మొదట విన్నపుడు అయ్యది బ్రిటిషు రాజకీయనీతికి తీరనికళంక మనుకొనునని యిండియాకు కానలసిన సంగతులను బ్రిటిషుకు స్పష్టముగ చెబుటకు రాయలు కవిమను లో ఆగమము భారతీయులలో ఒక్కరుగాని ఇద్దరుగాని జేకుండుటనుగూర్చి ఏమి అనుటకు తెలియుచున్నదనిరి

అలివియరు ప్రభువు:—ప్రభువులసభలో మాట్లాడునాటిగాన ఇప్పుడేమియుజెప్పననెను. మంగళవారము ఆయన మాట్లాడవచ్చును.

సిడెన్హాంప్రభువు - రాయలకవిమను కర్తవ్యము లండన్, నవంబరు 10:—తైము పత్రికకు సిడింహాంప్రభు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—రాయలకవిమను ఆలోచించవలసినవి నాలుగువిషయములు:—అన్ని తెగలను ముఖ్యముగా పోషించినది లా, అర్ధరూప గాపాడుట, రెండవది, స్వపరిపాలనమునకు నిశ్చయమునట్టియు నిరుపద్రవమైనట్టియు మార్గమున భారతీయులనుగొంపోయి సంత్సృప్తులగజేసివారి కేమైకర్మకాల్గి

వృద్ధులకు పెంపొందజేయుట. మూడవది వైపరకలకు లోనై సంస్థానాధీశ్వరుల హక్కులను గాపాడుట. నాలుగవది పట్టుకు బహిగల ముసలాక్షును స్వల్పసంఖ్యాకులకు తగిన రక్షణము నొసగుట. సంస్కరణములచే వీరికి చాలకష్టమువచ్చెను గాన రక్షణను గలంగజేయవలెను. ఇతరస్వల్పసంఖ్యాకులకుగూడ సౌకర్యమును గలుగజేయుట.

నర్ మైకేలు స్పీకరు
గాన తైము పత్రికలో ఇట్లు చెప్పబడుచున్నది. సాంఘిక విద్యార్థిమనుగలను గాన కవిమనును దెబ్బతగు ఆవిషయము యభిప్రాయములను దెబ్బతగు కొందరిని నియమించవలెను. యిండియాలో నున్న నటరాజును, మైసూరి, కేల పాలు కార్మికలూ సాంఘికవ్యవహారిని నియమించవలె ననుచున్నారు.

బ్రిటిషు ప్రధానామాత్యుని యుపన్యాసము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, నవంబరు 9:—యూరపులో సంబంధములు నేపాముగ ఏర్పడుచున్నవి. సోవియటు అంతర్జాతీయ గౌరవమును మర్యాదను పాటించిరేని వారితో గ్రేటు బ్రిటను ముఖ్య దౌత్యముతో ఉదారభావముతో మెలగుటకు అభ్యంతరముండదు. చీనాపరిస్థితులు యభివృద్ధి గాంచకుండుట విచారకరము. చీనాలో పరస్పర విరుద్ధమును ప్రభుత్వములందుటచేతను బహు నాయకత్వముగుటచేతను మనకు జ్యోతిముకలంగజేసికొన వీలులేదు.

ఆంగ్లో ఈజిప్టు సంబంధములు ఉభయపక్షములను తృప్తి కరముగ నున్న వనవచ్చును.

భారతదేశపరిస్థితులు

రాయలు కవిమనులలో భారతీయులనే గాక బాహ్య పరిపాలనతో సంబంధమున్న బ్రిటిషువారిని గూడ నియమించుకుండుట న్యాయము. బాగానేయున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వముతోగాని వర్తకముతోగాని నియమించకపోవుటయే మంచిది. భారతీయులు చక్కగ రాజ్యాంగవిధానమును తయారుజేసికొను యవకాళము నిదుర్చుకే యిట్లుజేసిరి.

రాయల కవిమను విచారణకిదేమని సహాయ ప్రభుత్వమునకు తోడుటచే విచారణను ప్రారంభించిరి. 1599 నాటికిని జేటికిని ఎంతవ్యతాసమున్నది. ఆవిచారణకు ఈవిచారణ కొంత భేదమున్నది. భారతీయులపై అధికారమును యితరుల కెవరికీ యిచ్చుటగాదు. భారతీయులనే తమ భాగ్యదయమును గాపాడుకొనునట్లు జేయుటకు సమకటిమి. యిండియాలోను బ్రిటిషులోను యున్నవారు తమభాగ్యతను నిర్వహించువారు ఈవిచారణను జాగ్రత్త జూడవలెను. భారతీయుల కే గాక సామ్రాజ్యమున కంతకును యిది ప్రాణాధారము. రాయలు కవిమను సభ్యులనుగూర్చి విమర్శించ నక్కరలేదు. రెండుపథలవారు సమ్యక్తించినవేర్లనే సాధ్యభామునుగూడ అంగీకరించునట్లు అవకాళ మున్నది. ఈకవిమను మామూలుకవిమనుగాను అసాధారణమైనది. ఆ పురుష ప్రభుత్వమువారు తమచర్యను సమర్థించి పార్లమెంటుకు తెలియజేసెదరు. ఇక్కడ ఇంగ్లండులో ఈకవిమనుగూర్చి భిన్నాభిప్రాయముండును భారతీయులు సహకారమును సత్వదరా యను పదము సంచేమామతో గూడుకొన్నది. ఈ రాయలకవిమను అనుభూపనిని జేయునో లేదో జెప్పట నాపరిగాదు. మామటలకు జనబాటకడనుటకు బహు మర్యాదగ సహకారము సల్పుడని ఆరముజేసెదరు. నామాటలు రేపు భారతీయులకు జేరుకు. ఇట్టి గొప్పకార్యమును పూనుకొన్నపుడు అట్టిభ్రమ జేకుండజేయలేమా? ఈనుతకలహములు ఒకరినొకరు కమ్మకపోవుట భారతజాతి బ్రిటిషుజాతిని బ్రిటిషుజాతిని భారతజాతిని నమ్మకపోవుట జేకుండ జేసికొనలేమా? నిజపరిస్థితిలో పరిపాలన పదబాలములను అల్లకుండజేయలేమా? నిజపరిస్థితులను లక్ష్యముజేయకపోవుటచే మనమాటలు సరిపోవు. ఇవన్నియు జేకుండజేసికొననిచో భావికాలము అగోచరముగ నుండును. లేక మనము సదభిప్రాయముతో ముచ్చిపునాది మీద భవనమును నిర్మింపదలచితిమేని ముందేమిరాకున్నను, రాయలుకవిమను కాంతిముకముగ చారిత్రమున యిండియాపునని బాల్టిము. ఎనిరి.

వర్తకాలు కొంతవరకు యభివృద్ధి గాంచెననిరి. ముందు గూడ యభివృద్ధిపొందుననిరి. ప్రస్తుత పారిశ్రామిక విధానము మంచిగాజేయవలెననిరి.

మధ్యపరగణాల మంత్రులరాజీనామా

కార్యనిర్వాహక వర్గమందలి భేదాభిప్రాయము
నాగపురము, నవం 10:—మధ్యపరగణాల కార్యనిర్వాహక వర్గమందలి భేదాభిప్రాయములు గలుగుటవలన మంత్రులు రాజీనామానొసంగిరియు ప్రభుత్వమువారి అనుజ్ఞ కై వేచి యున్నారనియు తెలియుచున్నది. (ప్రీ ప్రెస్సు)

అఖిలవారత ప్రేక్ష యూనియను కాంగ్రెసు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, నవంబరు 11:—పై కాంగ్రెసు ప్రతినిధులుగ పార్లమెంటుసభ్యులు వచ్చెను. కాల్క్యూట్రగార్లు నిన్న యింకియాకు (10-11-27) బయలుదేరిరి. ఒక ప్రతినిధులుగానే గాక భారత కార్మిక ప్రేక్ష యూనియనిజమును విచారించి నిజ పరిస్థితులను తెలిసికొనెదరట. అవసరమగుచో యిండియాలో ప్రేక్ష యూనియను యుద్ధమును నెలకొల్పుటకు తోడ్పడెదమనిరి. ఆతరువాత యిండియను ప్రేక్ష యూనియనువారు తమ భావములను ఆదిరించుటకుబట్టి, యున్నదనిరి. ఆరుమాసములు వరకు సంచారము సత్వదరట.

నాతావరణ స్థితి
గాన పరాపరి యిండియాపయనమును ఆపుజేసిరి.

బస్సాలో నలుగురు రాయలువైకునికులు దిగిరి.

నోరేలు సారస్వతబహుమతిని యిటలీలో సాగ్రినీయాలో కాపుజనమునుగూర్చి గ్రంథిములనుగూర్చి వ్రాసిన యిటలీ ప్రీ గ్రోడుమాడివెడ్డు అననామె కిచ్చిరి.

నాతావరణ స్థితి

1927 సం॥ నవంబరునెల 11-వ తేది శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	నీటి గ్రేడ్ అభివృద్ధి	నీటి గ్రేడ్ అభివృద్ధి	నీటి గ్రేడ్ అభివృద్ధి	నీటి గ్రేడ్ అభివృద్ధి	నీటి గ్రేడ్ అభివృద్ధి
	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
గోపాల్ పూర్	85.8	68.6	...	8.46	— 2.01
విశాఖపట్నం	84.4	74.2	...	7.39	— 2.09
కాకినాడ	83.7	74.5	...	10.90	— 0.80
మచిలీపట్నం	80.7	78.2	0.15	15.81	+ 8.75
కర్నూలు	85.7	72.5	0.07	5.24	+ 0.96
బళ్లారి	84.6	70.8	0.02	3.80	— 1.96
అనంతపురం	...	...	0.01	8.18	+ 3.62
కడప	88.6	74.4	0.19	8.79	+ 2.09
నెల్లూరు	...	...	...	...	— ...
మద్రాసు	84.0	74.5	0.11	14.79	— 2.97
కడపూరు	84.9	74.6	0.25	8.78	— 8.79
నెలము	85.0	72.8	...	2.66	— 6.20
కోయంబుత్తూరు	82.0	70.6	...	11.84	— 8.70
తిరుచనాపల్లి	89.3	78.7	0.22	6.67	— 2.52
నాగపట్నం	85.6	75.2	0.54	9.34	— 8.26
మధుర	89.3	71.8	1.40	9.20	— 1.84
పాంబన్	85.8	76.4	...	14.74	+ 1.18
తిరునల్వేలి	...	...	0.09	18.27	+ 4.10
తిరువేంగళము	82.1	75.1	...	3.85	— 10.36
కొచ్చిక్	84.7	75.0	0.02	7.74	— 9.13
కాలికట్టు	85.6	72.6	0.05	8.00	— 5.26
మంగళూరు	84.8	74.7	...	9.00	— 0.40
చెంగుళూరు	80.0	66.9	0.18	1.96	— 5.94
మేర్కాళ	75.0	61.2	...	6.93	— 8.72
కొడైకనాల్	62.2	50.7	0.61	12.11	— 0.57

సర్కారులు:—మచిలీపట్నములో 0.15" వర్షించెను. మచిలీపట్నములో అయిదు డిగ్రీలు పగటివేడిమి తక్కువ. కాకినాడలో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్:—కడపలో 0.19" వర్షించెను. కర్నూలులో పగటివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 4 నుండి 6 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—కడపలో 0.25" మద్రాసులో 0.11" వర్షించెను. ముప్పు విస్తారముగనున్నది.

ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యరు,

సహాయ భాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

మదరాసు వార్తలు

గౌరవవిరుదుల నియంత్రణ:—నవం 17 వ తేదీ సాయంత్రం 5-15 గంటలకు సెనేటుమందిరములో మద్రాసు కలెక్టరుగారు ఈ సంవత్సరమున గౌరవ విరుదులను పొందినవారికి సన్నదుల నియంత్రణ దర్బారుజరిపించెదరు.

కాంగ్రెసు మునిసిపలు పార్టీ సభ:—మద్రాసు కార్పొరేషను అధ్యక్షుడవారికి ఒక పార్టీ ప్రతినిధిగా నెన్సెరిని నిలువజేయుటకు నిన్న సాయంత్రము సమావేశమయిన కాంగ్రెసు మునిసిపలు పార్టీ సభలో నిశ్చయింపబడెను.

రాకపోకలు:—య. పాన్. యం. బహదూరు 'నేటియుదయ' మద్రాసుకు తిరిగినట్టిది.

కోడ్లమిటిమెంటరు గౌ. డా॥ యం. రామరావుగారు 'నేటియుదయ' మద్రాసుకు తిరిగినట్టిది.

ఉచిత కాలక్షేపము:—18 వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం 4 గంటలకు చిత్రాద్రిపేట స్వామిస్వామి కళ్యాణశాలలో 104 నెంబరుగల శ్రీ రంగదాస గోపి భజనమందిరమును శ్రీమాన్ మంకోజీరావు భాగవద్గీత గారు "రాకం బా" పరిశ్రమగూర్చి కాలక్షేపము జరిపెదరు.

దేశీయ ప్రార్థన సమావేశము:—ఈ నెల 18 తేదీ ఆదివారము ఉ॥ 8 గంటలకు వెరబూరు రాఘవాచారి యార్ వీధి నెం॥ 19 భవనమున గద్యపర్యక్త రసాస్థి కమిషన్ ప్రార్థన సమవేశము. ఆదివారము మధ్యాహ్నము 12 గంటల గోవిందప్ప నాయునివీధి నెం॥ 20 ఇంటిలో విద్యార్థులకు ప్రార్థన తరగతి సమావేశ మగును.

అఖిలభారత పత్రికాధిపతుల మహాసభ:—నవంబరు 9 వ తేదీ సాయంత్రము దేశబంధు భవనమున వద్ద 'డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్' పత్రికా సంపాదకులు ఎ. రామకృష్ణమగారి అధ్యక్షతన పత్రికాధిపతు లనేకలు సమావేశమయి రాజ్ పు కాంగ్రెసు సందర్శకుల అఖిలభారత పత్రికాధిపతుల మహాసభ జరుపుటకు నిశ్చయింపబడెను. ఈ క్రింది సభ్యులుగల ఆహ్వానసంఘము యేర్పడెను. కె. శ్రీనివాసమగారు (హిందూ) ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు (స్వదేశీమిత్రము), ఎ. రామకృష్ణమ (డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్) జి. యస్ కన్నప్పార (జైను) గులాం మహమ్మదుగారు.

రాయలు కమిషనుగూర్చి సభ:—రాజ్ పు రాయలకమిషనుగూర్చి యాలోచించుటకై 12 వ తేదీ శనివారం సాయంత్రం 5½ గంటలకు గోకేలుబాబుల డా॥ బిసెంటుగారి అధ్యక్షతన మహాజన సభవారిక బహిరంగసభ జరిపెదరు. ఈ క్రింది సభ్యులు ఉపన్యాసముల నిచ్చెదరు. యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు సామెంత కటాక్షం చేసిగారు టి. ప్రకాశంగారు యస్. సత్యమూర్తిగారు బిషిప్ ఆహవాన్ సయ్యదుగారు సి. యస్. మత్తరంగ ముదలియంగారు.

ఆనంతపుర మహాసభలు

గోదావరిజిల్లా ప్రతినిధులు బయలుదేరుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమహేంద్రవరము, నవంబరు 11-శ్రీయుతులు బులుసు సాంబమూర్తి మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య, ఆర్. వెంకటప్ప, బ్రహ్మశ్రీశ్రీశ్రీ లక్ష్మీనరసమ్మగారు ప్రతినిధు లనేకులును నిన్న రాత్రి ఆనంతపురమునకు బయలుదేరిరి. లక్ష్మీనరసమ్మగారును శ్రీయుత వెంకటప్పగారును రాష్ట్రసభలకు వెళ్లి ఆక్రడనుండి తిన్నగా మద్రాసు చేరి నీలు శిలాభిగ్రహము వద్ద పత్తాగ్రహము చేయుదురు. ఇంతవరకు 30 మంది నీలుపత్తాగ్రహము చేయుటకు తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో స్వచ్ఛంద సేవకులు చేరిరి.

నీలువిగ్రహ ధ్వంసోద్యమము

తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో 30 మంది

సత్సాగ్రహము చేసెను

రాజమహేంద్రవరము, నవంబరు 11-బ్రహ్మశ్రీశ్రీశ్రీ లక్ష్మీనరసమ్మగారు శ్రీ కూత వెంకటప్పగారు రాష్ట్రసభ కై ఆనంతపురము బయలుదేరిరి. ఈ క్రింది నీలుపత్తాగ్రహము చేయుటకు ముప్పదిమంది సత్సాగ్రహము చేరిరి. శ్రీయుతులు బులుసు సాంబమూర్తి అన్నపూర్ణయ్య గారు చాలామంది ప్రతినిధులు ఆనంతపుర మహాసభలకు బయలుదేరిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

జేబుదొంగ-2 సంవత్సరముల కఠినశిక్ష

7 వ తేదీ నగసింహరెడ్డి అను ఒక విద్యార్థి అతివ్యతిరేకముగా బొంబాయి మెయిలు ఎక్స్ ప్రెసునుండి గా కన్నీ అను ఒక దొంగవాకిట్లముగా పరుగెత్తి జేబులోనున్న రూ 19 లను ఎత్తుకొని పారిపోవుచుండెను. నగసింహ రెడ్డి రైలులో నెక్కి మారుకోగా పైకములేగు నెంబు చేకలువేసిని పోలీసువారు వెతికి కన్నును ఆరెట్టుచేసిరి. నిన్న రెండవ ప్రెస్ డెన్సి మేజిస్ట్రేటుగారు : చారించి కన్నును రెండు సంవత్సరములు కఠినశిక్ష యన, తక్షణము 3 సంవత్సరములవరకు ఎక్స్ డెక్రెడ్ నుండునది పోలీసును తెలియజేయుచుండ వలసినదని ఆజ్ఞా పించిరి

అఖిలభారత చరఖాసంఘము

అఖిలభారత చరఖాసంఘ ఆంధ్రకాళ్యాణి గుంటూరు విక్రయశాలనాగు 9 నెలల రూ 31, 405-15-9 ఖరీదుగల ఖాదీ అమ్మగము చేసిరి. నిరుడు యావరఫ 4 నెలలు ఆంధ్ర కాళ్యా క్రిందకు, తక్కిన 8 నెలల గుంటూరు జిల్లా ఖాదీగోర్లు క్రిందకు ఉండి వెళును. 22,570-0-0 అమ్మగి. అభివృద్ధి నూటికి 103 వంతున పెరిగినది. ఇం ప్రశంసనీయును. ఈ అభివృద్ధికి తోడ్పడినవారి కందరకు వందకములు.

గౌ. సీతారామశాస్త్రి,

కార్యదర్శి

కృతజ్ఞతా బహుమానము

నిన్నటి సాయంత్రము 5-30 గంటలకు పర్వతైల్లుగారికి వెండిగన్నెను బహుమతిచేయుటకుగాను మద్రాసు కార్మికలు సమావేశమైరి. శ్రీయుత బి శివరావుగారిని అగ్రాసనాధిపతిగా నెన్నుకొనిరి.

శ్రీయుత బి. శివరావుగారు పర్వతైల్లుగారు మద్రాసు నగరమునకు ఒక సంవత్సరము వెతక వచ్చినయొ వారు కార్మికులయెడల చూపినదయ దాక్షిణ్యములకు కార్మికులు సంతసించి వారి ప్రేమను వెల్లడించుచు నీచిన్న బహుమతితో సంగట వారికి చాలాసంతోషముగ నన్నదని నడిపిరి. ఇంగ్లీషు వారైన పర్వతైల్లు గారిని గౌరవించుటచేత కూలీలకు జాతిమత విచక్షతలు లేవనియు ప్రేమయే ప్రధానమనియు ప్రపంచమునకు జ్ఞాపి చేయుచున్నది. కూలీలు తక్కువజీతములు సంపాదించుచున్నను ఇట్టి వెండిగన్నెను ఒసంగుటకు తమసంతోషమును దెలిపిరి. పర్వతైల్లుగారిని కూలీలకు మరవవద్దని నడిపిరి.

ఒక కూలీ కూడ తైల్లుగారిని గూర్చి మట్లాడెను. ఈ కూలీసంఘమునకు కార్యదర్శి అను శ్రేయశతి చేట్టిగారు మట్లాడుచు బక్కింగుచో మొదలగు విల్లులయందున్న అధికారులుకూడ పర్వతైల్లుగారిని అవగృహ్యాయులుగ పరిగణింతురుగాక యని నడిపిరి.

పర్వతైల్లుగారు కూలీలు చేసిన గౌరవమునకు సంతసించి వారోసంగిన బహుమతికి తమకృతజ్ఞతను దెలుపుచు వారిని ఎన్నటికి మరవవలసినది నడిపిరి.

పర్వతైల్లు గారికిని వారి భార్యగారికిని పూలహారములు వైచిత్ర్యముతో సభిముగి పెను.

ఆరోగ్యశ్రమము, ఆవడి:—రాజ్ పు ఆదివారము 20 వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు మెడికలు ఆఫీసరు యుక్త బసయ్యగు పై ఆశ్రమము దగ్గరగా మహారాజాధి రాజాగారిచే తెరవబడును.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927 సం॥ నవంబరు నెల 11 తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

దోయాలు బా 1-కి	రూ 122 మొదలు	126 వరకు
బియ్యముబస్తాలు		
మమమ తెనాలివి ,,	ప 42 కలది రూ	15 0 0 15 8 0
నెల్లూరివి ,, డిటో		16 0 0 16 8 0
ధిల్లి ,, కిటో		16 8 0 17 0 0
రాసులు ర. 164 బస్తా 1-కి		11 8 0 12 0 0
సవ్వలు ,,		20 0 0 22 0 0

2. ధాన్యమువస్తులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205		16 0 0 17 0 0
నెనగలు ,, డిటో		18 12 0 14 4 0
పెసలు ,, డిటో		16 0 0 17 8 0
మినుములు ,, డిటో		17 0 0 19 0 0
ఉలలు ,, ర 195		15 0 0 15 8 0

3. నూనెవస్తువులు

సవ్వలనూనె బా 1-కి		155 0 0 160 0 0
నెయ్యము 1-కి		14 0 0 24 0 0
కొండాపురం వేరు నెనపప్పు బా 1-కి		50 0 0 52 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,		48 0 0 46 0 0
వేరు నెనగనూనెగానుగ బా 1-కి ర 115 మొదలు నూనె		111 0 0
ఆముదము బా 1-కి		102 0 0 103 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపకుపు బా 1-కి		78 0 0 74 0 0
కూరపకుపు ,,		44 0 0 48 0 0
మిరకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి		105 0 0 120 0 0
గుంటూరుపొయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి		రూ 40,45
కాళహస్తపొయకట్టు ,,		50,55
తెల్లము బా 1-కి		28 0 0 57 0 0
అన్నా చక్కెర బస్తా 1-కి		28 14 0 29 1 0
చింతపండు బా 1-కి		21 0 0 49 0 0

5. ఇనుము

పట్టరకం బా 1-కి		29 8 0 80 0 0
చదరం ,,		24 0 0 33 0 0
రవుండు ,,		24 0 0 32 0 0

6. నూలు

నెం 20 డెన్ని గింహం యాటి		రూ 7 12 0
నెం 6 ,, కట్టారి		5 0 0
నెం 24 ,, లాకి		6 2 0
నెం 60 ,, కారం డెన్ని		10 8 0
నెం 20½ కాపురశీ		7 4 0
నెం 20½ రెట్టెత్తీలు		7 6 0
నెం 40 జామ్మురు 10 పా		10 4 0
నెం 44 సాండా		5 8 0
నెం 4 డెన్ని మసీదు		4 0 0

7. దూది

బోండావెట్టు బారవ 1-కి		రూ 390 0 0
-----------------------	--	------------

8. లోహములు

వెండి 100 తులం 1-కి		రూ 61 0 0 రూ 61 4 0
బంగారు తులము 1-కి		21 0 0 21 2 0
నవరము 1-కి		13 7 8
ఇత్తడి బా 1-కి		230 0 0 235 0 0
రాగి బా 1-కి		250 0 0 254 0 0

రంగులు

అతిపేలు స్క్రిటరులాండు అలిజరయిన్ సింహం		62 0 0
,, నీలిరస 1 రతి		1 14 0
,, 14 రతులు		1 18 0
,, 28 రతులు		1 18 0
,, 56 రతులు		1 12 9
,, 1 అందరు		1 12 6
డేర్మటు పాస్ట్ర స్కాల్ లెవ్ అనగా (బర్మిరెడ్డు)		8 8 0
కాంగో 8 బి		1 0 6
సరూ 4 బి		1 2 0

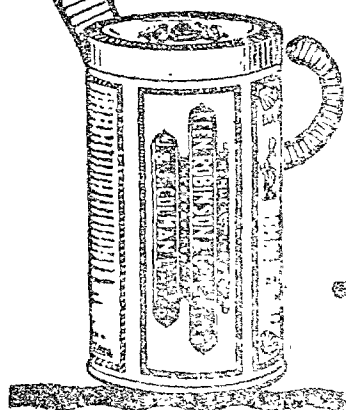
బలముగలిగినవాల్లును బోంచేయవచ్చును.

మన పూరిలో అధిక ఉష్ణముగా వుండుటవల్ల అధిక బలమువచ్చుకూడ లేదని పడుతూవున్నారు. అధిక ప్రేమాకష్టము చేసినవెనుక, గాలిలో వుండినవ్యతిరేక శక్తి చెముటతోనో, పంక్తి అడుగునవుండినప్పటికిన్ని ఉష్ణము అధికమై కొంచెము జ్వరము కలుగును. ఆ చూడిరిగా ఉష్ణము ఏర్పడుటవల్ల రాబింసన్ బార్ లీని తీసి గంజితేక నీళ్ల గాగాని కాచి భోంచేసినట్లయితే ఉష్ణమును అనుచును. సాధారణ కాలములో యీ బార్ లీ నీళ్లను త్రాగి నట్లయితే నిండా ఆరోగ్యముగా వుండును; బలము పొందాకబును; నీగ్రముగా జీర్ణమవును; వంతి వచ్చునప్పుడు, హౌలిలోనూడ రాక, కడుపులో నే నిలచివుండును. యీ బార్ లీగంజి నీగ్రముగా వుడికిపోవును.

మేలైన జాతివాండ్లును, ఎప్పుడున్న రాబింసన్ బార్ లీని తీసి గంజితోచ త్రాగుచున్నారు.

చెత్తలు కలిపిన సాధారణ బార్ లీను చూచుటకు కంటికి పగుటుగావుండుటకు, చాక్ పాడి కలిపిన బార్ లీని తీయవద్దంటి. రాబింసన్ బార్ లీ, మేలైన బార్ లీలో వుండి చేతితో తాకక అధిక సుద్ధముగా చేయబడి నది. రాబింసన్ బార్ లీలో, సాధారణ బార్ లీకంటే 8 మునుగులు నక్తి గలిగివున్నది.

ఆది 1 పుస్తకము ౧ పుస్తకము డబ్బీలు యిక్కడన్న చిహ్నము.

ROBINSON'S
PATENT BARLEY

రాబిన్సన్ బార్ లీని తీయండి.

ఆంధ్ర మహాసభకు విజ్ఞప్తి

మంగిరూడి వేంకటేశ్వరగారు

ఆంధ్రమహాసభకు!

ఆంధ్రమహాసభలు ఈవరకు బొత్తిగా నిశ్చయమైనా రితములుగా నడుచుచున్నవి. ఈయెడల గలగిజేయుటకు సర్వవిధముల ప్రయత్నించుకొని కొరకున్నాను. ఆ సభ మీదగల అపనిందయొక్కటి తరుణుల జ్ఞప్తికి తెచ్చుచున్నాను. బాధ్యతగలవా రందరకు అలాచించి నిశ్చయించెదడు గాక! మహాసభ యిదివరకు రాజకీయవిషయమై పాటుపడిన త్యాగపరులలో కొందరిని విరదమిచ్చి గౌరవించి యున్నది. నిశ్చయన నవియన్నియు బ్రాహ్మణులకే చెల్లినవి. వెంట పుష్కలపంతులుగారు, వాగ్దేవరాయగారు, గోపాలకృష్ణయ్య గారు, ప్రకాశంగారు, వాల్మీకి వారు, సుబ్బయ్యగారు ముత్రమే గౌరవించబడిరి. కోడి రామమూర్తిగారు వ్యాయామవిద్యా ధురంధరత్వకై గౌరవించబడిరి. రాజకీయ విషయములలో బహుత్యాగముచేసి పాటుపడిన గంపలకూడం చూడరాజుగారి అన్నపూర్ణాదేవి ప్రభృతులను గౌరవించ నలవా? ఆంధ్రసభ నిర్వహణముచేతనో సంపదితమైనది. వ్యయ ప్రయాసములులేని యామాత్రము పనియైన బాంధ్రసభ యేటిని కొంతసేపటికీ ప్రేమింపదు.

లన్నియు బ్రాహ్మణుల పరమే యగుటవల్లను బ్రాహ్మణేతరుల గొక్కరిమాత్రమే గౌరవించి యుండుటకు తెలుగా మొదలగు ప్రతికూల చెప్పినవి. దెప్పట తప్పగారు. ఆంధ్రసభచే తప్పు. ఆతప్పు ఇప్పుడయిన నిర్దుకానకూడదా? నిరుడు ఏలూరులో ఈపనికై నేను యత్నించితినిగాని అప్పుడు నామాట కొందరు మిత్రులు త్రోసివేసివారు. ఈయెడల అన్నపూర్ణాదేవి గారిని సత్కరింపవలయునన్నను వీలు లేదుగదా? "అప్పుడు ముప్పతింపిం" కాదా! అయితే అన్నపూర్ణాదేవి స్మారకప్రతిష్ఠను జరుగుచున్న ప్రయత్నములో సామర్థ్యం పహాయములు మాపి కొంతవరకు మన్ననను ప్రాప్తము కావచ్చును. రాజకీయముగ నే గాక యితర విషయ పరిశ్రమ చేసినవారినిగూడ గౌరవించ వలయును. లేమన్న ఆభిప్రాయ సర్వతోముఖముగా నుండిను. ఈవరకునే కీర్తి కేళులును అన్యవారాయన మూర్తిగారి స్మారకమునకయి ప్రాత్యాహుసహాయమును చేయువలయును. ప్రస్తుతము ముఖ్యముగా సమ్యక్విధమున మహాపురుషులు కొందరి నిండుక్రింద వేర్వేరు చున్నాను. ఇంకను యోగ్యులను నిర్బంధించి వారి నెల్లర విరుచుములచే మర్చింపి దేశసేవ కిదికను ప్రయత్నింపబోవున్నాను.

1 అభివేదనానాగ్నలు శ్రీనివాసాచార్యులు మహారాజులుగారు
2 సుప్రధానిలో నగ్రగణ్యులు మునుగలరాజావారు 8 గం
పూగూడం మహారాజుగారు 3 పూగూడం మహారాజుగారు

నెల్లూరు, 5 యామినీపూర్ణ తిలకమ్మగారు 6 చింతల రఘునాథ రెడ్డిగారు నాయుల్ పాడు, 7 కనకపల్లి రామస్వామి సుప్రధాన 8 బాలసుబ్రహ్మణ్య సుప్రధాన 9 గద్దె రంగయ్య నాయుడు గారు 10 మండపాక రంగయ్య నాయుడుగారు 11 బారిష్టరు కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు 12 భూపతిరాజు తిరుపతిరాజు గారు కుమునల్లి, భీమవరం 13 ఉమ్మే అలీషాగారు 14 భాగ్య రెడ్డి నర్మగారు 15 సంజందప్పగారు (హిందూపురం). ఇంకను ననేక విషయముల సుప్రసిద్ధులైన మహాపురుషులు విశ్వేశ్వరయ్యగారు, రాధాకృష్ణగారు, సంగమేశ్వర కామ్రెగారు, సాంబమూర్తిగారు, ఉన్నవనంపతులు, గూడూరి రామనంద్రరావుగారు, రాంజీరావుగారు, రాయుడు గంగయ్య గారు, వెల్లంకి కృష్ణమూర్తిగారు, బల్లారి రాఘవాచార్యులుగారు అల్లూరి కంపెనీ రెడ్డిగారు, చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు మొదలగువారు స్వాతంత్ర్యదీక్షాదక్షులై మహావీరప్రఖ్యాతిగడించిన క్షుత్రియశ్రేణులు అల్లూరి సీతారామరాజుగారి స్మారకము నిర్మాణము నీసహాయమున విస్మరించుట కృత్యములేగాకమానరు. శివాజీ ప్రభృతులవలె నీమహనీయుడు వీరపూరులందున నర్హుడు.

జననా ఆయుధవివర్జన ప్రారంభపథలో నీసిలు ప్రభుని స్థానము రొనాట్లమెక్కిలుగారు ఆక్రమించెదరనిది ప్రధానా మాత్యుడు.

కార్యరేషను అధ్యక్షత

ఓ. కంఠస్వామిశాస్త్రిగారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—కార్యరేషను అధ్యక్షతపదవికి రాబోవు ఎన్నిక సందర్భమున కాంగ్రెసు కవునిల్లచే పరిష్కరింపబడవలసిన సమస్యల అనేకములు గలవు.

(1) బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర కల భేదములను పాటించుచు వోటునిచ్చుట కాంగ్రెసు ఆదర్శములకు అనుగుణముగా నున్నదా? వర్ణభేదముగూ తానసకముగా ఒకని యోగ్యతయోగ్యతలను తాను జన్మించిన కలమునుబట్టియే నిర్ణయించు జన్మనుపక్షపాదములకు వోట్లునిచ్చుటలో నురూహ్యమున విషయమేదియు లేదు. కాంగ్రెసుసభ్యుడు సాంఘికవిభేదముల ననుసరించి వోటునిచ్చుటగాని పుచ్చుకొనుటగాని భావముగా నున్నదా?

(2) ఎక్కువ యోగ్యత గలవారెవరు? స్వరాజ్యపక్షము వారిచే నామినేషను పొందకుండ శత్రుపక్ష నాయకుని చేసాయము పొందుచున్న స్వరాజ్యపక్షముతరపున నిలువబడు స్వరాజ్యపక్ష చాలకాలము ముగిసిపలు కవునిల్లరగానా? తానొనర్చిన సేవమీదనే దప్ప యేమ్యునిపిలువకుమైనను ఆధారపడకుండ నిలువబడు లిఖనములకు ప్రమాణమదా?

(3) జన్మనుపక్షమునకును కాంగ్రెసు పక్షమునకును అన్యోన్య సహకార మేర్పడవలయుననిన, ఉభయపక్షముల నాయకులగు యిద్దరువ్యక్తులు తమలోతాము రహస్యముగాగల్గించుకొనిన తాత్కాలిక స్నేహమువలన, అట్టి సహకార మేర్పడగలదా? లేక, ఉభయపక్షములయొక్క కార్యనిర్వాహక వ్యవహార యాలోచనల మూలమున నేర్పడు సహధానము, అట్టి అన్యోన్య సహకారమున స్థిరపరచునా? ఈ ప్రశ్న జన్మను కాంగ్రెసు పక్షముల రెంటికిని వర్తింపచున్నది.

జన్మనుపక్షావేది తేమజేసికో మరువగూడదు. నుబ్బరాయను మంత్రివర్గముమీద నోకానినెన్ను వోటు నిచ్చుటకు తమకు సాయపడవలయునని కాసనపథిలోని కాంగ్రెసుపక్షావేదిని బలపరిచుట, తుదకు అనేక ముఖ్యతీర్మానముల సందర్భమున కాంగ్రెసుపక్షావేది సహాయములేని అల్పసంఖ్యకులగునట్లుగా విడిచిపెట్టి ఆమంత్రివర్గమునకే మరల సహకారమొనర్చిరి. సామి వెంటకొనవలంగాను కార్యరేషను అధ్యక్షపదవికి నిలువబడుటవలన, తమ నాయకత్వముక్రిందనున్న పార్టీనే తాము బలపరుచుచున్నారో లేక యాపార్టీని తుదముట్ట నాశముచేయు సమకట్టియున్న ప్రమాణులకే మరింతబలము నొసగుచున్నారో, తమకుతామే ప్రశ్నింపకొనెదరుగాక. స్వరాజ్యపక్షవేదిని ముంపబడిన ప్రతినిధిగా తాము కార్యరేషను అధ్యక్షులగుట భావ్యముగాని, జన్మనుపక్షావేది నాయకుని యాశ్రితుడుగా నుండి కార్యరేషను అధ్యక్షపదవినిపొందజూచుట భావ్యముగాదు.

ఈ దినమున ప్రభుత్వమున కెదురుగా నిలు బకునట్లు పటింపి లేపటిదినమున అధికసంఖ్యకులను తమపక్షమునకు రాబట్టుకొని, అధికారాధ్యక్షులను గూర్చులపన్నుచు దేశద్రోహాచరమున కార్యలోచనలు సలుపు నొకసాంఘికపక్షములో గలియును, కాంగ్రెసుపక్షప్రమాణుడుగ నిలువకుటలన, దేశమున కనర్థమే రాగలదు గాని యేవిధమునమేలను గలగదు. సామి వెంటకొనవలంకెట్టిగా రిసమయమున రెండుతో విలంబును నున్నారు. వీరిద్దఱు సాంఘికవాదు లయ్యెదరా, లేక తేక భక్తులయ్యెదరా?

సేనా 1-8, 2-0-0

ఈనంద గనేయూ అను పెగోగమున 24 సం.లలో నివారించి ముక్రద్దారును నుండి వెలువడు ప్రాముఖ్య చూడము విడుదలపడును గలగు చురుగు, పోటు, మోటు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకుగలగు యేవిధనాయకత్వమునవ్యాధులను అశ్రేయ్యముగా కరుదును. 1172-1768

ఆనందకుటీరము, 3, బైరాగిమఠం పేట.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తునుగించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు 1-0-0. ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 అవును. ప్రశ్నవ్రాయు కాలమును తెలుపవలెను. సర్వకార్యములయందును జయము పొందుట "జయనాశికరణి" తాయకు 1 కి 2-0-0. వి. పి. ఖర్చులు. 0-4-0. 2598

వి. కే. శరణోపాచార్యులు తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

మద్రాసు కాంగ్రెసునకు ప్రతినిధుల యెన్నికలు

తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో

జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి ప్రకటనము

15-9-27 తేదీగల ఆంగ్లరాష్ట్ర బాతీయోపసంఘ సభ్యులగు ననుసరించియు యితరసభ్యులగు ననుసరించియు మద్రాసులో జరిగినపు 42 వ ఆఖిలభారత దేశీయ సహజన సభకు యీ తూర్పుగోదావరి జిల్లాకు ఎన్నుకొనవలసిన 34 గురు ప్రతినిధుల ఎన్నికలు జరుపబడుచున్నవి. 6-11-27 తేదీని తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యనిర్వాహకవ్యవహార కాకినాడలో కాంగ్రెసు అధీనమందు సమావేశమై ఈ జిల్లాలోనుండి వచ్చిన ప్రతినిధిసభ్యులను చూచి ఆక్షేపణల మీద మనవులను విచారించియు పరిష్కరించిరి. ఈక్రిందిరీతిగా ఆయా నియోజకప్రదేశములకు ఎన్నుకొనవలసిన ప్రతినిధుల సంఖ్యను నిర్ణయించిరి:—కాకినాడ, రాజమండ్రి, రామచంద్రపురము, అమలాపురము తాలూకాలకు తాలూకా ఒక్కొక్కటికి 5 గురువొప్పున, ఏజన్సీకి 4 గురు. పితాపురం, తుని, రాజోలు తాలూకాలకు తాలూకా ఒక్కొక్కటికి ఇద్దరువొప్పున. కొత్తపేట తాలూకాకు ఒక్కరు. పెద్దాపురము తాలూకాకు ముగ్గురు.

ఏజన్సీ పితాపురం తాలూకా రాజోలుతాలూకా కొత్తపేట తాలూకా నియోజక ప్రదేశములకు నిర్ణీతమైన సంఖ్యకు మించిని దరఖాస్తులు వచ్చి మంజూరు కాబడుటచేత వానికి ఎన్నికలు లేవు. ఈక్రిందివారు ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనబడినట్లు తీర్మానింపబడినది. 1. పునులూరికోనండరామయ్యగారు (పోలవరం) 2. చేలియ్యం సోమయ్యగారు (పోలవరం) 3. చేలియ్యం సోమయ్యగారు (పోలవరం) 4. చింతలచెరువు వెంకటాద్రిగారు (లింగాపురం, నూగూరుతాలూకా) 5. శ్రీపతి వెంకయ్యగారు (పితాపురము) 6. రావు అప్పయ్యారావుగారు (కొత్తపల్లి, పితాపురంవోట్లు) 7. వక్కలంక పీఠ్యరత్నగారు (పుల్లెటికురు, రాజోలుతాలూకా), 8. అయ్యగారి ఉమామహేశ్వరరావుగారు (పుల్లెటికురు) 9. దేవులపల్లి నూ్యనారాయణమూర్తిగారు (పలివెం, కొత్తపేటవోట్లు)

కాకినాడ తాలూకాకు సంబంధించిన దరఖాస్తులు 42. అందులో నీక్రింది 82 పేర్లలో ఏ ఆయిదుగు రున్నెనను ఎన్నుకొనవలసియున్నది. కాకినాడలో కాంగ్రెసు అధీనమందు 18-11-1927 తేదీ ఆదివారమునాడు ఉదయము 8 గంటలనుండి 11 గంటలవరకును ఆమధ్యాహ్నము ఒంటిగంటల మొదలు 4-80 గంటలవరకును ఎన్నికలు జరుపబడును. అభ్యర్థులకేర్పడు:—1. ముత్తే సర్వారాయుడుగారు, 2. కొప్పర్తి నుబ్బరాజుగారు, 3. ముత్తే సత్యప్రసన్నంగారు, 4. కొప్పర్తి మాణిక్యంగారు, 5. ముత్తే మంగరాజుగారు (స్త్రీ), 6. గుడిసీ శ్రీరాములుగారు, 7. ముత్తే ధనమ్మగారు (స్త్రీ), 8. కేటకంటి శ్రీనివాసకోనేటిగారు, 9. కిందాల్ శేషాద్రి సోమయ్యగారు, 10. యల్లాజోన్మల కామేశ్వరరావుగారు, 11. కాకిశేవరపు శేషగిరిగారు, 12. నమ్మిశేషు వెంటకొనరిసెంపాచార్యుగారు, 13. నూడపాటి సత్యనారాయణమూర్తిగారు, 14. మండలిక లక్ష్మీనృసింహంగారు, 15. లక్ష్మీరాజు నుబ్బారావుగారు, 16. కొల్లెపర వెంకటలలిపతిగారు, 17. నుబ్బూడి కామోజిరావుగారు, 18. గరిమెళ్ళ సత్యవీరభద్రరావుగారు, 19. చాలిపర్తి వీరరాఘవుంగారు, 20. చేల్రావు పట్టాభిరామయ్యగారు, 21. చర్ల వెంకయ్యగారు, 22. పాడుపూడి సత్యనారాయణగారు, 23. చావలి రమణోమయ్యగారు, 24. కూచికుంచి నుబ్బారావుగారు, 25. నంధూరి గంగరాజుగారు, 26. నుండపాక రంగయ్యగారు, 27. దుగ్గిరాల వెంకటనారాయణ శర్మగారు, 28. సత్యవోలు లక్ష్మీనారాయణరావుగారు, 29. బులుసు సాంబమూర్తిగారు, 30. వేదాంతం కమలాదేవిగారు (స్త్రీ), 31. వేదాంతం వెంకటకృష్ణయ్యగారు, 32. కొండీపూడి మత్తయ్యగారు (కూరాడ).

రామచంద్రపురం తాలూకానుండి 17 దరఖాస్తులు. అవియన్నియు మంజూరు కాబడినవి. రామచంద్రపురములో మ. రా. శ్రీ జోన్మల రామచంద్రరావుగారియొక్క వద్ద కాంగ్రెసు అధీనమందు 14-11-27 తేదీ సోమవారమునాడు ఉదయము 8 గంటలనుండి 11 గంటలవరకును తిరుగ ఆమధ్యాహ్నము ఒంటిగంటలనుండి 4-80 గంటలవరకును ఎన్నికలు జరుపబడును. అభ్యర్థులకేర్పడు:—1. గోదావరి సత్యనారాయణగారు, 2. విక్రమి వెంకటరత్నంగారు, 3. దువ్వూరి లక్ష్మీనారాయణగారు, 4. మల్లిడి సత్యనారాయణరెడ్డిగారు, 5. చల్ల

నుబ్బారావుగారు, 6. తిరుపర్తి బుచ్చిగారంగారు, 7. ఆకుల నుబ్బాటి 8. బులుసు 4 శ్రీరామచంద్రరావుగారు, 9. పి. బుచ్చిరామచంద్రంగారు, 9. పుడి రాజన్నగారు, 10. నేనూరు చినరామంగారు, 11. పి.కె.పి. రెడ్డి పతి సోమయ్యగారు, 12. పులుపర్తి రామచంద్రంగారు, 13. కడపర్తి నుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు, 14. నాగదేవర నూర్యారావుగారు, 15. నిమ్మకాయల వీరరాఘవును నారాయణుగారు, 16. కపగంటల బ్రహ్మానందంగారు, 17. సరసింపాచేర సత్యనారాయణగారు, వీరిలో 5 గురును ఎన్నుకొనవలెను.

పెద్దాపురం తాలూకానుండి వచ్చిన దరఖాస్తులు 6. వానిలో నీక్రింది అభ్యర్థులలోనుండి మద్దక నెన్నుటకు తీర్మానింపబడినది. అభ్యర్థులు:—1. కేశవరపు వెంకట సరస్వత్యగారు (స్త్రీ) 2. కేశవరపు కామరాజుగారు, 3. ధూళిపాళి వెంకట రమణయ్యగారు, 4. శిలపాక సత్యనారాయణమూర్తిగారు, 5. పిలి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు, ఎన్నికలు పెద్దాపురములో 15-11-27 తేదీ మంగళవారమున ఉదయము 8 గంటలనుండి జరుపబడును. కాలపరిమితి యికముందు నిర్ణయింపబడును.

రాజమండ్రి తాలూకానుండి వచ్చిన 11 దరఖాస్తులలో యీక్రిందివారికి అభ్యర్థులుగా నిర్ణయింపబడినది:—1. పరిమి శ్రీరాములుగారు, 2. పీ.పాటి వెంకట నుబ్బారావుగారు, 3. ముద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు, 4. పాలకోడేటి నూర్యప్రకాశరావుగారు, 5. పాలకోడేటి గురుముర్తిగారు, 6. శివరాజు వెంకట రామారావుగారు, 7. వాళం చి.భీమరాజుగారు, 8. గాడేపల్లి కృష్ణమూర్తిగారు, వీరిలో 5 గురును ఎన్నుకొనవలెను. నీతానగరములోని 15-11-27 తేదీ మంగళవారమున ఉదయము యెనిమిది గంటలనుండి పదకొండు గంటలవరకు తిరుగ మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటలమొదలు 5 గంటలవరకును ఎన్నికలు జరుపబడును. పెజెప్పబడినవారిలో 5 గురు నెన్నుకొనవలెను.

తుని తాలూకా 6 దరఖాస్తులకును యీక్రిందివారు అభ్యర్థులుగా నిర్ణయింపబడిరి. 1. చెక్కా వెంకట శెట్టిగారు, 2. కోడేటి రంగాచార్యులుగారు, 3. మాచినయ్య సోమయ్యగారు, 4. శ్రీరాజు నల్లపరాజు మీర్జా అప్పల సరసింపారాజుగారు, వీరిలో ఇద్దరి నెన్నుకొనవలెను తుని గ్రామములో 16-11-27 తేదీ బుధవారము మధ్యాహ్నము 8 గంటలనుండి సాయంకాలము 5 గంటలవరకును ఎన్నికలు జరుగును.

అమలాపురము తాలూకా 17 దరఖాస్తులకును యీక్రిందివారు అభ్యర్థులుగా నిర్ణయింపబడిరి. 1. జోన్నలగడ్డ మల్లపరాజుగారు, 2. కళా వెంకట్రావుగారు, 3. నడింపల్లి నుబ్బరాజుగారు, 4. గిడుగు నూర్యనారాయణగారు, 5. తుర్తా శ్రీరామమూర్తిగారు, 6. రవణం పల్లయ్యగారు, 7. రాయప్రోలు అప్పల సరసింహంగారు, 8. తడికెళ్ళ సత్యనారాయణమూర్తిగారు, 9. వక్కలంక నుబ్బారావుగారు, 10. గరిమెళ్ళ సరసింహమూర్తిగారు, 11. కూచికుంచి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు, 12. దువ్వూరి వెంకేశ్వరయ్యగారు, 13. వాడేపు జగ్గరాజుగారు వీరిలో 5 గురు నెన్నుకొనవలెను. అమలాపురములో 18-11-27 తేదీ శుక్రవారమున ఎన్నికలు జరుగును. కాలపరిమితి యికముందు తెలియజేయబడును.

ఆయా నియోజక ప్రదేశములలో వైని వినింపబడిన తేదీలను సామాన్య ఎలక్షన్ ఛార్జుల ననుసరించి ఎన్నికలు జరుగును. 1-10-1927 తేదీనాటికి ఆయా తాలూకాలలో నాల్గు అజాలు చందాగాని రెండువేల గజములు స్వయముగా పడికిన నూలు చందాగాని యిచ్చి చేరినట్టి కాంగ్రెసు సభ్యులే వోటింగు చేయుటకు అర్హులు. ఆయా వోలింగు అధీపర్వ వద్దనుండు సభ్యులజాబితాలప్రకారమే వోటర్లుగా నుండురు. జాబితాలో తమ పేరు లేనియెడల అట్టి వారికి వోటింగు పేపరు యీ య బి డె దు. వోటింగునకు అర్హులైన వోటింగు పేపరుమీద ఎ.తమందైనై లే ఎన్నుకొనవలెనో ఆసంఖ్యకు మించిన సంఖ్యకు వోటింగు గుర్తు పెట్టరాదు అట్లున్నయెడల అది లెక్కకురాదు X ఈ మార్కు గుర్తును ఎవరికి వోటు యివ్వదలచినాలో ఆపేరస కేకరుగా నుంచవలెను. ఆరు ధృవతప్ప వోటరు మరేమియు వ్రాయగూడదు. పంతకముచేయరాదు గుర్తుపెట్టలేని చదువురానివారు ఎవరవరికి తమవోట్ల నివ్వనలచికో ఆప్షను చెప్పినయెడల వోలింగు అధీపర్వ గుర్తులుపెట్టి వోటింగుపేపర్లు పెట్టెలోవేయును. నిర్ణయించబడిన ఎన్నికల గడువుకాలము దాటినపిదప వోటు చేయుటకు హక్కులేదు పెద్దమునుషుల సమక్షమున వోలింగు అధీపరు వోటింగుపేపర్లు పాకెట్టుచేయునప్పుడు ఎవరికిని చూచుటకు హక్కులేదు. పరిశీలన, వోట్లు లెక్కవేయుట, ఫలితములుచెప్పట, జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘాధికారులచే ప్రముఖకారము చేయబడును.

సామాన్యజ్ఞానము

జీవజలమును పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

సామాన్యజ్ఞానము 26-వ ప్రకరణము

జూలూల తిరుగుబాటు

జోహన్న బర్గల్ నేను నిరపదీతనిని నే ననుకొంటిని. కాని అది వట్టి భ్రాంతియే యయ్యెను. ఇక దినములు కొంతముగా జరుగగలనని అనుకొనుచుండగానే నేటూలులో జూలూల తిరుగుబాటు చేసినవారై ప్రతికలలో ప్రకటించబడెను. నా జూలూలపట్ల ద్వేష మేమియును లేదు. వారు భారతీయ చక్రవర్తి ఆపకొరమును చేయలేదు. తిరుగుబాటును గూర్చి గూడ నాకు సంబంధముగానే యుండెను. కాని ప్రపంచము యొక్క మేలుకొరకే విడిచి పాపాజ్ఞులు మేల్కొనడని నే నభిప్రాయపడుచుంటిని. నాకు సామ్రాజ్యముపట్ల ఆకలంకముగ భక్తియుండదుటచే సామ్రాజ్యమునకు కీడులయెట్లు గూడ నేనభిప్రాయపడుచుంటిని. కావున తిరుగుబాటు న్యాయమైనది అని నే నాలోచించిన నే లేదు. నేటూలులో నులటరుత్తుక దళమున్నది. కొత్తవారిని చేర్చుటకుగూడ నవకాశము కలదు. ఈదళ మపుడే సన్నద్ధమైనదనిగూడ నేను భవించితిని.

నాకు నేటూలులో నధికమగు సంబంధముండుటచే నే ను నేటూలు పొరుగునయే భావించితిని. అసలైనచో నచట భారతీయ సేనాదళమును నిర్ధారించెదనని నేను గవర్నరుకు వ్రాసితిని. అతడు దాని నామోదించుచు వెంటనే జాబు వ్రాసెను.

నెంటనే అనగా అంతర్వర్తగా జాబువచ్చునని నేననుకొన లేదు. కాని నేను మొదట యేర్పాటులన్నియును చేసియే జాబు వ్రాసితిని. గవర్నరు అంగీకరించినచో జోహన్నబర్గ్ ఇంటినివదిలి చేయుటకు నేను నిశ్చయించితిని. నా భార్యయును పిల్లలును భోనిక్కు ఆశ్రయము నందుచుండుటకు పోలకుగారు జోహన్న బర్గ్లో చిన్నయిల్లు పుచ్చుకొనునట్లునుగూడ నిర్ధారించితిని. నా భార్య నెల్లప్పుడును నానూచనల నామోదించుచునే యుండెను. కాని యిట్టివిషయములలో నెన్నడును ప్రతిహేళముగా నుండ లేదు. కావున గవర్నరువద్దనుండి జాబురాగానే యింటి యజ మానికి మామూలు నెలకొజాలు నోటిను యిచ్చితిని. కొన్ని సామానులను భోనిక్కుకు పంపితిని. కొన్నిటిని పోలకుగారి యొద్ద నుంచితిని. విస్తారముమంది అవసరములేదు. మేము 24 గురము మాత్రమే యుంటిమి. మాలో నేనును మరి నలుగురును గుజరాతీలము. ఒకడు నిర్బంధన కూరీ కా పతాను తక్కినవారు మొదట నిర్బంధపు కూలీలుగావచ్చి యి పుడు స్వతంత్రులుగావచ్చి చెన్నపురికివచ్చారు.

పనిపాటులు జరుగుటకొరకును నియమముల ననుసరించి యు నన్ను సార్వభౌమమేజరుగాను మరియొకరిని సార్వభౌమముగా ను ఒకనిని కార్యోల్లంఘనాను చీఫ్ మెడికల్ ఆఫీసరు నియమించెను. దొరతనమువారు మాకు యూనిఫార్ములనుచ్చిరి. ఆరువారములు మాదళము నేవచేసెను. అచటికి వెళ్లిచూడగా తిరుగుబాటు జరిగినదనటకు నాకెట్టి నిదర్శనములును కనబడలేదు. జూలూలెవరును ప్రతిఘటించ నేలేదు. జూలూలకు కొత్తపన్ను వేసిరి. దానిని చెల్లించనట్లని వారి నాయకుడొకడు బోధించెను. పన్ను విధూలు జేయుటకువెళ్లిన ఒక సార్వభౌమము వారు పట్టుకొనిరి. దానినే తిరుగుబాటుని ప్రకటించిరి. ఏమైనకానిండు. నా మనసు జూలూలపక్షముననే యుండెను. గాయములు తగిలిన జూలూలకు ఓకిత్సచేయుటయే మాపనియని చెప్పుటచే నాకు మరింత సంతోషము కలిగినది. అచటి మెడికలు ఆఫీసరు మాదళము నకు స్వాగతమొసగెను. తెల్లవారు జూలూలకు సరిగా ఉపచారము చేయుటలేదు. నా కేమియును తోచకుండనున్నది. వారు గాయములతో బాధపడుచున్నారు. మీరు సకాలమునకు వచ్చి గిరి. భగవంతుడే మిమ్ములను పంపెనని నేను సంతసించుచున్నాను. నీ మెడికలు ఆఫీసరు తెల్పును. మాకు బాండేజీలు క్రిమి సంహారకములు మున్నగువారినిచ్చి తాత్కాలికముగా నేర్పాటుచేయుటచేన వైద్యకాలకు కొనిపొయెను. మమ్ములను చూచి జూలూలును సంతసించిరి. ఒకప్రక్క జూలూలును యొక్కప్రక్క తెల్లవారు నుండిరి. మధ్యగా యినుపపూచలు అమర్చబడెను. తెల్లసోల్లరులు ఊచలమధ్యనుండి తొంగిచూచి జూలూలకు ఉపచారము చేయవద్దని చెప్పసాగిరి. మేము వారి మాట వినలేదు. వారికి కోపమువచ్చి జూలూలను కనిపింపఱికిరి.

క్రమముగా నా సోల్లరులతో పరిచయ మధికమైనది. అటుపిమ్మట వారు తిట్టుట మానివేసిరి. 1896 లో నాకు చా

జోహన్న బర్గ్

జోహన్న బర్గ్

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

నీదేహమునెట్లు శ్రమినినము పరిశుభ్రపరచ (వయస్సింపుదువో, నల్లే నీశరస్సుగూడ మురికిగాకుండ వరి తుత్తపంచ శ్రయస్సింపువని యొందును. నీ శరస్సు ప్రకల రంధ్రములందు చుండు మున్నగు కల్మషవపారములుకూడ యుండిన నీవెండుకలు పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహింపవలసి యుండును. ఈచుండు వగైరాలు చేదనకూడ నీపుసేతు వహించిన అతిత్యరలో నీశరయంతయు కురుపుల మయము గాగలదు. గనుక నీశరస్సు యిట్టి వాటికి లోనుగాకుండ కాపాడుకొన దలచినచో శ్రమినిత్యము

కామినీయా తలనూనె (రిజిస్టరు)

నువయోగించి తీరవలెను.

ఈ నూనె చుండును చేరనీయదు. ఒకశత శీతలయందు నాచుండివరకే ప్రవేశించి యుండిన రెండుమాడుసాదా తీహనన రాచుటతో నది అంతరింపవలసినదే. వెండుకల వదుల్లోలోనికి సరాసరిపోయి పరిశుభ్రపరచగలిగిన అమృతమైన దినుసులనేక మిండు చేర్చబడినవి. ఇందు చేదన యితర నూనెలు, మూలికలు నీ వెండుకలును, తుమ్మెద రెక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, వట్టుపంచవలె నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000

మందికి పైగా దీని నుపయోగించి దీని శ్రేష్టత్యమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము

లొనగి యున్నాడు. దీనిని వినియోగించు మోకటి లేదని పొగడొందిన కామినీయా ఆయిలు

జీసా రు 1-0-0 తపాలాచార్జి 0-6-0 కి సీసా ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తపాలా చార్జి 0-12-0.

నమూనాను వాడి చూడుడు.

ను వానన ద్రవ్యములకు రాజు

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిస్టరు)

అతిచల్లయు, ఎందుకు వనికీమాలినవియు నగు అనేక నువాసనద్రవ్యములు బహారు నందుగలవు. ఓటోదిల్ బహారు నుపయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్టత్యమును, మంచి నువాస నకు అచ్చెరవందక తీరవు. మల్లె మున్నగు అత్తరుల కేవిధముగను తీసిపోదు.

నేడే ఆర్డరును తంపుడు.

1 కొన్న ఓటోదిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1/2 " "	" 1-4-0
1 డ్రామ " "	" 0-12-0

నమూనా సీసా 0-2-0 రెండవాల పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును

వాసనకాదులు. డబ్బు 0-10-0 తపాలా ఖర్చు ప్రత్యేకము

హాలు పీజింట్లు—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

126, జమ్మూమసీదు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2.

ల ప్రతికూలుకు నుండిన కల్లులు స్వార్గులు. కల్లులు వీరీ గార్లచట పైకికోడ్వలలో నుండిరి. నేనిటుల సేవచేయ బూతుల వారికి చాల వింతగా నుండెను. వారు నన్ను ప్రత్యేక ముగా పిలిచి నన్నుకొనియాడిరి. నన్ను వారు జనరలు మెకెం జీగారి యొద్దను తీసికొని వెళ్లి ఆయనతో పరిచయమును కలి గించిరి. వీరంసరును పైకిక సేవయే వృత్తిగా కలవారు కారు. కల్లులు వీరీగారు డర్బనులో నుప్రసిద్ధవ్యాయవాది. కల్లులు స్వార్గులగా రచట నొకపెద్ద కసాయియకాకాముల పెట్టిం చెను. జనరలు మెకెంజీగారు నెటూలులో గొప్పయోస్వావి. వారందరును వలంటీరులుగాను పైకిక కేతు నభ్యసించిరి.

వైద్యకాలలోనున్న జూలూలందరును యుద్ధములో గా యములు తగిలినవారే. వారిలో కొందరిని అనుమానితులుగా భావించి వారికి జనరలు డెబ్బలకేతు విధించెను. డెబ్బలు కొట్టు టవలన వారికి పుండయినవి. తదితరులకు జూలూలు బ్రిటిషు వారికి ప్రతికూలురు కారు. ప్రతి కూలురు కార ను టకు గర్తుగా వారికి చిన్నాములుగూడ నియ్యబడెనుగాని పొర బాటున సోల్లరులు వారిపొడగూడ తుపాకులను కాల్చిరి.

వీరికి చికిత్సచేయుటయును తెల్ల సోల్లరులకు మందులను తయారుచేసి యిచ్చుటయును నాపనియై యుండెను. డాక్టరు బూతుగారి వైద్యకాలలో నేనొకసంవత్సరము పనిచేసియున్నా ను. కాన నాకీపనియేమియును కష్టముగానుండలేదు. ఈపని వలన చాలమంది పాశ్చాత్యులతో నా కధికమగు పరిచయము కలిగినది.

ఎచట విప్లవముజరుగుచున్నట్లు తెలిసిన నచటికి ఎకా యొకిని వెళ్లు కీసేన నియమింపబడెను. ఆసేనలో ఆగ్నికులే హెచ్చుగా నుండిరి. నేన బయలుదేరగానే మేము డోలీలను భుజములపై పెట్టుకొని నడచి వెళ్ల వలెను. రెండుమాడుసా రులు లోజుకు 40 మైళ్లు గూడ నడువవలసినవచ్చినది. ఎచటికి పోయినను నూనవసేయే మాకు కర్తవ్యముగానుండెను. అదియే అన్యవ్యమని నేను తలచుచుంటిని. గాయములు తగిలిన మిత్రు లగు జూలూలనుగూడ మేము మోసికొనిపోవుచు వారికి ఉప చారము చేయుచుంటిని. (మో.క. గాంధీ. ఎంగుయిండియా 8-11-27)

కూలనొప్పి త్వరలో కుదురును

పసిపిల్లలు మాత్రమేగాక పెద్దవారుకూడ నిరంతరము భోజనానంతరము లేక నీళ్లను త్రాగినపిమ్మట కఠినమైన నొప్పిచే బాధపడుచున్నారు. విక్లిప్తి నుప్రసిద్ధమైన వైననే, గడచిన అనేకసంవత్సరములనుండి ప్రపంచ మంతటను ప్రజలు ఆధారపడియున్నారు. కూలనొప్పి, అతి సారము, ఉదరమునందు గలగు తిమ్మిరివాయువ మొదలగునవి త్వరలో నయమగుచున్నవి.

అకస్మాత్తుగా గలుగునట్టి వ్యాధులకు చేంబర్లెన్స్ కూలి నొప్పి అతిసారనివారిణిని ఎప్పుడును దగ్గర చేకావలిగా నుండు కొనవలెను. వీలననగా కూలనొప్పి, తిమ్మిరివాయువ, కలరా, అతిసారము మొదలగునవి తేలుచుగా ఉన్నట్టుండి అధికమగు చున్నది.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,
Des Moines, Iowa U. S. A.
8919 ఇందులో వత్తుపదార్థములు చేరటలేదు.

కూలనొప్పికి, అతిసారమునకు పూచీయైన నివారిణి.
కడుపునొప్పికి ప్రథమనివారిణి

కృష్ణాపార్వతి - బెజవాడ

ఇందు డాక్టర్ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే సమస్తాయుర్వేదోపధములు తయారుచేయబడుచున్నవి. అతి చాక, కోరినచో డి. పి. గ. పంపబడును. కేటలాగు ఉచితము. (ప్ర. నెం 2)

జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము, నెల్లూరు

అక్టోబరు నెల 16-వ తేది సాయంత్రము 5 గంటలకు జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘ సమావేశమున ప్రయత్నించి ఓంగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారి యాజమాన్యమున జరిగినది.

(1) ఫీర్కాను ఇద్దరు ప్రతినిధుల సంఘము ప్రస్తుత మేర్పడియుండు 10 ఫీర్కాలకు 20 మంది ప్రతినిధులను నిర్ణయించవలెను. మిగత యెనుగురును జనరల్ గా జిల్లా కమిటీయే మీద యెన్నుకొనవలెను.

యా దినుషవారిని డెలిగేట్లుగా యెన్నుకొనవలెనని.

(1) వెంకటగిరి ఫీర్కా:-

- (1) కటికనేని కళ్యాణరావుగారు
- (2) పోలా వెంకటసుబ్బయ్యగారు

(2) కావలి:-

- (3) బేళాపాటి రంగయ్యగారు
- (4) ఓంగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు

(3) అల్లూరు:-

- (5) పాణికా గోవిందురెడ్డిగారు

(4) బుచ్చిరెడ్డిపాలెం:-

- (6) లేబూరు సుబ్బరామిరెడ్డిగారు
- (7) బెజవాడ సుందరరామి రెడ్డిగారు

(5) గండవరం:-

- (8) పందిపాటి సుబ్బరామిరెడ్డిగారు
- (9) తూమాటి మల్లారెడ్డిగారు

(6) పిడూరు:-

- (10) పాణికా పట్టాభిరామరెడ్డిగారు
- (11) మరుపూరు పిచ్చిరెడ్డిగారు

(7) మైపాడు:-

- (12) కాకు రామచంద్రారెడ్డిగారు
- (13) ఎట్టంరెడ్డి బాలకృష్ణారెడ్డిగారు

(8) నెల్లూరు రంగం

- (14) రొళ్ల చంకయ్యగారు
- (15) కె. వి. రాఘవాచార్యగారు

(9) స్టానుపూస్ పేట:-

- (16) విస్నా రాజగోపాలరావుగారు
- (27) వెన్నెలగంటి రాఘవయ్యగారు

(10) నెల్లూరుటవుక:-

- (18) బి. ఆజ్ఞాస్వామిగారు
- (19) రా. రామచంద్రయ్యగారు
- (20) పాణికా కనకమ్మగారు
- (21) బొమ్మా శేషరెడ్డిగారు
- (22) బేళరెడ్డి శేషరెడ్డిగారు
- (23) బెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు
- (24) కొ. పార్థసారథ్యయ్యగారు
- (25) గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్యగారు
- (26) కొమ్మి లక్ష్మయ్యగారు
- (17) మన్నేపల్లి రామకృష్ణరావుగారు

(2) యాజిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీకి శ్రీయుత బెజవాడ సుందరరామిరెడ్డిగారిని అధ్యక్షులుగా యెన్నుకొనడమైనది.

(3) యాజిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీకి కొమాండూరు పార్థ సారథ్యయ్యగారిని బొమ్మా శేషరెడ్డిగారిని కార్యదర్శులుగా యెన్నుకొనడమైనది.

బొమ్మా శేషరెడ్డి,
కార్యదర్శి.

వర్తకు లందరిచే విక్రయించ బడుచున్నది.

ఆతంకనిగ్రహ మాత్రలు.

ప్రపంచము దంతటను ప్రసిద్ధిబడసినది. మొదలులంపట, మలబద్దకము, మానసిక, కారీరబలహీనత మొదలగునవి దీనిచే తటాపంచలగును. 82 మాత్రలుగల బుడి 1 కి ధర రూ. 1-0-0 ఇనాం! కామకాస్త్ర ఇనాం!!

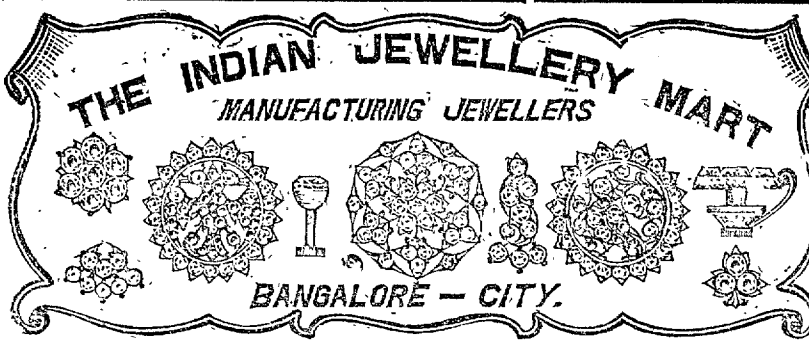
219 ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మసి, 26, బ్రాడ్రే, మద్రాసు. శేక్ మెయిన్ రోడ్, కాకినాడ.

నెలకు రూ 3. పోస్టువిద్య

ఉర్దూ (తుర్కీ), ఇంగ్లీషు, సంస్కృతము, హిందీ, పంచాంగగణితము, జ్యోతిషము, ఉత్తర ప్రత్యక్ష తరములద్వారా శేర్షగలము. మీ ఇంటియందుండియే చదువవచ్చును. వారము ఒక పాఠము. భాష ౧ కి రూ 3. వేరేగ్రంథములు కొననననరములేదు. మీసంశయములన్నిటిని తీర్చగలము. మాపోస్టుఖర్చు మాత్రే. 6 నెలలో మంచిజ్ఞాన మురాగలదు. ప్రతి నెల ఫీసు మందేపంపవలెను.

అంచుత్త విద్యాలయ, తిరువూరు(కృష్ణా).

పర్యాయము ప్రయోగము, మృగమును సూచించును.

ఇండియన్ జ్యూయలరీమార్ట్, నగరత్ పేట, బెంగళూరు సిటీ.

ఉత్పత్తిస్థానములనుండియే నూతనములైన రత్నము, మువ్వలు గీతలు మొదలైన ఎట్టిలోపములు లేని బియ్యము నూతనములకును నూతనములను వర్ణములును ది. కోరదగినట్లుగా, అమితములైనవి వెలలకు దొరకును మాత్రత్యేకపు డ్రెస్సులకు సెటింగులను, మీ బిళ్ళనుకొనుటకు సులభము. ఒక (రూ 40)8

పొంగుట కొనిన శక్తి

నూతన వైటల్ గ్లాస్సు సీమెండు గురించి ప్రత్యేకముగా ఒక్కొక్కటి జవాబు లిచ్చుటకు కష్టసాధ్య మని తోచుచున్నది. జర్మనీనుండి క్రొత్తనరకు మద్రాసు నకు నవంబరు 25 వ తేదికి వచ్చునని తలంచుచున్నాము.

ఉత్తములు రూపముగా నుండును. వివరములు:-

Dr. Strandgard's Secretary, 7 Grant Road, Bangalore.

బింటివాల్ ముత్ బాచువాకి మృత్యునిధును కం వెనెనారితే చేయవచ్చు.

ధ ర లు

వరసము.

క్యాటలాగు

ఉచితము.

నా శ్రమ 32, 33, 34 అంగుళములలో దొరకును. చిన్నవి 35లో పెట్టుకో గలిగినవికూడ కరకును. (3066)

యం. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్రే, మద్రాసు.

సామాన్యముల రీతిలో 3066

ఆంధ్ర తేజ విజయో బాలు యొక్కనని.

[స్టాపిలిము ౧౨౩౩ సం.]

తెలిఫోను నెం 3066.

నెం. 4066

సుబ్రహ్మణ్యం అండు కంపెనీ.

ఎలెక్ట్రికల్ ఇంజనీర్లు, కంట్రాక్టర్లు,

19, ఆదియప్ప నాయునివీధి, మదరాసు.

నెల్లూరు ఫీర్కా కాంగ్రెసుసంఘములకు విజ్ఞప్తి

ఈనెల 1-వ తేది నాడు కలిగిన ప్రచండవాతమువలన మండల మంతయు విశేష నష్టకష్టములకు లోనయి యుండుట ఎల్ల రెండుగురు. నెల్లూరుపట్టామన తప్పాధి విచారణోపాయముల వెదకి తగుమయినరీతి ఉపచరించుటకు ఒక సంఘము ఏర్పరుపబడి యున్నను, ఆ సంఘమునకు, ఆయాగ్రామము లందలి యధాస్థితి తెలియుటకు తగుమయిన మార్గము లేనియు కల్పించబడలేదు. సర్కారు అధికారులు రప్పించుకొను వర్తమానమే వారికి ఆధారముగా ఏర్పడినది. ఇట్టితేలి, జిల్లామండు కలిగియుండు నష్టమును గురించి మాటవచ్చినపు డంతయు, కలెక్టరుగారు తక్కువ అంచనా వేయునట్లు వారిని పరిశేషించి యుండు పై సంఘసభ్యులే ఆసేతులు చెప్పుచున్నారు.

తొలుత, ఈ తుపాను నష్ట నివారణోప సంఘము ఏర్పడు దినమును, కలెక్టరు వారు, యిందుకయి ఒక పైసా ఇచ్చుటకు లేదనియు, అనవరము ననుసరించి, లోను నాడుకొను నధికారి మిచ్చి యుండు వైకమునుంచి ఇట్టివిషయములకిచ్చుట ఏర్పడదనియు చెప్పి, సుదకు 200 రు. చందా నిచ్చిరని తెలియచున్నది.

ఈ నివారణోపసంఘము ఒకఆఫీసును ఏర్పరచుకొని, ఎక్కడెక్కడ ఏమి పోయినది అనుటనుగురించి లెక్కవేయుచున్నాడు. కాని ఇప్పటికి నివారణపని ప్రారంభింపబడలేదు.

ఇట్టిస్థితియందు జిల్లామండుకాంగ్రెస్ సంఘములు అయాచోట్ల గల నష్టమునుగురించియు కష్టమును గురించి, జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘమున కంపుట అవశ్యకమును, ఉపయోగకరమును అనును. సర్కారుదృష్టికి కనబడుచుపయములు వేరుగా నుండవచ్చును. గతవత్సరపు ధామమువిషయమై జనల అభిప్రాయమంతయు ఒకప్రక్కను జిల్లాకలెక్టరు వారి అభిప్రాయము మరియొకటిగన పరిణమించినది. అందును గురించి మాటలాడుకొననివారు లేరు.

జిల్లాకాంగ్రెస్ సంఘము ఇట్టివిషయములలో ముందంజ వేసి పనిచేయవలసినదయ్యు (ద్రవ్యాభావమువలన, అట్టిప్రయత్నమునకే పూనుకొనబాలకున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘ నాయకులు ఇందు విషయమై ఆలోచించి ఎట్టి సహాయము చేయగలిగినను చేయుట అవసరమునుచున్నది.

ఫీర్కా-కాంగ్రెస్ సంఘములు వారివారికేర్పిరి ఉపయోగించి ఆయాచోట్లలోని యధాస్థితిని తెలియజేయును, వారికి అందుపాటు సహిప గ్రామముల విషయమునుకూడ తెలుపవలయునని కోరుచున్నాము.

కాంగ్రెస్ సేవకులు, మహాత్మాగలు కొందరు తామె ప్రస్తుతములతో రస్తాలలోని గత జాపెంటును దోసిల్లతో తీసి ఇన్ని దినములుగా అడ్డుముగలిగి మురికికాలువలతో పూడి నిండియున్న దుర్గంధపునీటిని తమ చేతులారాకే కదలించి, పోవునట్లుచేయుటయు, ఈ పట్టామన జరుగుచుండుటను గురించి, ఆత్యాగశీలరను ఎంతయు కొనియాడదగి యున్నది.

జిల్లాయందలి కాంగ్రెస్ సంఘములవారు అయాచోట్ల గల యధాస్థితిని గురించి వెంటనే జిల్లా సంఘమునకు తెలియ చేయ వేడుచున్నాము.

కె. పార్థసారథిఅయ్యంగార్

నెల్లూరు.

కార్యదర్శి.

శాస్త్రోక్త మైన జ్యోతిషం

భవిష్యత్తును గురించి 6 న్యాయమైన ప్రత్యేకము బదులు వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0 పై ప్రతిప్రత్యేకము 0-4-0 సంవత్సర ఫలము వ్రాయుటకు రూ. 5-0-0 పి. డి. ఖర్చులు వేరు. ప్రత్యే వ్రాయుకాలము తెలుపవలయును. సర్వకార్యములందు జయము నొసగు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యకవచము రూ. 2-8-0 శ్రీ శివసుబ్రహ్మణ్యజ్యోతిషకవచ నిలయము, తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

గుంటూరు జిల్లాబోర్డు

ఎన్నికహక్కు ప్రసాదించబడుట

(ప్రకటనలేఖ)

ఈటికి ఈ గుంటూరు మండలమునకు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడవై ఎన్నికకు తెరువబడినది. వారునుమానకులనుండియు ఈ అధ్యక్షుని పాతమును గూర్చి ప్రధానానూత్నమును ఈబు రాయనుగారు యాదమిథుని తేల్చుక సంతకమున్నవర్తియించుచును. ఇప్పటికియినను జిల్లాబోర్డునుబంబుని యీ స్థానమునను నియోగించక ఎన్నిక కిచ్చినందుకు సంతకపలసి యున్నది.

ఈ నాలుగుమాసములలో యీ విషయమై తర్జనభర్జన గలదు. ప్రభుత్వమునాకు ఈ మండలము ఎన్నికకు లేక నియోజకమునకు తగినదాయని శ్రీకృష్ణగూరిని కోరియుండిరి, అందుపై కృష్ణగూరు యీజిల్లాకు నియోజకమే యుండవలయును కాని ఎన్నిక ప్రమాదకరమనియు ఆ నియోజకమునకు యీ జిల్లాలో శ్రీకృష్ణ యతిరాజునాయుడుగారే తగిన వారనియు, కనుక వారిని నామి చేయువలయుననియు ప్రాయశించిరి. కాని ప్రభుత్వమునాకు అట్టి రిపోర్టు వచ్చినతరువాతగూడ ఎన్నిక ప్రసాదించుట గొప్పవిషయము.

ఇంతవరకు శ్రీకృష్ణ యతిరాజులు నాయుడుగారు పానుగల్ రాజుగారి దయవలన జిల్లాబోర్డుకు మాడుపర్యాయములు నామి చేయి కాబడియుండిరి. ప్రాతినిధ్యము లేని కులమునకు జేరినవారకారు. అధ్యక్షుని పాతమును గూడ అచిచ్చున్నముగ ఏడు సంవత్సరము లకుభంగించి యుండిరి. ఇప్పుడు తరిగి వారు నియోజకమునకు భగీరథప్రయత్నములు జేయుచున్నట్లు దెలియుచున్నది. శాల్వపరర్యాయము వారిని నియోగించుటకు ఎంతవరకు శాసనాచార సమైక్యమో ప్రభుత్వము వారు గననింపవలసి యున్నది. ప్రాతినిధ్య మివ్వబడనివాకు లనేకము జిల్లాలోనుండ మరల వారికి సాంఘికత్వమిచ్చుట చాల యవ్యాయము.

కాని ప్రభుత్వమునాకు ఎన్నికయందు నిలబడుట నాయుడుగారి కవకాశ మిచ్చుటకై నామి చేయు గుర నునవంతులు మాత్రము పూర్తిగా నున్నవి. అందుచే అధ్యక్షుని పాతమునకు నాయుడుగారు నిలువబడుదురనుటకు సంతకములేదు. అట్టిస్థితియందు జిల్లాబోర్డు సభ్యుల కర్తవ్యమేమి. శ్రీకృష్ణ నాయుడుగారి పరిపాలన సక్రమముగా జరిగిననుజిల్లాలో ప్రతిగ్రామమునందు ను కత్తుల సేర్పాటుచేసి విభజనచేసి పాలనచేయుట (Divide and rule) అను మనపాటకుల విధానమును అనుబంధింపబడిరి. మండలములం దన్నిచోట్లను నాయుడుగారి పార్టీ, కమ్మవారి పార్టీ యని రెండుపార్టీలు బడులుచేరినవి. అదియునుగాక మండలమునంగల సమస్త అనుబంధపదవు లన్నియు నాయుడుగారే నుత్తగారిరి. ఆపార్టీ పరత్వము ప్రజావాహుళ్యమునందు అయిష్టమును రగులుకొల్పెను. నాయుడుగారింతటితో రిపైరు అయినయెడల గౌరవముగా నుండును. అసహాయోద్యమునందు ప్రభుత్వమువారికి రహస్యముగ తోడ్పడి దేశభక్తులనేకమందిని కారాగారములకు బంపియుండిరి. గుంటూరు పంచాయితీ 1931, 22 సంవత్సరములలో ప్రావీణ్యముగ వ్యవహరించిన నిలకత్తుల నెంచిరి. వాత్సల్యముగ జరుగు పను లన్నిటికి వీ రుత్సాహమును చేయుచిరి. వానికి తార్కాణము కావన భిత్తి వాకు పీఠిచ్చి బిల్లులే. కాన జిల్లాబోర్డు సభ్యులు వారి పనితీరును పీఠినిచ్చుటలో చాల యాలోచించవలసియున్నది.

అభ్యర్థులు

ఈ అధ్యక్షుడవైకి ప్రస్తుతము శ్రీకృష్ణ యతిరాజునాయుడుగారును, కుష్మాపాస్వామి చౌదరిగారును అభ్యర్థులు. నుండురని తెలియుచున్నది. వీరిద్దరిలో ఎవరిని ఎన్నుకొనవలయును అనునదియే ప్రశ్న. వీ రుభ్యయులు మండలమునకు చిరవర్తియును. నుండురని మండలమునంగల గౌరవనీయుమైన కుష్మాపాస్వామి కుష్మాపాస్వామినిబంబునందున్నది ఆగర్భ శ్రీమంతులై పీఠిపాలిటికలైతరులై ధర్మాదనయే ముగ్యుర్యములేనివాడై ప్రమాణాధ్యక్షులకై పరిపాలన చేయుచుండుననుకరిన పీఠి తోనన్న నాంతుల శ్రీయతి కుష్మాపాస్వామి చౌదరిగారు. వా పట్ల తాతారాధాగర్భ శ్రీయతి గూడ పరిపాలన చేసినట్లుగా చేసిరి. మండల జానులును మీరు మిక్కిలి గొప్పవైతరు అనుచౌదరిగారున్నయెడల భూతాంగమునకే కాక ప్రజాసామాన్యమునకు కంఠకు ఈ ప్రదముగానుండును. శ్రీయతి నాయుడుగారు గౌరవ్యుడే పట్ల కై కావ్యావచేయుట ప్రారంభించి నట్లు తెలియుచున్నది. జిల్లా ఆరోగ్యవాఙ్మూలకారిగాగూడ యెటులయినను నాయుడుగారికి ధర్మము ప్రవలయునను కోరికతో ఆరోగ్యములకు కావ్యమోముల ఆశీర్వాదము చేయ ప్రయత్నించిరి. కాని వారి పవనత్వములు సభ్యత్వములయిన నట్లుగానినను. వారు గానినను. వారు గానినను. వారు గానినను.

వ్యవసయ కంఠకు ఈ ప్రదముగానుండును. శ్రీయతి నాయుడుగారు గౌరవ్యుడే పట్ల కై కావ్యావచేయుట ప్రారంభించి నట్లు తెలియుచున్నది. జిల్లా ఆరోగ్యవాఙ్మూలకారిగాగూడ యెటులయినను నాయుడుగారికి ధర్మము ప్రవలయునను కోరికతో ఆరోగ్యములకు కావ్యమోముల ఆశీర్వాదము చేయ ప్రయత్నించిరి. కాని వారి పవనత్వములు సభ్యత్వములయిన నట్లుగానినను. వారు గానినను. వారు గానినను.

ఇనాము! ఆంధ్రపత్రిక చందాదారులకు. ఇనాము!!

ఒక నెలరోజులవరకు మాత్రమే మా యొక్క "డి" చందాదారులకు ప్రత్యేకముగా ఈ వారానికి రెండు వందల రూపాయలు మదింపుగల 7 రాష్ట్ర ఇమిటేషన్ డైమండు కమ్యులజెట్ ఒకటిన్నీ 88 ఇంచులగల రోలుగోల్డ్ నెక్ చెయ్ ఒకటిన్నీ ఇనాముగా ఇవ్వబడును. గడిచిన నూరముగడర ఇనాములతో కలిపి 2-12-0. గడిచిన నూరమునకు 2 సంవత్సరములు గారంటి ఇవ్వబడును.

కే. ఎ. రాధాకృష్ణ అందు బ్రదగు, 109, చై నాబాబుగోడు, మద్రాస్.

సోల్టకము వచ్చిన దినముననుండియే నిర్వోర్ స్వీట్ ను సేవించిన, ఎట్టి ఆయానము లేకుండ సయమగును. మచ్చలు ముఖమున గాని శరీరము మీదగాని నిల్చియుండవు. దీనిని సోల్టకము రాకమునుపే సేవించిన ఒక సంవత్సరమువరకు (పడి) మొదలైనవి ఎవ్వియు నంటవు. సోల్టకము తగిలిన రోగిదగ్గరకు వ్యాధిఅంటునని ఏలాటిభయము లేకుండా దరిజేరవచ్చును.

సోల్టకము వచ్చిన దినముననుండియే నిర్వోర్ స్వీట్ ను సేవించిన, ఎట్టి ఆయానము లేకుండ సయమగును. మచ్చలు ముఖమున గాని శరీరము మీదగాని నిల్చియుండవు. దీనిని సోల్టకము రాకమునుపే సేవించిన ఒక సంవత్సరమువరకు (పడి) మొదలైనవి ఎవ్వియు నంటవు. సోల్టకము తగిలిన రోగిదగ్గరకు వ్యాధిఅంటునని ఏలాటిభయము లేకుండా దరిజేరవచ్చును.

సోల్టకము వచ్చిన దినముననుండియే నిర్వోర్ స్వీట్ ను సేవించిన, ఎట్టి ఆయానము లేకుండ సయమగును. మచ్చలు ముఖమున గాని శరీరము మీదగాని నిల్చియుండవు. దీనిని సోల్టకము రాకమునుపే సేవించిన ఒక సంవత్సరమువరకు (పడి) మొదలైనవి ఎవ్వియు నంటవు. సోల్టకము తగిలిన రోగిదగ్గరకు వ్యాధిఅంటునని ఏలాటిభయము లేకుండా దరిజేరవచ్చును.

సోల్టకము వచ్చిన దినముననుండియే నిర్వోర్ స్వీట్ ను సేవించిన, ఎట్టి ఆయానము లేకుండ సయమగును. మచ్చలు ముఖమున గాని శరీరము మీదగాని నిల్చియుండవు. దీనిని సోల్టకము రాకమునుపే సేవించిన ఒక సంవత్సరమువరకు (పడి) మొదలైనవి ఎవ్వియు నంటవు. సోల్టకము తగిలిన రోగిదగ్గరకు వ్యాధిఅంటునని ఏలాటిభయము లేకుండా దరిజేరవచ్చును.

సోల్టకము వచ్చిన దినముననుండియే నిర్వోర్ స్వీట్ ను సేవించిన, ఎట్టి ఆయానము లేకుండ సయమగును. మచ్చలు ముఖమున గాని శరీరము మీదగాని నిల్చియుండవు. దీనిని సోల్టకము రాకమునుపే సేవించిన ఒక సంవత్సరమువరకు (పడి) మొదలైనవి ఎవ్వియు నంటవు. సోల్టకము తగిలిన రోగిదగ్గరకు వ్యాధిఅంటునని ఏలాటిభయము లేకుండా దరిజేరవచ్చును.

సోల్టకము వచ్చిన దినముననుండియే నిర్వోర్ స్వీట్ ను సేవించిన, ఎట్టి ఆయానము లేకుండ సయమగును. మచ్చలు ముఖమున గాని శరీరము మీదగాని నిల్చియుండవు. దీనిని సోల్టకము రాకమునుపే సేవించిన ఒక సంవత్సరమువరకు (పడి) మొదలైనవి ఎవ్వియు నంటవు. సోల్టకము తగిలిన రోగిదగ్గరకు వ్యాధిఅంటునని ఏలాటిభయము లేకుండా దరిజేరవచ్చును.

సోల్టకము వచ్చిన దినముననుండియే నిర్వోర్ స్వీట్ ను సేవించిన, ఎట్టి ఆయానము లేకుండ సయమగును. మచ్చలు ముఖమున గాని శరీరము మీదగాని నిల్చియుండవు. దీనిని సోల్టకము రాకమునుపే సేవించిన ఒక సంవత్సరమువరకు (పడి) మొదలైనవి ఎవ్వియు నంటవు. సోల్టకము తగిలిన రోగిదగ్గరకు వ్యాధిఅంటునని ఏలాటిభయము లేకుండా దరిజేరవచ్చును.

సోల్టకము వచ్చిన దినముననుండియే నిర్వోర్ స్వీట్ ను సేవించిన, ఎట్టి ఆయానము లేకుండ సయమగును. మచ్చలు ముఖమున గాని శరీరము మీదగాని నిల్చియుండవు. దీనిని సోల్టకము రాకమునుపే సేవించిన ఒక సంవత్సరమువరకు (పడి) మొదలైనవి ఎవ్వియు నంటవు. సోల్టకము తగిలిన రోగిదగ్గరకు వ్యాధిఅంటునని ఏలాటిభయము లేకుండా దరిజేరవచ్చును.

సోల్టకము వచ్చిన దినముననుండియే నిర్వోర్ స్వీట్ ను సేవించిన, ఎట్టి ఆయానము లేకుండ సయమగును. మచ్చలు ముఖమున గాని శరీరము మీదగాని నిల్చియుండవు. దీనిని సోల్టకము రాకమునుపే సేవించిన ఒక సంవత్సరమువరకు (పడి) మొదలైనవి ఎవ్వియు నంటవు. సోల్టకము తగిలిన రోగిదగ్గరకు వ్యాధిఅంటునని ఏలాటిభయము లేకుండా దరిజేరవచ్చును.

సోల్టకము వచ్చిన దినముననుండియే నిర్వోర్ స్వీట్ ను సేవించిన, ఎట్టి ఆయానము లేకుండ సయమగును. మచ్చలు ముఖమున గాని శరీరము మీదగాని నిల్చియుండవు. దీనిని సోల్టకము రాకమునుపే సేవించిన ఒక సంవత్సరమువరకు (పడి) మొదలైనవి ఎవ్వియు నంటవు. సోల్టకము తగిలిన రోగిదగ్గరకు వ్యాధిఅంటునని ఏలాటిభయము లేకుండా దరిజేరవచ్చును.

సోల్టకము వచ్చిన దినముననుండియే నిర్వోర్ స్వీట్ ను సేవించిన, ఎట్టి ఆయానము లేకుండ సయమగును. మచ్చలు ముఖమున గాని శరీరము మీదగాని నిల్చియుండవు. దీనిని సోల్టకము రాకమునుపే సేవించిన ఒక సంవత్సరమువరకు (పడి) మొదలైనవి ఎవ్వియు నంటవు. సోల్టకము తగిలిన రోగిదగ్గరకు వ్యాధిఅంటునని ఏలాటిభయము లేకుండా దరిజేరవచ్చును.

సోల్టకము వచ్చిన దినముననుండియే నిర్వోర్ స్వీట్ ను సేవించిన, ఎట్టి ఆయానము లేకుండ సయమగును. మచ్చలు ముఖమున గాని శరీరము మీదగాని నిల్చియుండవు. దీనిని సోల్టకము రాకమునుపే సేవించిన ఒక సంవత్సరమువరకు (పడి) మొదలైనవి ఎవ్వియు నంటవు. సోల్టకము తగిలిన రోగిదగ్గరకు వ్యాధిఅంటునని ఏలాటిభయము లేకుండా దరిజేరవచ్చును.

సోల్టకము వచ్చిన దినముననుండియే నిర్వోర్ స్వీట్ ను సేవించిన, ఎట్టి ఆయానము లేకుండ సయమగును. మచ్చలు ముఖమున గాని శరీరము మీదగాని నిల్చియుండవు. దీనిని సోల్టకము రాకమునుపే సేవించిన ఒక సంవత్సరమువరకు (పడి) మొదలైనవి ఎవ్వియు నంటవు. సోల్టకము తగిలిన రోగిదగ్గరకు వ్యాధిఅంటునని ఏలాటిభయము లేకుండా దరిజేరవచ్చును.

సోల్టకము వచ్చిన దినముననుండియే నిర్వోర్ స్వీట్ ను సేవించిన, ఎట్టి ఆయానము లేకుండ సయమగును. మచ్చలు ముఖమున గాని శరీరము మీదగాని నిల్చియుండవు. దీనిని సోల్టకము రాకమునుపే సేవించిన ఒక సంవత్సరమువరకు (పడి) మొదలైనవి ఎవ్వియు నంటవు. సోల్టకము తగిలిన రోగిదగ్గరకు వ్యాధిఅంటునని ఏలాటిభయము లేకుండా దరిజేరవచ్చును.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(11-11-27)

Table with market prices for various goods like rice, oil, and other commodities. Columns include item names, quantities, and prices in rupees and paise.

శ్రీకృష్ణావతార తత్త్వము

ఇది పురాణరాజములన్నింటినుండియు మహాభారతము వంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా సులభమైనవి వచనరూపమున వ్రాయబడును. సంకయములు తొలగించు నట్లు శాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. స్తోత్రము లట్లే ముద్రించబడును. 850 పుటలకు దక్కువ గాకుండ జక్కుని రైతుచేయించి రీ తెలు కొకతూ 3-1-0 లకు చందాదారులకు పీఠికా బంపబడును. 12-0-0 లకు పంపినవారు పోషకులుగా బ్రకటింపబడుదురు. 1 నుండి 6 వఱకు సంపుటములు నివ్వగా నున్నవి. 2208-1228

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ ప్రధానపండితులు, మునుసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

అర సేయన శాల ముక్కల క.పా.